

Norges idrettsforbund og
olympiske og paralympiske komité

Årsrapport 2009

Med rammevilkår i fokus

Idrettspresident Tove Paule

Idrettstinget i Skien i 2007 påla det nye idrettsstyret å jobbe for å skaffe minst 2 milliarder kroner i året til norsk idrett. 2009 ble året vi klarte det.

Det kom ikke av seg selv at Regjeringen garanterte for en sum penger til idrettsbevegelsen uavhengig av at overskuddet til Norsk Tipping gikk nedover, og at Regjeringens løfte tæret på fondet. Det skjedde ikke uten arbeid at norsk frivillighet og norsk idrett fikk gjennomslag for den, etter vårt skjønne, helt selvsagte tanke at det gamle momsregimet for frivillige organisasjoner var urettferdig, prinsipielt galt og overmodent for revisjon. Det var ikke tilfeldig at raskere fremdrift på bygging av allerede godkjente idrettsanlegg ble et godt virkemiddel for myndighetene i kampen for å opprettholde arbeidsplasser midt i finanskrisen. Disse resultatene kom etter målrettet og hardt arbeid fra hele idrettsorganisasjonen. Det er godt å kunne konstatere at vi i 2009 fikk uttelling for dette arbeidet.

Stortings- og sametingsvalget på høsten ble en viktig milepæl for vårt aktive samfunnsengasjement. Gjennom hele året jobbet Idrettsstyret sammen med administrasjonen, særforbund og idrettskretser mot de politiske partiene og stortingskandidatene. Klare fanesaker ble utviklet, budskapet løftet frem på landsmøter og andre arrangementer. Politikerne fikk velge mellom boller og vafler med og uten moms, men fikk sånn sett ikke velge bort idretten og våre viktigste saker. Etter min mening var valgarbeidet et tydelig bevis både i idretten og i samfunnet for hvor sterk vår bevegelse kan være når den står samlet. Det understreket også behovet for å være tydelig til stede i samfunnsdebatten, både når det gjelder rammevilkår, etikk og utviklingen av gode idrettstilbud og idrettsprestasjoner. Rammevilkårene til idrettsbevegelsen er under press, særlig med tanke på den utviklingen av overskuddet fra Norsk Tipping vi har sett de siste årene sammenlignet med Stortingets vedtatte mål. Det er derfor helt nødvendig at idrettsbevegelsen med årvåkenhet engasjerer seg i samfunns-spørsmål. Det dreier seg om vår fremtidige eksistens.

Det gjør også diskusjonen om vare- og tjenestemoms for frivillige organisasjoner. Idretten har markert seg tydelig i spørsmålet, og særlig har 2. visepresident Børre Rognlien satt sitt preg både på idrettens arbeid og arbeidet som er blitt gjort gjennom Frivillighet Norge. I 2009 fikk vi løfter om at den nye kompensasjonsordningen for vare- og tjenestemoms både ville bli lite byråkratisk og gradvis skulle utvikles til å bli på 1200 millioner kroner innen 2014. Samtidig fikk vi rett før jul gjennomslag for en egen momskompensasjonsordning for bygging av idrettsanlegg i regi av idrettslag. Disse ordningene representerer et stort økonomisk gode for idrettslagene i landet.

I 2009 var også norsk idrett banebrytende som den første frivillige organisasjonen som innførte krav om politiattest. Dette gjelder for alle som utfører oppgaver som innebærer et tillitsforhold til mindreårige eller mennesker med utviklingshemning. Vedtaket i Idrettsstyret kom etter lang debatt, der motforestillingene om økt byråkrati for idrettslagene ble veid opp mot hensynet til barna – og der barna heldigvis vant. En politiattest i seg selv er ikke noe uttømmende virkemiddel mot overgrep i idretten, men jeg tror ikke minst det er et viktig signal både overfor dem som oppsøker idretten med uærlige hensikter, og det er et positivt signal til våre medlemmer og til alle foreldrene, som fortsatt skal kunne sende sine barn til et tryggest mulig idrettsmiljø. Det er totalt uforenlig med idrettens verdigrunnlag at seksuelle overgrep skal kunne skje. Poliattiattest er derfor et viktig grep for å understreke dette.

Toppidrett er helt fantastisk! Olympiatoppen har, helt siden forløperen Prosjekt 88 ble etablert, sammen med særforbundene klart å skape en kultur for toppidrett i Norge. «Sammen om de store prestasjonene» er ikke bare sant i seg selv, det er et tydelig signal til alle som vil opp og frem i idretten i Norge. Toppidrettsutøvere fra Norge rekrutteres fra hele landet. Toppidrett er ikke et storbyfenomen. I erkjennelsen av dette investerer vi mye ressurser, økonomisk og kompetansemessig i store deler av landet, og internasjonalt er man imponert av hva det lille landet Norge utretter.

En tydelig, verdibasert toppidrett med en klar holdning til doping og til rett og galt, er blitt et konkurransefortrinn for Norge. I så måte var jeg stolt over å være Idrettspresident da Norges Skøyteforbund etter mitt skjønn tok det etisk riktige valget i «Peter Mueller-saken». Det var et vanskelig valg, men dette sendte klare signaler om hvordan norsk idrett ønsker at ting skal være. Jeg er stolt over kollegaer som fremstår med troverdighet og fasthet i slike situasjoner; det gjorde skøytepresidenten, Vibecke Sørensen, og hennes styre.

Det idrettspolitiske dokumentet som ble vedtatt av Idrettstinget i Skien i 2007 har vært Idrettsstyrets ledesnor i arbeidet – også i 2009. Det er jevnlig avrapportering i styremøter, og styret har jobbet langsiktig og målrettet for å nå dokumentets mål. Ved inngangen til 2010 er jeg nøktern optimist med tanke på å kunne kvittere ut det som ble vedtatt i programmet for tingperioden, på Idrettstinget i 2011.

Å skulle lede Norges største frivillige organisasjon er ikke noe enkeltmannsforetak. I 2009 er det blitt tydeligere for meg enn noensinne at det er samarbeid og felles innsats som er og vil være nøkkelen til fremgang også i fremtiden. Jeg er stolt over å være president i Norges idrettsforbund, jeg er stolt over å være president i Norges olympiske komité og jeg er stolt over å være president i Norges paralympiske komité. Men mest stolt er jeg over å være president i en organisasjon som omfatter alle tre. Der er Norge unike i verdensmålestokk, og 2009 har befestet meg i troen på at det er et viktig og riktig signal både i idrettsbevegelsen, i Norge og overfor resten av verden. Å bli fremholdt internasjonalt som ett av verdens beste idrettsdemokratier, bør gjøre oss alle stolte.

I 2010 vil samarbeid fortsatt være nøkkelen for Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. Et godt idrettspolitisk samarbeid med alle våre organisasjonsledd, med IOC, IPC og andre internasjonale idrettsorganisasjoner og et fortsatt godt samarbeid i og med NIFs administrasjon, er jeg sikker på vil befeste idrettens plass både i den internasjonale idrettsfamilien og i det norske samfunnet.

I 2011 er NIF 150 år. Jeg gleder meg over å lede jubileumskomiteens arbeid. I det samme året er det også kommune- og fylkestingsvalg. I perioden frem til dette har jeg et viktig personlig mål om å sette et positivt politisk lys på verdiene som skapes på grunnplanet i norsk idrett gjennom våre ca. 12 000 idrettslag og 366 idrettsråd. Jeg håper vi får et godt samarbeid frem mot dette valget med fokus på idrettens sanne verdier!

Styrets årsberetning 2009

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) har som formål: «NIF skal arbeide for at alle mennesker gis mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov. Organisasjonen skal være en positiv verdiskaper for individ og samfunn og dermed styrke sin posisjon som folkebevegelse og drivkraft i samfunnet.

Organisasjonens arbeid skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idretts glede, fellesskap, helse og ærlighet.»

Det sittende styret, med Tove Paule som president, ble valgt på Idrettstinget i mai 2007 for 4-års-perioden frem til Idrettstinget i 2011.

I 2009 har Idrettsstyret prioritert oppfølging av Idrettspolitisk dokument 2007–2011 (IPD) som ble vedtatt på Idrettstinget i mai 2007. I kraft av rollen som paraplyorganisasjon for norsk idrett og som norsk olympisk og paralympisk komité, har NIF i 2009 videreført det idrettspolitiske strategiarbeidet basert på IPD.

Arbeidet med langsiktige og forutsigbare rammebetingelser for norsk idrett har hatt kontinuerlig fokus i Idrettsstyret. I tillegg har oppfølging av idrettsorganisasjonen vært sentral i styrets arbeid.

Året 2009 ble avsluttet med positiv egenkapital på kr 26,9 millioner, hvorav kr 2 millioner er øremerket til vedlikehold, kr 0,8 millioner er avsatt til IT-utvikling og kr 2,7 millioner til arbeidet med de funksjonshemmede. Egenkapital til fri benyttelse er da pr. 31.12.2009 på kr 21,4 millioner.

NIFs årsresultat av ordinær drift i 2009 viser et overskudd kr 4.441.154. NIF har i 2009 disponert kr 5.777.484 av egenkapital med selvpålagte restriksjoner. Regnskapet før disponeringer viser dermed et resultat på minus kr 1.336.330.

Idrettsstyret har i 2009 godkjent sammenslåing av Norges Friidrettsforbund og Norges Gang- og Mosjonsforbund til Norges Friidrettsforbund og sammenslåing av Norges Amerikansk Fotball og Cheerleading Forbund og Norges Frisbeeforbund til Norges Amerikanske Idretters Forbund.

IDRETTSSTYRET 2007–2011

Idrettstinget i mai 2007 valgte følgende styre for tingperioden 2007–2011:

Tove Paule	President
Odd-Roar Thorsen	1. visepresident
Børre Rognlien	2. visepresident
Jorodd Asphjell	
Camilla Haugsten	
Aslak Heim-Pedersen	
Bodil Heskestad	
Geir Knutsen	
Geir Kvillum	
Karette Wang Sandbu	
Terje Wist	
Gerhard Heiberg	IOC-medlem
Bjørn Omar Evju	Ansattes representant

NIFs generalsekretær er Inge Andersen.

Styret har i 2009 hatt 10 møter hvorav ett telefonmøte. Fire møter gikk over to dager. Styret har behandlet 88 vedtakssaker og 75 orienteringssaker i 2009.

Presidentskapet er Idrettsstyrets arbeidsutvalg. Det har i 2009 hatt 14 møter. Presidentskapet har behandlet idrettspolitiske saker etter mandat fra Idrettsstyret. Spesiell fokus har vært på momssaken, Stortings- og sametingsvalget og utvikling av dialog med idrettsorganisasjonen, herunder utvikling av idrettsrådene og tilrettelegging av bedre grunnstøtte til idrettslagene gjennom en styrking av de lokale aktivitetsmidlene (LAM) og innføring av Grasrotandelen, som har gitt idrettslag i Norge en økonomisk styrking i 2009 på ca. kr 150 millioner.

Styret har hatt syv idrettspolitiske, styreoppnevnte utvalg og en jubileumskomiteé for NIFs 150-årsjubilerum i 2011, samt en politisk arbeidsgruppe med fokus på idrettens strategiske arbeid frem mot Stortings- og sametingsvalget i september 2009. Arbeidet i utvalgene har vært høyt prioritert.

Jubileumskomiteen, ledet av idrettspresidenten, har arbeidet med planer for jubileumsåret 2011. Selve dagen 15. mars vil bli feiret med bankett i Oslo. Det er videre et ønske om at det skal holdes en idrettens dag i alle norske kommuner. I Oslo vil denne dagen bli markert 7. mai i forbindelse med Idrettstinget. Det arbeides med en praktbok om idrettens historie som skal utgis i desember 2010. Idrettsstyret har også uttrykt som fødselsdagsønske at alle spillemiddelfinansierte idrettsanlegg blir opprustet til fødselsdagen.

Dialogmøtene på idrettspolitisk nivå mellom NIF og særforbundene har etablert seg som en viktig arena for informasjon, meningsutveksling og samarbeid i organisasjonen. Styret vil legge stor vekt på å videreføre denne typen kommunikasjon i utviklingen av en felles idrettspolitikk og samarbeidet mellom organisasjonsleddene. Likeså har Presidentskapet prioritert å ha en god dialog med programkomiteen for idrettskretsene.

Idrettstinget i 2007 vedtok større åpenhet i organisasjonen, og styret har også i 2009 gjennomført «Åpen time» for presse og idrettsorganisasjonen umiddelbart etter idrettsstyremøtene. NIF gjør styreprotokollene tilgjengelig for alle på sine hjemmesider, www.idrett.no.

Medlemskap

NIF er Norges største frivillige organisasjon. Ifølge idrettsregistreringen, hvor det enkelte idrettslag og særidrettsgruppene årlig rapporterer nøkkelinformasjon, ble det for utgangen av 2009 rapportert totalt 11.793 idrettslag. Totalt antall medlemskap i de rapporterte idrettslagene var rundt 2.047.000. Det er rapportert 138 færre lag enn for ett år siden, og en nedgang i totale medlemskap på rundt 0,9 %. Det er 52 flere ordinære idrettslag enn i 2008 på tross av en kraftig sanering av inaktive lag i løpet av året, men totale medlemskap i ordinære idrettslag har gått ned med rundt 0,7 %. Det er første gang på mange år at antall medlemskap i ordinære idrettslag ikke har økt. Antall bedriftsidrettslag og antall medlemskap i bedriftsidrettslag har gått ned siste år. Det må understrekes at variasjoner i registreringene fra idrettslagene fra år til annet utgjør en viss feilmargen, men det er grunn til å anta at den reelle medlemskapsmassen nå viser stagnasjon etter mange år med vekst. Ved utgangen av 2009 hadde NIF 55 særforbund og 19 idrettskretser. Det er 366 idrettsråd.

LEDERMØTET

NIFs ledermøte 2009 ble avholdt 8.–10. mai i Stavanger. Det holdes ledermøte i alle år det ikke er idrettsting.

Styret rapporterte til ledermøtet om økonomi, langtidplan og oppfølging av prioriteringer i henhold til IPD. Det ble også rapportert om status i norsk toppidrett, forberedelser og fremdrift mot OL og Paralympics i Vancouver 2010.

Ledermøtet vedtok i en resolusjon støtte til statens spillpolitikk og Norsk Tipping.

Et sentralt punkt på ledermøtets dagsorden var paneldebatt med representanter for de politiske partiene i forbindelse med idrettens krav og forventninger til partiene ved Stortings- og sametingsvalget i september 2009. De politiske partiene i panelet var enige i at idretten ikke skal ha den økonomiske belastningen som merverdiavgift i dag utgjør for frivilligheten, men de hadde ulikt syn på om det skulle være i form av momsfristak eller momskompensasjon. Alle partiene var enige om at nasjonalanlegg og kostnadskrevede anlegg burde finansieres over statsbudsjettet.

OPPFØLGING AV IDRETTSPOLITISK DOKUMENT

Det er stor tverrfaglig enighet om hovedlinjene i idrettspolitikken, og Idrettsstyret arbeider aktivt med å nå målene i Idrettspolitisk dokument, gjennom de idrettspolitiske utvalgene og i samarbeid med særforbundene og idrettskretsene. Styret gjør regelmessig opp status i arbeidet frem mot Idrettstinget i 2011 og rapporterer om fremdriften gjennom ulike møter med organisasjonsleddene. Visjonen «En åpen og inkluderende idrett» utgjør flere utfordringer for organisasjonen når den skal tilpasse seg medlemmenes forventninger i et moderne samfunn.

Stortings- og sametingsvalget

Idrettsstyrets arbeidsgruppe, ledet av 1. visepresident, som startet sitt arbeid sommeren 2008, var ansvarlig for et omforent og koordinert arbeid i hele organisasjonen frem mot valget i september 2009. Idretten fremsto med tre tydelige felles krav til de folkevalgte:

- Å sikre idretten en god, langsiktig og forutsigbar finansiering.
- Momsfristak for frivilligheten.
- Bli kvitt etterslepet av spillemidler til anleggssektoren.

Det ble gjennomført møter med alle de politiske partiene. Idrettens representanter var til stede på landsmøtene på våren, og idretten var gjennom organisasjonen tydelig og godt til stede gjennom hele valgkampen. Den koordinerte satsingen og det helhetlige samarbeidet mellom Idrettsstyret, særforbundene og idrettskretsene ga, etter Idrettsstyrets oppfatning, godt gjennomslag for idrettens tre fanesaker.

Kompensasjonsordning for merverdiavgift på varer og tjenester til frivillige organisasjoner

NIF har gjennom aktiv idrettspolitisk innsats i denne styreperioden, arbeidet målrettet for en endring av idrettens momsvilkår. Idrettsstyret ga 2. visepresident i oppdrag å lede dette arbeidet.

Kulturdepartementet har i februar 2010 sendt ut høring vedrørende kompensasjonsordning for merverdiavgift på varer og tjenester. Eksisterende momskompensasjon på tjenester vil bli implementert i den nye ordningen. Ordningen vil tre i kraft fra 01.01.2010. Kompensasjonen i 2010 vil da gjelde for regnskapsåret 2009. Det er i statsbudsjettet for 2010 bevilget kr 396 millioner til denne ordningen. Det er

en økning på kr 200 millioner fra kompensasjonsbeløpet for 2008. Regjeringen har lovet at denne ordningen skal trappes opp til kr 1,2 milliarder i løpet av 2014. NIF har i denne sammenhengen samarbeidet tett med Frivillighet Norge.

Momskompensasjon for anlegg

Regjeringen stadfestet i en pressemelding 18.12.2009 at det skal etableres en ny og varig, rammestyrte moms-kompensasjonsordning for anleggsinvesteringer i regi av idrettslag. Ordningen skal gjelde fra 01.01.2010. Gjennombruddet i dette arbeidet kom i juni 2009, da daværende kulturminister Trond Giske lovet at en separat ordning for idretten ville bli realisert særskilt.

«Kultur moms»

I statsbudsjettet for 2010 ble det skissert en endring av merverdiavgiftsregelverket på kultur- og idrettsområdet fra 01.07.2010. Finansdepartementet har i februar 2010 lagt frem et høringsnotat i sakens anledning. På kulturområdet varsles det en avgiftsplikt med 8 %. På idrettsområdet varsles det om en mer begrenset reform, som tar sikte på at bare den mest profesjonelle delen av idretten vil bli omfattet av avgiftsutvidelsen, og at idrettslag som i hovedsak baserer tilbudet på frivillig innsats, fortsatt skal unntas fra avgiftsplikten.

Midler fra Helse- og omsorgsdepartementet

NIF mottok i 2009 midler fra Helse- og omsorgsdepartementet til forebyggende helsearbeid gjennom fysisk aktivitet i regi av norsk idrett. Bevilgningene, som var på kr 11.250.000 til sammen, muliggjorde en idrettslig satsing innen folkehelseområdet og styrking spesielt i arbeidet for de funksjonshemmede. Pengene ble fordelt til arbeid for funksjonshemmede i idretten, både på topp og bredde, og til noen utvalgte, klart definerte, folkehelseprosjekter i regi av NIF, særforbund, idrettskretser og idrettsråd. Idrettsstyret er av den oppfatning at bevilgningen representerer et gjennombrudd for norsk idrett når det gjelder penger over statsbudsjettet til arbeid utover det som spillemidlene skal finansiere. Spesielt har det vært gledelig for Idrettsstyret å registrere at de kryssfinansieringsmodellene som NIF har utviklet, fungerer godt flere plasser i landet, og at det gjennom dette arbeidet utløses friske økonomiske ressurser regionalt og lokalt.

Tiltakspakke til kommunene

En viktig del av statens stimuleringspakke i forbindelse med finanskrisen var en særskilt bevilgning på kr 4 milliarder til kommunene. Av disse midlene ble ca. kr 350 millioner brukt på rehabilitering og oppgradering av kommunale idrettsanlegg. I tillegg ble det avsatt kr 250 millioner til igangsetting av arbeidet med bygingsklare idrettsanlegg. Den særskilte bevilgningen løste ut både spillemidler og kommunale midler til bygging av idrettsanlegg, og det resulterte i en raskere ferdigstilling av godkjente anlegg.

Anlegg

Idrettsstyret innstilte på fordeling av spillemidler til kostnadskrevenne anlegg til en verdi av kr 40 millioner.

Åtte særforbund er tatt med i innstillingen, som er en del av det anleggspolitiske programmet 2007–2010. Styret har behandlet et utkast til anleggspolitisk handlingsplan, som ble sendt på høring i hele organisasjonen

Kompetanseutvikling

Kompetanseutvikling skal, ifølge Idrettspolitisk dokument, prioriteres som innsatsområde i idretten i årene fremover. Det er behov for et stort «kunnskapsløft» i idretten med trenere og ledere som hovedmålgrupper. Styret har derfor prioritert fellesprosjektene innenfor klubb-, leder- og trenerutvikling gjennom rammetildeling av utviklingsmidler. I tillegg har NIF valgt å videreføre det spesifikke utdanningsprogrammet for unge, fremtidige idrettsledere, som ble startet i 2008.

Samarbeidet mellom særforbundene, idrettskretsene og NIF fikk i 2009 fastere strukturer, og NIF har tatt et større formelt administrativt ansvar. Samtidig ser styret verdien av at det administrativt oppnevnte «Kompetanseutvalget», sikrer særforbundenes og idrettskretsenes fortsatte engasjement og aktive eierskap til fellesprosjektene. Fellesprosjektene har gradvis utviklet seg fra leder- og klubbutvikling, via samarbeid om ungdomsutvikling og idrettsrådsutvikling, til nå også å legge til rette for en omfattende revisjon av rammene for trenerutviklingen i norsk idrett. Det er en grunnregel for samarbeidet at de sentrale og regionale organisasjonsleddene opptre samordnet overfor klubbene og utnytter hverandres sterke sider.

ÅPEN OG INKLUDERENDE IDRETT/VERDIARBEIDET

Etikk- og verdiarbeid er en integrert del av hele idrettens tilbud. Gjennom 2009 har Idrettsstyret søkt å identifisere sentrale verdidilemmaer innenfor norsk idrett. Idrettsstyret har vedtatt å styrke idrettens verdiarbeid ytterligere i 2010. Det er gledelig å registrere at NIF har, bl.a. gjennom konsistente holdninger, bygget opp ny troverdighet på området.

Politiattest

Idrettsstyrets vedtak om å kreve inn politiattest for alle som utfører oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold til mindreårige eller mennesker med utviklingshemning, trådte i kraft 1. januar 2009. Et omfattende arbeid gjennom året har sørget for at norsk idrett har vært spydspissen i et arbeid, som svært mange andre frivillige organisasjoner også har tatt inn som del av egen organisasjon. Idrettsstyrets inntrykk er at ordningen er tatt vel i mot i organisasjonen, og at den har gjort norsk idrett til et tryggere sted for alle våre barn og ungdom.

Antidoping

NIF har siden 2003 delegert arbeidet med kontroll og påtalevirksomhet innen antidopingarbeidet til Stiftelsen Antidoping Norge for å sikre at dette arbeidet er uavhengig av den organiserte idretten og staten.

Idrettsstyret vedtok å endre NIFs lov med virkning fra 01.01.2009, slik at den er i tråd med World Anti-Doping Agency's (WADA) regelverk gjeldende fra samme dato.

Retningslinjer om plikt til å gi informasjon for planlegging og gjennomføring av dopingkontroller ble revidert av Idrettsstyret 24.11.2008, gjeldende fra 01.01.2009.

To av NIFs representanter i Stiftelsen Antidoping Norge har avsluttet sine styreverv i 2009, Stine Lise Hattestad Bratsberg og Hanne Staff. Foreløpig er tidligere håndball-spiller Randi Gustad gått inn i styret i stiftelsen som ny NIF-representant. Inngard Lereim har rykket opp til nestleder i styret.

IDRETTENS FINANSIERING/ RAMMEVILKÅR

Spillemidler

NIF mottok i 2009 kr 354 millioner i ordinære spillemidler. Totalt gikk det fra KKD kr 308 millioner i overgangsmidler til idrettsformål i 2009, hvorav kr 188 millioner til NIF, kr 65 millioner ble fordelt til den anleggspolitiske satsingen, og Idrettsstyret selv prioriterte å styrke ordningen for lokale aktivitetsmidler (LAM) med kr 55 millioner gjennom overgangsmidlene. Totalt har NIF i 2009 overført kr 182.866.945 i lokale aktivitetsmidler til idrettslagene etter innstilling fra idrettsrådene.

Gjennom året kom det frem en tydelig bekymring for utviklingen av overskuddet til Norsk Tipping. Konkurransen fra utenlandske spillselskap, tempoet for utplassering og derved overskudd fra spillterminalene som erstattet de gamle automatene, samt innføringen av Grasrotandelen representerte hver for seg utfordringer for nettooverskuddet i spillselskapet. Gjennom målrettet arbeid oppnådde Idrettsstyret en garanti fra regjeringen om at summen til idrettsformål for 2010 skulle bli kr 1558 millioner – det samme som for 2009. Dette er også i samsvar med det mål som fremkommer i Stortingsmelding nr. 39 (2006–2007), «Frivillighet for alle».

Grasrotandel

Med virkning fra 01.01.2009 har fem prosent av det den enkelte spiller for på Norsk Tippings spill, kunnet bli øremerket til en lokal frivillig organisasjon. Grasrotandelen er en stor mulighet for idrettslagene til å få en direkte støtte til sitt eget lokalmiljø. Idrettsstyret har gjennomført et omfattende arbeid gjennom 2009 for å synliggjøre ordningen, og for å sørge for at idrettslagene registrerer seg som grasrotmottakere hos tippekommisjonærene. For hele 2009 ble det generert ca. kr 211 millioner til frivillige organisasjoner, og idrettslagene fikk over 70 % av disse pengene. Idrettsstyret vil presisere at det ser meget positivt på innføringen av Grasrotandelen.

Fordeling overgangsmidler

Idrettsstyret har lagt vekt på å utforme en helhetlig søknad om spillemidler for 2010 i overensstemmelse med Idrettspolitisk dokument, og å videreføre de prioriter-

ingene som lå til grunn for innretningen av overgangsmidlene i 2008 og 2009. Styret er av den oppfatning at samarbeidet med særforbundene og idrettskretsene på overordnet politisk nivå, samt den politiske debatten og engasjementet som er utløst i organisasjonen, har resultert i tydelige prioriteringer i tråd med føringene fra Idrettspolitisk dokument. Prioriterte områder var i 2009 lokale aktivitetsmidler, aktivitetsutvikling gjennom særforbundene, kompetanseutvikling på alle nivåer, toppidretten og idrett for funksjonshemmede.

Spillemiddelsøkningen, som Idrettsstyret utformet for 2010, gir et godt økonomisk løft til rekrutterings- og kompetansearbeidet med de funksjonshemmede gjennom særforbundene.

Nøkkeltallsrapportering

Idrettsstyret vedtok i 2009 å innføre nøkkeltallsrapportering fra og med regnskapsåret 2009, og det er utarbeidet en mal som vil gi en overordnet økonomisk rapportering og noen sentrale organisasjonstall. Dette innføres samtidig med at særforbundene og idrettskretsene våren 2010 oversender årsrapporter og årsregnskap for 2009 til NIF. En standardisert rapportering skal gjøre det mulig for Idrettsstyret å få oversikt over organisasjonens samlede ressursbruk innenfor ulike områder, og gi et godt faktagrunnlag for politisk prioritering og debatt i organisasjonen. Styret vil i 2010, i nært samarbeid med særforbundene, vurdere å videreutvikle rapporteringen til også å omfatte flere aktivitetsområder. Det vil eventuelt erstatte og forenkle dagens rapportering.

Idrettens rammevilkår

Oversikt over samlede inntektstrømmer til hele idretten fra staten i 2009:

Ordinær tildeling til idrettsformål:	Kr	1.250.000.000
Overgangsmidler:	Kr	308.000.000
Tiltakspakke, anlegg:	Kr	250.000.000
Del av tiltakspakke til kommunene:	Kr	350.000.000
Folkehelsemidler fra HOD:	Kr	11.250.000
Folkehelsemidler fra KUD:	Kr	750.000
Sum:	Kr	2.170.000.000

Det samlede beløpet på kr 2,170 milliarder kan ses i sammenheng med vedtaket på Idrettstinget i 2007, om å arbeide for å oppnå årlige overføringer fra staten på minst kr 2 milliarder i denne tingperioden. Beløpene som er relatert til tiltakspakken, var ekstraordinære midler fra Regjeringen, som del av tiltakspakken som ble bevilget i forbindelse med finanskrisen.

Det er viktig å presisere at fylkene og kommunene er store økonomiske bidragsytere, i tillegg til staten, til tilretteleggelse og utvikling av idrettsutøvelse hele landet rundt. Idretten blir en stadig viktigere samarbeidspartner med det offentlige.

OPPFØLGING AV MEDLEMSORGANISASJONEN

Det er en trend i samfunnet til større grad av rettsliggjøring, og denne trenden gjør seg også gjeldende i idretten og innen idrettens organisasjoner. Idrettsstyret har tatt konsekvensen av dette og prioritert arbeidet med oppfølging av medlemsorganisasjonen både gjennom administrasjonen og gjennom vedtak i konkrete saker. Styret har markert strengere fortolkninger i søknader om unntak både når det gjelder kjønnsfordeling i styre og utvalg, og unntak fra reglene om valgbarhet for ansatte og de med samarbeidsavtaler. NIF har også nedlagt et stort arbeid for å bedre saksbehandlingen i alle ledd i idretten og oppdatere organisasjonenes lover til dagens versjon av NIFs lover. Formålet har vært å øke samhandling, kvalitet og ensartet håndtering av lov- og organisasjonssaker.

NIF gjennomgår også grundigere årsrapportene og regnskapene for særforbundene, og gir veiledning i regnskaps- og organisasjonsspørsmål, både når NIF selv oppdager mangler, og når organisasjonsleddene selv ber NIF om konkret hjelp.

I løpet av 2009 har idrettskretsene gjennomgått ca. 700 idrettslag, som ved medlemsrapporteringen året før hadde mangelfull rapportering til NIF. Denne type tiltak er viktig for å sikre oppdaterte oversikter over antall idrettslag, og at idrettslag som ikke lenger er aktive, blir korrekt oppløst i henhold til NIFs lov. Eksempelvis fikk en idrettskrets overført over kr 150.000, som var blitt stående igjen etter idrettslag som i realiteten hadde opphørt å eksistere.

NIFs tingvalgte lovutvalg har i 2009 gjennomført seks møter og behandlet til sammen 31 saker. I tillegg ble det årlige Lov- og domsseminaret avholdt i november 2009 med nærmere 100 deltakere fra idrettskretsene og særforbundene. Hovedfokuset på seminaret var arbeidet med lovrevisjon frem mot Idrettstinget i 2011.

Samarbeidet med Lovdata er videreført i 2009, og dommene fra NIFs doms- og appellutvalg i perioden 2003–2009 er lagt inn i dette systemet. Hensikten er å tilgjengeliggjøre anonymiserte dommer, slik at det blir en bedre og mer ensartet domspraksis i idrettens domsorganer.

Et viktig område for Idrettsstyret har derfor vært å styrke arbeidet på lokalt og regionalt nivå. NIF gjennomførte i november 2009 en meget vellykket idrettsrådskonferanse i Molde med hele 350 deltakere.

INTERNASJONALT ARBEID

Idrettsstyret har i 2009 fortsatt prioritert utviklings-samarbeidet i det sørlige Afrika. Den ene delen av dette arbeidet er Idrettens fredskorps, hvor NIF har ansvaret for 18 utsendte unge medarbeidere til sørlige Afrika, og seks fra sørlige Afrika i Norge. NIFs bistandsinnsats berører 250.000 barn og unge. Etter påtrykk fra NIF vil Utenriks-

departementet støtte en videreføring av dette idretts- og forsoningsarbeidet. En annen viktig del av utviklings-samarbeidet er nettverket Kicking AIDS Out, der NIF drifter sekretariatet i Cape Town. 2009 var det andre året for den fireårige rammeavtalen med Norad og avtalen med Unicef om bruk av idrettens andel av midlene fra TV-aksjonen i 2007.

NIF var også i 2009 vertskap for 4 lag under Norway Cup.

NIF inngikk i 2009 et tettere samarbeid med Den internasjonale paralympiske komiteen vedrørende NIFs virksomhet i det sørlige Afrika.

NIF var representert ved idrettspresidenten og generalsekretæren under Den internasjonale olympiske komité (IOC) kongress i København 03.–05. oktober 2009. Hovedtemaene på kongressen var De olympiske leker, utøverne, den olympiske bevegelse, olympisme og ungdom, idrettens samfunnsansvar og den digitale revolusjon.

Idrettspresidenten representerte også ved Den europeiske olympiske komité (EOC) generalforsamling i Lisboa sammen med generalsekretæren og EOC-styremedlem Marit Myrmæl.

1. visepresident deltok på generalforsamlingene i Den internasjonale paralympiske komite (IPC) og Den europeiske paralympiske komité (EPC). Det viktigste vedtaket som ble gjort av IPC, var at utviklingshemmede utøvere fra 2012 igjen blir en del av De paralympiske leker. Nordisk møte ble i 2009 avholdt på Færøylene. 1. visepresident, generalsekretæren og leder for NIFs avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt representerte der.

For å sørge for at norske idrettsaktører har mulighet til i større grad å kunne dra fordel av idrettsprogrammer innenfor EU, vedtok Idrettsstyret å bevilge midler til Akershus idrettskrets i 2009 til et arbeid for å øke kunnskapen om disse programmene innen idretten.

Idrettsstyret utviklet i 2009 sitt engasjement for Idrettens barentssamarbeid. Det ble, i samarbeid med særforbundene, oppnevnt en kontaktperson for Idrettens barentssamarbeid i Idrettsstyret. I tillegg ble det vedtatt å avholde et årlig politisk møte mellom Idrettsstyret og Idrettens barentsutvalg.

Kulturdepartementet fornyet i 2009 den bilaterale idrettsavtalen mellom Kina og Norge.

Idrettsstyret har i 2009 oppnevnt et rådgivende internasjonalt utvalg, ledet av idrettspresidenten.

Idrettsstyret vedtok i 2008 å starte opp et skoleringskurs for potensielle internasjonale representanter fra særforbundene. Dette ble iverksatt i 2009 hvor presentasjons- og forhandlingsteknikk har vært sentrale temaer. I tillegg ble det gjennomført en studietur til Brussel, Lausanne og Geneve med besøk hos EFTA, EU, IOC og FN.

Det har også vært avholdt to internasjonale seminarer: Idrett og utenrikspolitikk/EU og idrettens internasjonale engasjement og helse.

TOPPIDRETTSARBEID GJENNOM OLYMPIATOPPEN

Toppidrett er et prioritert område for Idrettsstyret. Det har vært viktig for styret å arbeide for gode ressurser til å kunne gjennomføre et langsiktig og planmessig toppidrettsfaglig arbeid, samtidig med forberedelser til OL og Paralympics i Vancouver.

Forberedelser til OL og Paralympics

Hovedfokus for toppidrettsarbeidet gjennom Olympiatoppen har i 2009 vært rundt optimalisering av forberedelsene til OL og Paralympics.

Blant de viktigste optimaliseringsområdene har vært coaching av treningsprosessene i vinteridrettene og målprosesser med resultatmål og individuelle arbeidsmål, identifisering og oppfølging av fagkompetanse inn mot de ulike landslagsmiljøene.

Uttak, samkjøring og forberedelser av helseteam sammen med kostholdsberedningsplaner har vært høyt prioritert. Olympiatoppen har etter hvert utviklet høy kapasitet og kompetanse innenfor kriseberedskap. Dette arbeidet intensiveres inn mot hvert OL.

Andre optimaliseringsområder har vært forsknings- og utviklingsarbeid relatert til teknikk og teknologi med fokus på Vancouver 2010 og opplegg for høydetrening.

Det generelle toppidrettsarbeidet

Det generelle toppidrettsarbeidet gjennom Olympiatoppen har vært konsentrert om forskning og utviklingsarbeid gjennom fagavdelingene i samarbeid med forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Implementering av kunnskap og kvalitetssikring av treningsprosesser i særforbund, mål- og utviklingsprosesser, kompetansetilførsel fra fagavdelingene og prosjektstøtte til særforbund har vært sentralt.

Arbeid gjennom regionale kompetansesentra (RKS) er blitt knyttet sterkere til Olympiatoppen sentralt gjennom fagavdelingene, og fokus har vært på utvikling og utnyttning av nasjonal spisskompetanse i et regionalt utviklingsperspektiv. Olympiatoppen har i løpet av høsten 2009 etablert seg på Lillehammer, dette med bakgrunn i og en erkjennelse av at spesielt mange vintertoppidrettsutøvere har sine trenings- og utdanningsbaser med utgangspunkt i Olympiaparken og Høgskolen i Lillehammer.

Et sentralt prosjekt i Olympiatoppen er «Kvinneløftet». Utvikling av fremtidige kvinnelige trenere og ledere er sentralt innenfor NIFs strategi.

Olympiatoppens økonomiske rammer

Olympiatoppens økonomiske rammer fra spillemidlene har hatt en positiv utvikling fra kr 99,8 millioner i 2008 til

kr 109,3 millioner i 2009. Dette er i overensstemmelse IPD. Overføring av markedsmidler fra NIF sentralt har holdt seg relativt stabilt. Finanskrisen har så langt ikke rammet NIFs markedsarbeid, da NIF har hatt langsiktige avtaler med sine samarbeidspartnere. Flere særforbund med store utviklingsmuligheter sliter med finansieringen av sin toppidrettsatsing. Forbedringer av ressursgrunnlaget er nødvendig for å ha forutsigbarhet i toppidrettsarbeidet, og samtidig kunne optimalisere arbeidet mot mål som ligger nært i tid.

Arbeidet med toppidrett for funksjonshemmede er blitt en verdifull tilleggsdimensjon ved Olympiatoppen. Det settes samme krav til funksjonshemmede toppidrettsutøvere som til funksjonsfriske. Av den grunn har også funksjonshemmede utøvere samme krav på Olympiatoppens oppmerksomhet innenfor FoU-arbeid, coaching, kompetansetilførsel og faglig utviklingsarbeid. Selv om rammene for arbeidet med funksjonshemmede topputøvere har økt de siste årene, er det utfordrende å balansere satsingen mellom funksjonsfriske og funksjonshemmede utøvere.

Helse- og omsorgsdepartementets (HOD) prioriteringer over statsbudsjettet til å styrke norsk idrett generelt og Olympiatoppen spesielt på fagfeltet idrett for funksjonshemmede, har vært viktig i 2009. Det er et mål for Idrettsstyret å videreutvikle samarbeidet med HOD.

REGNSKAP FOR 2009

Etter disponering av selvpålagte restriksjoner, er den fri egenkapitalen forbedret med kr 4.441.154, som er NIFs årsresultat for 2009 etter ordinær drift. NIFs frie egenkapital har økt fra kr 16.947.702 (pr. 31.12.2008) til kr 21.388.855 (pr. 31.12.2009).

Før disponering av avsetninger gjort i hovedsak for IT-utvikling 2009, viser regnskapet et resultat på minus kr 1.336.330.

Idrettsstyret gjør følgende disponeringer i henhold til benyttelse av egenkapital med selvpålagte restriksjoner; kr 4.677.984 disponeres av øremerkede midler til IT-utvikling i 2009, og kr 1.099.500 disponeres av den historiske egenkapitalen fra Norges Funksjonshemmedes Idrettsforbund (NFI), som ble overført til NIF pr. 01.01.2008.

Sum egenkapital i NIF pr. 31.12.2009, inkl. egenkapital med selvpålagte restriksjoner, kr 5.558.484, er totalt kr 26.947.339.

NIF eier mer enn 50 % av to selskaper: Bardufosstun Driftsselskap AS og Senter for Prestasjonsutvikling AS (SPU). Det ble frem til 2007 utarbeidet konsernregnskap som omfattet NIF med datterselskaper hvor NIF eier direkte eller indirekte mer enn 50 %.

Pga. størrelsen på datterselskapene er det ikke funnet nødvendig å utarbeide konsernregnskap for 2009.

Det er gledelig at Bardufosstun Driftsselskap AS leverer et årsresultat på kr 163.152. NIF eier nå 100 % av aksjene i Bardufosstun Driftsselskap AS. NIF har i 2009 inngått en ny samarbeidsavtale med Troms fylkeskommune.

Organisasjonens økonomiske situasjon er forbedret i løpet av 2009. Med bakgrunn i de siste års overskudd, er likviditetssituasjonen god, og det ser ikke ut til at det i 2010 er behov for opptak av kassekreditt. Kontantstrømoppstillingen viser en reduksjon i beholdningen av bankinnskudd og kontanter på kr 32,9 millioner fra 2008 til 2009. Hovedårsaken til reduksjonen er at det i 2009 ble nedbetalt et lån, noe lavere resultat i 2009 enn i 2008, samt noe økning i eksisterende fordringer.

Kredittrisikoen vurderes som liten, da kundeporteføljen til NIF i all hovedsak er egne organisasjonsledd, der NIF eventuelt kan gjøre gjeldende motregningsrett i overføringene til disse organisasjonsleddene. Pantelånet som står oppført i balansen, har hatt løpende rente i 2009. F.o.m. 2010 er halvparten av pantelånet sikret i en 5 års rentebytteavtale, dvs. at halvparten av pantelånet har en fastrente, mens den andre halvparten har en flytende rente. Det er en renterisiko knyttet til halvparten av pantelånet ved renteendringer.

I 2009 fikk NIF tildelt totalt kr 542 millioner i spillemidler fra Kulturdepartementet (KUD); kr 354 millioner i den ordinære spillemiddeltildelingen og kr 188 millioner i overgangsmidler. (Totale overgangsmidler på kr 308 millioner er fordelt med kr 188 millioner til NIF, kr 65 millioner til den anleggspolitiske satsingen og kr 55 millioner til styrking av lokale aktivitetsmidler.)

Tildelingen for 2010 er kr 556 millioner. Økningen på kr 14 millioner fra 2009 til 2010 er i sin helhet midler til barn, ungdom og bredde (post 3), hvorav tiltak for funksjonshemmede er høyt prioritert.

NIF mottar også statlig og fylkeskommunal støtte fra andre departementer og enkelte fylker for utvikling av idretten regionalt. Denne støtten har økt i 2009 sammenliknet med tidligere år. Spesielt har midler til tiltak innenfor idrett i skolen/folkehelse bidratt til å utløse mer penger kommunalt og fylkeskommunalt.

Selskapet Dun & Bradstreet A/S har gjennomført en firmaanalyse og kredittsjekk på NIF. Det er positivt å registrere at NIF er gitt en god kredittvurdering også i 2009. NIF er blitt vurdert til en A-rating. I perioden 2000–2006 lå NIF på de laveste ratingverdiene. Idrettsstyret oppfatter at NIF i dag fremstår med troverdighet og stor respekt.

Av disse grunnene mener styret at det er grunnlag for fortsatt drift, og regnskapet er avlagt under denne forutsetning. Etter styrets oppfatning gir årsberetningen

og årsregnskapet en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av virksomheten og dens stilling.

SENTRALADMINISTRASJON

Administrasjonen ble i 2009 styrket på noen utvalgte områder for å møte utfordringene om faglig bistand fra medlemsorganisasjonene på områder som juridisk bistand, personaladministrasjon, internasjonalt arbeid og samfunnskontakt. Det gjenstår å styrke anleggssektoren noe. IKT-sektoren har vært midlertidig styrket i 2008 og 2009 i forbindelse med store teknologioppgraderinger. Dette ble avsluttet ved inngangen til 2010, og IT-avdelingen er gjennom en større omstilling, den største i NIF siden den økonomiske krisen i 2003/2004. Olympiatoppen har også styrket sin personalsituasjon i 2009. Først og fremst skjer dette gjennom en større bruk av konsulenter og timebaserte oppdrag.

PERSONAL

I NIF, inklusive idrettskretsene, var det pr. 31.12.2009 ansatt 312 personer med til sammen 280,67 årsverk. Dette inkluderer både faste og midlertidig ansatte som har sine arbeidssteder i idrettskretser (136 ansatte), Olympiatoppen (53 ansatte), NIF sentralt (54 ansatte). De administrative fellestjenestene, herunder Idrettens Hus på Ullevål stadion, Idrettens Regnskapskontor og IT har til sammen 51 ansatte. I tillegg var det ansatt 18 personer i Idrettens Fredskorps. På OLT er det også et antall eksterne konsulenter tilknyttet virksomheten. En betydelig del av arbeidsplassene, spesielt i idrettskretsene, er finansiert fra andre kilder enn spillemidlene, blant annet fylkeskommuner, interkommunale samarbeidsprosjekter og markedsmidler.

Godtgjørelse til styret og lønn til generalsekretæren fremgår av note 4 i regnskapet. I samme note fremgår også de samlede lønnsutbetalinger i NIF sentralt. Tallene i note 4 i regnskapet skal reflektere den samlede arbeidsinnsats gjennom året og kan ikke sammenlignes direkte med tallene i ovenstående avsnitt.

Sykefraværet i NIF (inkludert idrettskretsene) var på 2,98 %, som er en økning på 0,29 prosentpoeng fra 2008. Sykefraværet gjenspeiler som regel arbeidsmiljøet på en arbeidsplass. NIF er svært fornøyd med et så lavt sykefravær.

NIF er en IA-bedrift og har jevnlig kontakt med trygdeetatens arbeidslivssenter og har kontinuerlig fokus på oppfølging og tilrettelegging for sykmeldte. Det er ikke registrert skader i 2009.

NIFs administrasjon er lokalisert på Ullevål stadion sammen med 46 av særforbundene. Det fysiske arbeidsmiljøet er meget tilfredsstillende. Idrettsforbundet forurenser ikke det ytre miljøet gjennom den daglige virksomheten ved Ullevål stadion, Sognsvann, ved idrettskretsenes avdelingskontorer eller ved Bardufosstun.

NIFs lov regulerer kvinneandelen i de styrende organer. Av de tinglygte representanter i Idrettsstyret er det 4 kvinner av 11 totalt. Av NIFs ansatte (faste og midlertidige stillinger) er 57 % menn og 43 % kvinner.

NIFs arbeid med å øke likestilling og motvirke diskriminering har i 2009 hatt hovedfokus på arbeidet med å fremme kvinners posisjon i idretten. Det har i 2009 vært en økt rekruttering av kvinner til lederstillinger og NIFs ledelse. Inkludert organisasjonssjefer i idrettskretsene,

består nå stillinger med lederansvar av 36 % kvinner og 64 % menn. Det er vedtatt opprettet en administrativ stilling for å styrke arbeidet med å øke andelen av kvinnelige trenere og ledere. Generalsekretæren følger opp dette, og ansettelse vil bli foretatt i 2010. Det er videre gjennomført to utdanningsprogram for yngre ledere, hvor det er krav om 50 % deltakelse av hvert av kjønnene. Det er ansatt flere arbeidstakere med funksjonshemninger i NIF, og NIF kan i dag tilby godt tilrette-lagte lokaler for bevegelseshemmede.

Oslo, 23. mars 2010

Tove Paule
President

Odd-Roar Thorsen
1. visepresident

Børre Rognlien
2. visepresident

Jorodd Asphjell

Camilla K. Haugsten

Bodil Heskstad

Aslak Heim-Pedersen

Geir Knutsen

Geir Kvillum

Karette Wang Sandbu

Terje Wist

Gerhard Heiberg

Bjørn Omar Evju

Inge Andersen
Generalsekretær

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

Resultatregnskap 2009

	NOTE	2009	2008
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Offentlig tilskudd	2	772 043 278	698 814 166
Sponsorinntekter		36 870 019	32 489 111
Annen driftsinntekt	1	82 198 865	77 003 937
Sum driftsinntekter		891 112 162	808 307 214
Tilskudd	3	653 726 574	570 951 896
Varekostnad		2 640 907	2 934 886
Lønnskostnad	4	89 546 113	76 431 588
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	6, 7	13 977 352	10 502 899
Annen driftskostnad	5	136 914 666	142 412 759
Sum driftskostnader		896 805 612	803 234 028
Driftsresultat		-5 693 450	5 073 186
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annen renteinntekt		5 727 346	8 836 211
Annen finansinntekt		3 492	15 064
Nedskrivning av finansielle eiendeler		0	-68 118
Annen rentekostnad		-1 265 278	-2 995 636
Annen finanskostnad		-108 440	0
Netto finansresultat		4 357 120	5 787 521
Ordinært resultat før skattekostnad		-1 336 330	10 860 707
Ordinært resultat		-1 336 330	10 860 707
ÅRSRESULTAT		-1 336 330	10 860 707
OVERFØRINGER			
Overført fra egenkapital NFI	9	-1 099 500	-567 400
Avsatt til annen egenkapital	9	4 441 154	5 938 107
Disponert IT-utvikling i 2009	9	-4 677 984	5 490 000
Sum overføringer		-1 336 330	10 860 707

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

Balanse pr. 31. desember 2009

EIENDELER	NOTE	2009	2008
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Egen tilvirkning av immaterielle eiendeler/anlegg under utførelse	6	1 962 852	7 827 745
Andre immaterielle eiendeler	6	19 927 755	4 043 706
Sum immaterielle eiendeler		21 890 607	11 871 451
Varige driftsmidler			
Toppidrettsenteret	7	21 228 363	21 596 996
Kontorseksjon Ullevål stadion	7	30 799 992	29 966 969
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende	7	26 959 686	28 958 309
Sum varige driftsmidler		78 988 041	80 522 274
Finansielle anleggsmidler			
Investering i datterselskap	8, 13	216 436	216 436
Investeringer i aksjer og andeler	8	132 500	115 000
Pensjonsmidler IK	10	3 743 072	1 279 846
Sum finansielle anleggsmidler		4 092 008	1 611 282
Sum anleggsmidler		104 970 656	94 005 007
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	18	19 173 991	13 159 452
Andre fordringer	19	27 673 266	20 805 972
Sum fordringer		46 847 257	33 965 424
Bankinnskudd, kontanter og lignende	12	18 238 927	51 099 119
Sum omløpsmidler		65 086 184	85 064 543
SUM EIENDELER		170 056 840	179 069 550

EGENKAPITAL OG GJELD	NOTE	2009	2008
Egenkapital			
Egenkapital med selvpålagte restriksjoner			
Øremerket egenkapital til vedlikehold av			
Idrettens Hus på Ullevål	9	2 000 000	2 000 000
IT-utvikling 2009	9	812 016	5 490 000
Egenkapital NFI	9	2 746 468	3 845 968
Sum egenkapital med selvpålagte restriksjoner		5 558 484	11 335 968
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	9	16 947 701	11 009 595
Årets resultat etter selvpålagte restriksjoner av egenkapital	9	4 441 154	5 938 107
Sum opptjent egenkapital		21 388 855	16 947 702
Sum egenkapital		26 947 339	28 283 670
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	10	407 341	353 186
Pensjonsforpliktelser Idrettskretser	10	3 743 072	1 279 846
Sum avsetninger for forpliktelser		4 150 413	1 633 032
Annen langsiktig gjeld			
Pantelån	15	27 942 704	42 171 433
Avsetninger fond		1 549 660	1 504 792
Sum annen langsiktig gjeld		29 492 364	43 676 225
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		51 504 797	51 809 311
Andre avsetninger	14	3 302 374	5 212 899
Skyldige offentlige avgifter		11 786 884	11 790 828
Annen kortsiktig gjeld	20	42 872 670	36 663 585
Sum kortsiktig gjeld		109 466 725	105 476 623
Sum gjeld		143 109 501	150 785 880
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		170 056 840	179 069 550

Oslo, 23. mars 2010

Tove Paule
President

Odd-Roar Thorsen
1. visepresident

Børre Rognlien
2. visepresident

Jorodd Asphjell

Camilla K. Haugsten

Bodil Heskestad

Geir Knutsen

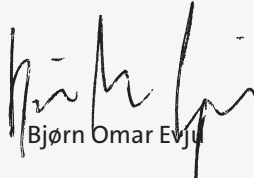

Geir Kvillum

Aslak Heim-Pedersen

Karette Wang Sandbu

Terje Wist

Gerhard Heiberg

Bjørn Omar Evin

Inge Andersen
Generalsekretær

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

Noter til regnskapet 2009

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge.

Konsolideringsprinsipper

Det ble frem til 2007 utarbeidet konsernregnskap som omfattet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) med datterselskaper hvor NIF eide direkte eller indirekte mer enn 50 prosent.

Pga av størrelsen på datterselskapene ble det fra regnskapsåret 2008 besluttet å ikke utarbeide konsernregnskap, dette er videre omtalt i note 13.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk, er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost med fradrag for planmessige avskrivninger. Dersom virkelig verdi av anleggsmidler er lavere enn balanseført verdi og verdifallet forventes ikke å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives lineært over den økonomiske levetiden.

Omløpsmidler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp.

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er i balansen omregnet til balansedagens kurs.

Immaterielle eiendeler

Utgifter til egen tilvirkning av immaterielle eiendeler, herunder utgifter til egen forskning og utvikling, balanseføres når det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene knyttet til eiendelene vil tilflyte selskapet og anskaffelseskost kan måles pålitelig.

Immaterielle eiendeler som er kjøpt enkeltvis, er balanseført til anskaffelseskost. Immaterielle eiendeler overtatt ved kjøp av virksomhet, er balanseført til anskaffelseskost når kriteriene for balanseføring er oppfylt.

Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Immaterielle eiendeler nedskrives til virkelig verdi dersom de forventede økonomiske fordelene ikke dekker balanseført verdi og eventuelle gjenstående tilvirkningsutgifter.

Aksjer i datterselskap

Investeringer i datterselskaper er balanseført til anskaffelseskost. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående. Mottatt utbytte og konsernbidrag fra datterselskapene inntektsføres som annen finansinntekt. Tilsvarende gjelder for investeringer i tilknyttede selskaper.

Andre aksjer klassifisert som anleggsmidler

Aksjer hvor selskapet ikke har betydelig innflytelse, er klassifisert som anleggsmidler og er balanseført til anskaffelseskost. Investeringene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Mottatt utbytte fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

NOTER FORTSETTER PÅ NESTE SIDE

NOTE 1 (FORTS.) REGNSKAPSPRINSIPPER

Andre fordringer klassifisert som anleggsmidler

Andre fordringer er balanseført til anskaffelseskost og nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Bankinnskudd, kontanter o.l..

Bankinnskudd, kontanter ol. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner

Ved regnskapsføring av pensjoner er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Estimativ og virkningen av endrede forutsetninger amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsperiode i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene (korridor). Virkningen av endringer i pensjonsplan fordeles over gjenværende opptjeningsperiode. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi.

Inntektsføringsprinsipper

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité har hovedsaklig tre inntektstyper:

- offentlige tilskudd
- sponsorinntekter
- andre driftsinntekter (herunder inntekter fra fellestjenester utført for særforbund og idrettskretser)

Driftsinntekter og offentlige tilskudd inntektsføres når de er opptjent. Tilskudd som er ment å finansiere OL-kostnader anses opptjent når aktivitetene gjennomføres og kostnadene påløper. Sponsorinntekter inntektsføres over avtaleperioden.

Periodiseringsprinsipper

Utgifter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt.

For prosjekter som har øremerkede midler der aktiviteten ikke er fullført ved periodens utløp, foretas det inntektsavsetninger, se note 15.

Skatter

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité driver ikke skattepliktig virksomhet og er derfor ikke skattepliktig.

Rehabilitering Toppidrettsenteret

I 2006, 2007, 2008 og 2009 er det foretatt rehabilitering av Toppidrettsenteret. Rehabiliteringen er bokført etter nettometoden, dvs bruttokostnaden minus rehabiliteringstilskudd fra KKD er aktivert og avskrives etter ordinær avskrivningsmetode. Se note 7.

NOTE 2 OFFENTLIGE TILSKUDD (1.000 KR)

	2009	2008
Rammetilskudd fra Kulturdepartementet	354 000	354 000
Tilskudd OL Beijing/Vancouver periodisert	-8 774	5 500
Øremerkede offentlige tilskudd fra Kulturdepartementet 1)	386 815	313 982
Øremerkede tilskudd fra andre offentlige instanser 2)	40 002	25 332
Sum	772 043	698 814

1) Spesifikasjon av øremerkede tilskudd fra KKD (1.000 kr)

	2009	2008
Lokale aktivitetsmidler inkl. overgangsmidler	180 000	175 500
Utstysordning inkl. overgangsmidler	22 065	18 401
Overgangsmidler	176 000	109 099
Folkehelse	750	0
Inkludering i idrettslag (sosial integrasjon)	8 000	7 982
Spilleavhengighet	0	3 000
Sum	386 815	313 982

2) Spesifikasjon av øremerkede tilskudd fra andre offentlige instanser (1.000 kr)	2009	2008
NORAD-prosjekter	8 225	7 630
Unicef TV-aksjonen 2007	6 523	6 042
Helse og rehabilitering	7 681	4 503
Time Out, Sosial og helsedepartementet	209	1 487
Fredskorpset	2 787	2 056
Sosial- og helsedirektoratet, FysFunk (modeller for lokale kompetansenettverk).	623	194
Hedmark og Oppland Fylkeskommuner, «Idrettens kompetansesenter innlandet».	1 083	756
Barne- og likestillingsdepartementet, «Idretten mot homohets».	300	300
Kunnskapsdepartementet, SFO.	0	2 070
Helse og omsorgsdepartementet	11 250	0
Andre tilskudd	1 321	294
Sum	40 002	25 332

NOTE 3 SPESIFIKASJON AV TILSKUDD TIL UNDERLIGGENDE LEDD (1.000 KR)

Sum tilskudd	2009	2008
Tilskudd Særforbund 1)	385 431	320 640
Tilskudd Idrettskretser 2)	54 251	45 960
Tilskudd andre 3)	214 044	204 352
Sum tilskudd	653 726	570 951

1) Særforbund	2009	2008
Rammetilskudd	137 346	128 127
Regiontilskudd	27 469	25 274
Tilskudd integrering	11 250	11 220
Tilskudd barne og ungdomssatsing	94 000	80 758
Tilskudd utstyr anlegg	23 624	18 908
Tilskudd utstyr anlegg ikke benyttet i 2008/2009	0	-1 079
Tilskudd utviklingsorientert ungdomsidrett	30 600	11 489
Andre tilskudd	17 997	7 629
Andre tilskudd toppidrett	43 145	38 314
Sum	385 431	320 640

2) Idrettskretser	2009	2008
Rammetilskudd	32 500	31 352
Klubb-, trener- og lederutdanning	5 500	4 000
Inkludering i idrettslag (Sosial integrasjon)	1 112	1 113
Organisasjonsutvikling	5 015	2 050
Trenerutdanning og regionale kompetansesentre	5 235	4 420
Andre tilskudd (helse/ rehabilitering mm)	2 207	2 453
Helse og omsorgsdepartementet	2 200	0
Tilskudd utstyr anlegg	482	705
Tilskudd utstyr anlegg ikke benyttet	0	-133
	54 251	45 960

3) Tilskudd andre	2009	2008
Idrettslag, lokale aktivitetsmidler	182 862	176 656
Idrettsråd, inkludering idrettslag (sosial integrasjon)	6 920	6 947
Andre tilskudd idrettslag/idrettsråd/særkretser	7 856	6 775
Tilskudd andre organisasjoner	15 307	12 874
Tilskudd ISF sentralt	1 100	1 100
Sum	214 044	204 352

NOTE 4 LØNSKOSTNAD, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE, LÅN TIL ANSATTE MED MER

Lønnskostnad (1.000 kr)	2009	2008
Lønn	127 329	111 590
Folketrygdavgift	18 102	16 273
Pensjonskostnader	1 506	1 084
Andre ytelser	3 256	3 536
Fakturerte lønnskostnader IK *	-60 647	-56 051
Sum	89 546	76 432
Gjennomsnittlig antall ansatte	174	171
Antall sysselsatte årsverk	176	153

* Fra 2005 ble alle lønnskostnader i Idrettskretsene ført brutto i NIFs regnskap.

NIF har arbeidsgiveransvaret for ansatte i idrettskretsene samt i NIF sentralt. Gjennomsnittlig antall ansatte er snitt av ansatte i NIF sentralt, inkl. lærlinger og ansatte idrettens Fredskorps pr. desember 2008 og 2009. Antall sysselsatte årsverk reflekterer både antall ansatte totalt gjennom året og personer som har vært timelønnet. Økningen i antall sysselsatte årsverk/lønnskostnad skyldes i hovedsak personer knyttet til IT-utvikling.

Ytelser til ledende personer	Lønn	Annen «godtgjørelse»
Generalsekretær	1 018 145	123 762
Idrettspresident	636 329	108 771
1. Visepresident	200 003	40 833
2. Visepresident	120 000	55 970
Styret	348 750	0

Utover fast lønn har generalsekretæren en resultatlønnssramme på kr 125 000 pr år. Denne utbetales etter en årlig evaluering i henhold til mål som er satt for stillingen. I det oppgitte beløpet for lønn til generalsekretæren er det utbetalt bonus for 2008 på kr 100 000,-.

Dersom generalsekretæren velger å si opp sin stilling etter anmodning fra Idrettsstyret, uten at det foreligger saklig grunn til oppsigelse eller avskjed, eller dersom Idrettsstyret beslutter å si opp generalsekretæren, vil det bli utbetalt en etterlønn tilsvarende 12 måneder. Det er ikke ytet lån eller stillet sikkerhet for ledende ansatte eller Idrettsstyret.

Revisor

Godtgjørelse til Deloitte AS og samarbeidende selskaper fordeler seg slik:

	2009	2008
Lovpålagt revisjon	537 500	431 250
Andre attestasjonstjenester	301 250	215 875
Andre tjenester utenfor revisjonen	126 188	268 438
Sum	964 938	915 563

NOTE 5 ANNEN DRIFTSKOSTNAD (1.000 KR)

	2009	2008
Kontorkostnader	30 408	27 544
IT-kommunikasjon, drift og andre kostnader	42 125	33 220
Reise og oppholdskostnader	20 081	20 769
Salgs- og reklamekostnader	10 698	8 452
Barneidrettsforsikring	3 000	3 000
Kostnadsføring OL og Paralympics Beijing	2 873	15 781
Idrettsfaglig bistand, idrettsutstyr, medisinsk utstyr	12 416	10 109
Søknadsprosesser OL, YOG og EYOF.	0	5 588
Andre kostnader (inkludert avsetninger)	15 314	17 950
Sum	136 915	142 412

NOTE 6 ANDRE IMMATERIELLE EIENDELER (1.000 KR)

	Egne IT-prosjekter under utvikling*	Sports Admin	NAIS	SUM 2009	SUM 2008
Anskaffelseskost 01.01.09	1 963	4 702	14 600	21 265	14 600
Tilgang		19 098		19 098	12 530
Avgang				0	0
Anskaffelseskost 31.12.09	1 963	23 800	14 600	40 363	27 130
Akk. avskrivninger og nedskrivninger 31.12.09	0	3 872	14 600	18 472	15 258
Bokført verdi pr. 31.12.09	1 963	19 928	0	21 891	11 872
Årets avskrivninger		3 214	0	3 214	658
Årets nedskrivninger		0	0	0	0
Økonomisk levetid		5 år	5 år		
Avskrivningsplan		Lineær	Lineær		

*Det er i 2009 overført kr 5.864.892 fra Egne IT-prosjekter under tilvirkning til SportsAdmin. Disse anses ferdigstilt og avskrives fra

NOTE 7 VARIGE DRIFTSMIDLER (1.000 KR)

	Toppidretts-senteret**	Seksjon Ullevål Stadion *	Utstyr/anlegg toppidrett**	IT-utstyr/inventar	Utstyr Bardufosstun	2009 Sum	2008 Sum
Anskaffelseskost 01.01.09	31 038	34 584	14 210	80 328	2 163	162 323	140 996
Tilgang	711	1 461	3 170	3 886	9 229	21 328	
Avgang				0	0		
Anskaffelseskost 31.12.09	31 749	36 045	17 380	84 214	2 163	171 552	162 323
Akk. avskrivninger 31.12.09	10 521	5 245	5 295	69 413	2 090	92 564	81 802
Bokført verdi pr. 31.12.09	21 228	30 800	12 086	14 801	73	78 987	80 522
Årets avskrivninger	1 080	628	1 434	7 574	47	10 763	9 844
Økonomisk levetid	30 år	67 år	3-5 år	3-5 år	3-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

* Anskaffelseskost for kontorseksjon Ullevål Stadion er nettoført, dvs. redusert med den andelen som er finansiert av spillemidler.

**Toppidretts-senteret ble i 2009 rehabilitert med kr 5,3 mill hvorav kr 1,6 mill er innvilget rehabiliteringstilskudd fra KKD i 2009.

Kr 3,7 mill er aktivert og avskrives fra 2010. KKD har gitt åpning for at NIF kan søke om ytterligere tilskudd i 2010 for 2009.

NOTE 8 DATTERSELSKAP, TILKNYTTET SELSKAP M.V. (1.000 KR)**Investering i datterselskap**

Firma	Ansk.-tidspunkt	Forretnings-kontor	Stemme og Eierandel	Kostpris	Bokførtverdi
Senter for Prestasjonsutvikling AS (SPU)	29-03-05	Oslo	100 %	136	136
Bardufosstun Driftsselskap AS	06-07-04	Bardufoss	100 %	311	80
Sum					216

Investering i aksjer

ZXY sport tracking AS (Radionor)	18.04.2007/03.08.09	Trondheim	21 %	118	118
Andre aksjer				18	15
Sum					133

NOTE 9 EGENKAPITAL (1.000 KR)

	Egenkapital med selvpålagte restriksjoner	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.09	11 336	16 948	28 284
Årets endring i egenkapital:			
Årets resultat til annen egenkapital		4 441	4 441
Disponert egenkapital NFI	-1 100		-1 100
IT-utvikling 2009	-4 678		-4 678
Egenkapital 31.12.09	5 559	21 389	26 948

NOTE 10 PENSJONSKOSTNADER, -MIDLER OG -FORPLIKTELSE

Idrettsforbundet har pensjonsordninger som omfatter i alt 284 personer. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Hoveddelen av ansatte i NIF er medlemmer i Statens Pensjonskasse, og trekkes en egenandel på 2%. NIF betaler ikke premie til Statens Pensjonskasse, og det er således heller ikke beregnet en forpliktelse for denne ordningen. Ansatte i NIF har også en AFP-ordning hvor det avsettes for alle fremtidige utbetalinger på uttakstidspunktet.

I tillegg har NIF pensjonsforpliktelser overfor ansatte i idrettskretser (ansatt før 1/3-00). Denne forpliktelsen er finansiert gjennom et forsikringsselskap, og de ansatte trekkes en egenandel på 2%. Pensjonsytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Ansatte i idrettskretser (ansatt før 1/3-00) inngår også i en AFP-ordning, og det er tegnet tilleggsavtaler, som sikrer ytelser tilsvarende den kollektive pensjonsordningen i AFP-perioden.

	2009	2008
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 204 918	1 268 505
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	2 670 080	2 731 849
Avkastning på pensjonsmidler	-2 660 028	-2 581 119
Resultatført estimeringstap/(gevinst)	12 662	178 997
Administrasjonskostnader	336 729	34 893
Periodisert arbeidsgiveravgift	211 424	239 802
Netto pensjonskostnad etter arbeidsgiveravgift	1 775 785	1 872 927

2009	IDRETTSKRETSE			NIF
	Sikrede	Usikrede AFP	Sum	Usikrede AFP
Beregnete pensjonsforpliktelser	44 418 726	3 245 251	47 663 977	407 341
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-45 765 899	0	-45 765 899	0
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-6 498 497	-490 454	-6 988 951	0
Periodisert arbeidsgiveravgift	83 146	457 580	540 726	0
Nedvurdering overfinansiering	807 075	0	807 075	0
Netto pensjonsforpliktelser (- midler)	-6 955 449	3 212 377	-3 743 072	407 341

2008	IDRETTSKRETSE			NIF
	Sikrede	Usikrede AFP	Sum	Usikrede AFP
Beregnete pensjonsforpliktelser	44 131 100	3 150 215	47 281 315	353 186
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-46 106 997	0	-46 106 997	0
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-4 569 323	-173 761	-4 743 084	0
Periodisert arbeidsgiveravgift	89 176	444 180	533 356	0
Nedvurdering overfinansiering	1 755 564	0	1 755 564	0
Netto pensjonsforpliktelser (- midler)	-4 700 480	3 420 634	-1 279 846	353 186

Netto pensjonssfordring i 2008 er knyttet til ansatte i idrettskretsene, og den vil over tid bli refundert fra idrettskretsene. Fordringen på pensjonsselskapet tilsvarende forpliktelsen, er ført opp i regnskapet med kr 1 279 846.

Økonomiske forutsetninger:	2009	2008
Diskonteringsrente	5,4 %	5,8 %
Forventet lønnsregulering	4,5 %	4,0 %
Forventet pensjonsøkning	1,4 %	1,5 %
Forventet G-regulering	4,3 %	3,8 %
Forventet avkastning på fondsmidler	5,7 %	5,8 %

Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang, er det lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

NOTE 11 KONSERNKONTOSYSTEMET

Konsernkontosystemet i NIF ble opprettet i 1989. Gjennom konsernkontosystemet forvalter NIF den akkumulerte overskuddslikviditeten til de deltagende særforbundene og idrettskretsene. Midlene plasseres i rentebærende verdipapirer med lav risiko og kort løpetid. Alle deltagende forbund og kretser er solidarisk ansvarlig innenfor konsernkontosystemet.

Konsernkontosystemet skal sikre deltagere bedre innskudds- og lånebetingelser enn hver og en kan få på egenhånd. I tillegg innebærer systemet fleksibilitet i forhold til kortsiktige likviditetsbehov.

NOTE 12 BUNDET BANKINNSKUDD

Av likvide midler på kr 18 238 927 utgjør bundne skattetrekksmidler kr 6 881 326, lokale aktivitetsmidler kr 1 633 104 og andre fond kr 1 549 658.

NOTE 13 DATTERSLSKAP (KONSERNFORHOLD – SKATT – MELLOMVÆRENDE)

Norges idrettesforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) eier 100% av Senter for Prestasjonsutvikling og 100% av Bardufosstun Driftsselskap AS.

NIF overtok aksjene til Troms Fylkeskommune i Bardufosstun Driftstilskudd AS vederlagsfritt i løpet av 2009 og eier nå 100%. Datterselskapenes virksomhet er av en forholdsvis lav karakter, slik at det derfor ikke er funnet nødvendig å konsolidere selskapene. Hovedtallene for disse selskapene blir gjengitt i denne noten. Ingen av datterselskapene er i skatteposisjon pr 31.12.2009. Det er fremførbare underskudd i datterselskapene på kr 9 451 837. Det er ingen vesentlige midlertidige forskjeller utover dette. Bardufosstun Driftsselskap har fått tilskudd på totalt kr 850 000 i 2009.

	2009	2008
Senter for Prestasjonsutvikling, årsresultat	-5 737	-3 015
Senter for Prestasjonsutvikling, egenkapital	582 151	587 888
Bardufosstun Driftsselskap, årsresultat	163 152	-133 565
Bardufosstun Driftsselskap, egenkapital	320 816	157 663

Pr. 31/12-09 er det ingen mellomværende mellom NIF og datterselskapene

NOTE 14 ANDRE AVSETNINGER (1.000 KR)

Øremerkede midler:

NIF mottar øremerkede midler til gjennomføring av ulike prosjekter fra flere ulike instanser og samarbeidspartnere. Enkelte av disse midlene er ikke fullt ut benyttet pr 31.12.2009 og utgjør således en forpliktelse for NIF. Disse fordeler seg som følger:

Avsetninger:	2009	2008
Fredskorpset	130	5
Paralympics	1 328	1 328
Lokale aktivitetsmidler	453	2 867
Inkludering i idrettslag (Sosial integrasjon)	0	65
NORAD-prosjekter	1 072	279
Time out	304	512
Idrett mot homohets	0	135
Diverse	16	21
Sum	3 302	5 212

NOTE 15 LÅN OG PANTSTILLELSER (1.000 KR)

Øremerkede midler:

NIF mottar øremerkede midler til gjennomføring av ulike prosjekter fra flere ulike instanser og samarbeidspatnere. Enkelte av disse midlene er ikke fullt ut benyttet pr 31.12.2009 og utgjør således en forpliktelse for NIF. Disse fordeler seg som følger:

Bokført gjeld som er sikret ved pant o.l.:	2009	2008
Pantelån DnB NOR*	27 943	30 271
Øvrig langsiktig gjeld **	0	11 900
Sum pantelån	27 943	42 171
<hr/>		
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0
<hr/>		
Bokført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for bokført gjeld		
Ullevål Stadion	30 800	29 967
Totalt	30 800	29 967

* De årlig avdragene er kr 2 328 648. Lånet vil være nedbetalt i 2021. Fra og med 2010 er halvparten av pantelånet sikret i en 5-års rentebytteavtale, det vil si at halvparten av pantelånet har en fastrente, mens den andre halvparten har en flytende rente.

** NIF hadde et lån i idrettens konsernkontosystem, som ble tatt opp i forbindelse med den siste utbyggingen av Toppidrettssenteret i 1999. Lånet ble nedbetalt i 2009..

NOTE 16 GARANTIER

Garanti Bardufosstun

Fra og med 1/10-2004 ble Bardufosstun leid ut til Bardufosstun Driftsselskap AS. NIF skal yte minimum et driftstilskudd på kr 250.000 pr år til driftsselskapet. Avtalen om driftstilskudd gjelder årene 2009-2011; garantien utgjør totalt kr 750.000.

Garanti Kvitfjell

NIF inngikk 23/10-09 en garanti overfor Kultur-og kirke departementet vedrørende Norges Skiforbunds økonomiske forpliktelser vedrørende Kvitfjell Idrett AS og Sameiet Kvitfjell Nasjonalanlegg.

NIF garanterer leien Norges Skiforbund skal betale til Kvitfjell, kr 910 000 pr år 2009, 2010 og 2011. Etter dette skal leien forhandles på nytt. Garantien gjelder til 30/6-2014. NIF kan motregne et evt. garantiansvar i overføringer Norges Skiforbund mottar fra staten (KKD).

NOTE 17 LEIEAVTALE – BARDUFOSSTUN

Forsvarets bygningstjeneste har en tinglyst rett til å leie 50% av kapasiteten ved Bardufosstun i perioden 15/1 - 31/3 og 15/8 - 31/10 til 75% av den til enhver tid gjeldende pris. Avtalen varer frem til 2012.

NOTE 18 FORDRINGER

Debitormassen er oppført til pålydende med fradrag for usikre fordringer på kr 4 030 693,-..

NOTE 19 ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER (1.000 KR)

Fordringer:	2009	2008
Opptjente inntekter	13 211	16 164
Forskuddsbetalt OL/Paralympics Vancouver	10 114	1 261
Mva termin 6	303	511
Andre forskuddsbetalte kostnader	4 045	2 870
Sum	27 673	20 806

NOTE 20 ANNEN KORTSIKTIG GJELD (1.000 KR)

Annen kortsiktig gjeld:	2009	2008
Påløpte feriepenger	13 466	11 673
Mottatte ikke opptjente inntekter	20 180	14 708
Øvrige påløpte kostnader	9 225	10 282
Sum	42 872	36 663

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

Kontantstrømoppstilling 2009

	2009	2008
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Ordinært resultat før skattekostnad	-1 336 330	10 860 707
Ordinære avskrivninger	13 977 352	10 502 899
Pensjonskostnad uten kontanteffekt	54 155	-246 596
Effekt av valutakursendringer	-497 628	1 110 766
Poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter	0	68 118
Endring i kundefordringer	-6 014 539	-16 829
Endring i leverandørgjeld	-304 514	22 178 009
Endring i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	3 834 706	5 663 458
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	9 713 202	50 120 532
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER:		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-9 229 203	-21 327 919
Utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler	-19 097 963	-12 529 391
Utbetalinger ved kjøp av finansielle anleggsmidler	-17 500	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-28 344 666	-33 857 310
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER:		
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-14 228 728	-2 322 641
Innbetaling av egenkapital	0	4 413 368
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-14 228 728	2 090 727
Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende	-32 860 192	18 353 949
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr 01.01.	51 099 119	32 745 170
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr 31.12.	18 238 927	51 099 116

Til generalforsamlingen i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

REVISJONSBERETNING FOR 2009

Vi har revidert årsregnskapet for Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité for regnskapsåret 2009, som viser et underskudd på kr 1.336.330. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av forbundets styre og generalsekretær. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av forbundets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av forbundets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet, er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 23. mars 2010
Deloitte AS

Torgeir Dahle
statsautorisert revisor

KONTROLLKOMITEENS BERETNING FOR 2009

Vi har gjennomgått Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité's årsregnskap og årsberetning, samt revisors beretning for 2009.

Kontrollkomiteen har fortløpende fått referater fra styret, og mener de vedtak som er foretatt er i samsvar med gjeldende lover og tidligere tingvedtak.

Vi har i størst mulig grad bygget på det arbeid som den tilsatte revisor har gjort, og har fått alle ønskede opplysninger om hans foretatte revisjon og revisjonshandlinger.

Vi viser forøvrig til revisors beretning.

Etter disponeringer av selvpålagte restriksjoner, er den frie egenkapitalen forbedret med kr 4 441 154,-, som er NIFs årsresultat for 2009 etter ordinær drift. Før disponering av avsetninger gjort i hovedsak for IT-utvikling 2009, viser regnskapet et resultat på minus kr 1 336 330,-.

24.mars 2010

Unni Blesvik

Liv Bentzen

Johannes Vold

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

Aktivitetsregnskap 2009

BESKRIVELSE	NOTE	2009			2008		
		INNETEKTER	KOSTNADER	RESULTAT	INNETEKTER	KOSTNADER	RESULTAT
Felleselementer, ikke fordelt på postene:							
Spillemidler		-354 000 000	0	-354 000 000	-354 000 000	0	-354 000 000
Avsetning spillemidler 2009 til OL/Paralympics 2010	1	8 774 342	0	8 774 342	-5 500 000	0	-5 500 000
Overgangsmidler		-243 000 000	0	-243 000 000	-168 000 000	0	-168 000 000
Kommersiell virksomhet	2	-38 358 082	22 318 146	-16 039 936	-36 186 107	20 718 852	-15 467 255
Finansposter	3	-5 915 760	-969 558	-6 885 318	-10 760 820	-375 864	-11 136 684
Lokale aktivitetsmidler (tilskudd til idrettslag)		-127 866 944	182 866 945	55 000 001	-126 156 683	176 656 683	50 500 000
SUM FELLESELEMENTER		-760 366 444	204 215 533	-556 150 911	-700 603 610	196 999 671	-503 603 939
Post 1 Grunnstøtte NIF sentralt og regionalt (inkl. grunnfinansiering av IT og Idrettens hus)							
Stabsfunksjoner		-860 843	25 955 687	25 094 844	-403 581	17 055 246	16 651 665
Idrettsstyret, lovpålagte oppgaver, utvalg og arrangement		-7 890	5 120 965	5 113 075	-1 271 547	7 853 166	6 581 619
Fagavdelingen organisasjonsutvikling		-34 126	6 231 310	6 197 184	-90 841	5 385 659	5 294 818
Fagavdelingen idrettsutvikling	4	-394 576	12 204 935	11 810 359	-456 678	19 745 806	19 289 128
Tilskudd idrettskretser	5	0	37 999 995	37 999 995	0	35 352 000	35 352 000
Tilskudd til kompetanse og regionsutvikling		-1 927	5 384 364	5 382 437	0	3 074 307	3 074 307
Overgangsmidler til idrett og skole/folkehelse		-750 000	7 975 000	7 225 000	0	5 019 688	5 019 688
Grunnfinansiering/tilskudd:				0			0
Grunnfinansiering informasjonsteknologi (IT)	6	0	15 700 000	15 700 000	0	15 400 000	15 400 000
Grunnfinansiering idrettens hus og andre fellestjenester	7	0	10 000 000	10 000 000	0	10 000 000	10 000 000
Tilskudd Idrettens studieforbund (ISF-kursadministrasjon)		0	1 100 000	1 100 000	0	1 100 000	1 100 000
Tilskudd Bardufoststun		-250 000	899 804	649 804	0	852 392	852 392
Egenandel bistandsarbeidet		0	800 000	800 000	0	800 000	800 000
SUM POST 1		-2 299 362	129 372 060	127 072 698	-2 222 647	121 638 264	119 415 617
Post 2 Grunnstøtte særforbund							
Tilskudd til særforbundene	8	0	209 509 999	209 509 999	0	179 622 783	179 622 783
SUM POST 2		0	209 509 999	209 509 999	0	179 622 783	179 622 783
Post 3 Barn ungdom og bredde							
Barneidrettsforsikring		0	3 000 000	3 000 000	0	3 000 000	3 000 000
Aktivitetsmidler	8	-1 011 063	112 511 063	111 500 000	-473 400	96 038 271	95 564 871
SUM POST 3		-1 011 063	115 511 063	114 500 000	-473 400	99 038 271	98 564 871
Post 4 Toppidrett							
Fagavdelingene forskning og utvikling		-4 700 539	33 092 601	28 392 062	-4 210 376	27 858 566	23 648 190
Tilskudd, kvalitetssikring og oppfølging særforbund		-1 341 720	44 030 391	42 688 671	-764 424	36 463 048	35 698 624
Forberedelser og gjennomføring OL/Paralympics	9	-46 795	4 295 813	4 249 018	-1 716 918	18 917 532	17 200 614
Stipender		-10 000	11 200 000	11 190 000	0	11 520 000	11 520 000
Drift av Olympiatoppen og Toppidrettssenteret		-111 110	14 117 017	14 005 907	-111 311	11 712 580	11 601 269
SUM POST 4	8	-6 210 164	106 735 822	100 525 658	-6 803 029	106 471 726	99 668 697
Fellestjenester og eksterne prosjekter:							
Informasjonsteknologi (IT)		-49 500 901	54 178 885	4 677 984	-44 807 358	39 316 306	-5 491 052
Idrettens hus og andre fellestjenester		-19 896 241	19 952 199	55 958	-19 098 977	19 492 803	393 826
Utstyrmidler		-10 000 000	10 000 000	0	-10 000 000	10 001 090	1 090
Inkludering i idrettslag		-8 065 036	8 110 478	45 442	-7 982 053	7 982 053	0
Helse/rehabilitering		-7 682 800	7 682 800	0	-4 505 900	4 505 900	0
Time Out		-208 721	208 721	0	-1 487 619	1 487 619	0
Bistandsarbeid		-18 890 421	18 890 421	0	-16 154 107	16 154 107	0
Idrettens kompetansesenter innlandet (IKI)		-1 095 785	1 095 785	0	-755 975	755 975	0
Prosjekt Sosial- og helsedirektoratet (Fys.funk)		-632 297	632 298	1	-193 814	193 814	0
SFO-prosjekt		0	0	0	-2 070 000	2 070 000	0
HOD forebyggende helsearbeid		-11 250 000	11 250 000	0			0
SUM FELLESTJENESTER OG EKSTERNE PROSJEKTER		-127 222 202	132 001 587	4 779 385	-107 055 803	101 959 667	-5 096 136
TOTALT		-897 109 235	897 346 064	236 829	-817 158 489	805 730 382	-11 428 107
Disponering av øremerkede midler funksjonshemmede (disponering av NFIs egenkapital) (se også note 4)				1 099 500	567 400		
Årsresultat				1 336 329	-10 860 707		

NOTER

Generell kommentar:

Aktivitetsregnskapet er satt opp i tråd med postinndelingen fra tildelingen av spillemidler fra Kulturdepartementet.

1) Avsetning spillemidler 2009 til OL/Paralympics 2010

Kr 8.774.342 av tildelingen av spillemidlene for 2009 blir benyttet til gjennomføring av OL/Paralympics i 2010.

2) Kommersiell virksomhet

Kostnadene til kommersiell virksomhet er kostnader til oppfyllelse av avtalene, samt overføringer til andre organisasjonsledd innenfor idretten. I 2009 var kostnadene vedrørende oppfyllelse av markedsavtalene kr 13,1 millioner og kr 9,2 millioner ble overført til andre organisasjonsledd innenfor idretten. Tilsvarende tall for 2008 var kr 11,4 millioner til oppfyllelse av avtalene og kr 9,3 millioner til andre organisasjonsledd innenfor idretten.

3) Finansposter

Renteinntekter/kostnader, samt momskompensasjon for betalt merverdiavgift på tjenester. Momskompensasjon er inntektsført med kr 2,8 millioner i 2009 og kr 3,0 millioner i 2008.

4) Fagavdelingen idrettsutvikling (inkludert idrett for funksjonshemmede) Tidligere Norges Funksjonshemmedes Idrettsforbund (NFI) ble regnskapsmessig innarbeidet i NIFs regnskap fra og med 01.01.2008. Ved nedleggelse av NFI ble gjenværende egenkapital i NFI overført til NIF.

5) Tilskudd idrettskretser

Tilskuddet til idrettskretsene er spesifisert i egen oversikt lenger bak i årsrapporten.

6) Grunnfinansiering informasjonsteknologi (IT)

IT-tjenestene som ytes til brukerne av idrettens nettkomputer blir subsidiert.

7) Grunnfinansiering idrettens hus og andre fellestjenester

Husleien og andre tjenester på idrettens hus (Ullevål Stadion) blir subsidiert.

8) Tilskudd særforbund

Særforbundene får tildelt tilskudd under flere av postene. Tilskuddene til særforbundene er spesifisert i egen oversikt lenger bak i årsrapporten.

9) Forberedelser og gjennomføring OL/Paralympics

I årene da det ikke arrangeres OL/Paralympics er det forberedelsekostnader som belyses her. I årene da det arrangeres OL/Paralympics er det gjennomføringskostnader som belyses her.

Tilskudd idrettskretser 2009

	Ramme-tilskudd	Utstyr anlegg ¹	Trener-utdanning og regionale kompetanse-senter	Klubb-, trener- og leder-utdanning	Idrett og skole/ folkehelse/ org.utvikling	Helse- og omsorgs-departementet	Andre tilskudd ²	Sum 2009
Østfold	1 593 064	12 600		197 102	130 000	300 000	700 000	2 932 766
Akershus	2 185 839	23 345		345 077			765 000	3 319 261
Oslo	2 039 239	137 696		220 166	800 000			3 197 101
Hedmark	1 632 214	5 550		314 517			330 000	2 282 281
Oppland	1 654 981	25 300		254 274				1 934 555
Buskerud	1 651 617	35 700		257 781	400 000			2 345 098
Vestfold	1 413 523			298 763			20 000	1 732 286
Telemark	1 430 770	10 167	25 000	269 121	300 000	300 000		2 335 058
Aust-Agder	1 195 548	30 751		199 643	100 000		29 640	1 555 582
Vest-Agder	1 340 596	52 900		208 454	1 090 000			2 691 950
Rogaland	1 863 013	13 370		278 035	375 000			2 529 418
Hordaland	2 410 856		690 000	466 791	300 000	500 000	530 000	4 897 647
Sogn og Fjordane	1 341 981	27 250		209 038	300 000		10 000	1 888 269
Møre og Romsdal	1 914 632	81 950		295 309		300 000		2 591 891
Sør-Trøndelag	1 840 386	20 493	3 900 000	297 830	650 000	50 000	450 000	7 208 709
Nord-Trøndelag	1 489 926			271 844	400 000			2 161 770
Nordland	2 086 842	4 900		437 989			35 000	2 564 731
Troms	1 668 260		620 000	350 031	170 000	750 000	450 000	4 008 291
Finnmark	1 746 711			328 232				2 074 943
								0
Sum	32 499 998	481 972	5 235 000	5 499 997	5 015 000	2 200 000	3 319 640	54 251 607

¹ Midlene er fordelt til kretser, men til utstyr i barneidrettsskoler.

² Andre tilskudd inneholder bl.a. Helse/rehabilitering (kr 1,17 mill) og inkludering i idrettslag (kr 1,12 mill).

Tilskudd særforbund 2009

	Ramme-tilskudd	Region-tilskudd	Integrerings-tilskudd	Utvikl. orientert ungdom.idr.	Barne- og ungdoms-satsing	Tilskudd fra Olympia-toppen ¹	Utstyr anlegg ²	Andre tilskudd ³	Sum 2009
Ake- og Bob	563 721	26 399		167 215	80 000	503 135	4 950		1 345 420
Am. fotball	1 242 201	76 797		345 587	260 000		114 294	99 000	2 137 879
Badminton	1 572 612	283 187	120 000	368 333	1 300 000	200 000	304 349		4 148 481
Bandy	4 081 228	765 566	350 000	995 654	4 500 000		522 178	544 000	11 758 626
Basketball	2 245 382	359 984	250 000	573 315	2 375 000		104 070		5 907 751
Bedrift og mosjon	3 522 197	2 399 892	60 000	259 059	125 000			1 900 000	8 266 148
Biljard	1 381 475	95 996	60 000	301 364	420 000	100 000	449 933		2 808 768
Bokse	1 416 627	146 393		376 521	385 000	50 000	227 297		2 601 838
Bordtennis	1 570 596	275 988	500 000	370 325	1 700 000	950 000	356 264	745 000	6 468 173
Bowling	1 224 207	256 788	250 000	256 914	150 000	100 000			2 237 909
Bryte	2 069 906	117 595	30 000	436 551	510 000	600 000	290 974		4 055 026
Bueskytter	1 403 844	196 791	250 000	328 060	540 000	30 000	190 860	34 000	2 973 555
Casting	1 321 265	86 396		273 330	225 000		20 166		1 926 157
Cricket	1 146 848	69 597		274 790	150 000		100 053		1 741 288
Curling	1 197 360	59 997	250 000	255 104	190 000	1 630 000	42 880	240 000	3 865 341
Cykle	2 832 433	655 171	250 000	588 057	1 350 000	1 130 000	540 000	70 000	7 415 661
Danse	4 653 699	307 186	250 000	985 679	1 200 000	50 000	900 000	19 000	8 365 564
Dykke	1 590 381	379 183		324 063	265 000		912 076		3 470 703
Fekte	762 687	50 398	20 000	238 567	175 000	150 000	206 045		1 602 697
Fleridrett	2 883 796	307 186	680 000	372 825	1 150 000	50 000	497 144		5 940 951
Fotball	9 304 192	2 399 892	650 000	2 589 961	15 300 000	1 200 000	2 000 000	2 994 741	36 438 786
Friidrett	5 527 938	2 215 100	560 000	1 290 430	4 075 000	2 631 000	1 200 000	3 288 109	20 787 577
Frisbee	364 138	67 197	20 000	136 665	70 000		49 015		707 015
Gang- og mosjon									0
Golf	3 990 204	455 980	350 000	835 110	3 100 000	150 000	343 502	426 000	9 650 796
Gymnastikk og Turn	5 215 002	988 756	250 000	977 931	4 000 000		1 700 000		13 131 689
Hundekjører	1 249 456	139 194	20 000	258 347	350 000	50 000	51 519		2 118 516
Håndball	5 355 633	1 684 724	500 000	1 446 518	8 000 000	2 800 000	275 800	425 000	20 487 675
Ishockey	2 049 883	211 191	500 000	466 459	2 375 000	2 300 000	391 854	860 000	9 154 387
Judo	1 407 924	158 393	120 000	322 165	585 000	100 000	426 988		3 120 470
Kampsport	6 750 170	933 558	120 000	1 599 379	3 200 000	1 085 000	340 133	298 780	14 327 020
Kickboksing	1 440 299	124 794	30 000	369 593	550 000	478 000	60 868		3 053 554
Klatring	1 993 769	359 984	150 000	445 437	1 375 000	100 000	392 973		4 817 163
Luftsport	2 993 403	556 775	350 000	469 865	440 000	150 000	306 100	75 000	5 341 143
Motorsport	3 500 694	770 365	390 000	814 612	2 700 000	150 000	1 100 000		9 625 671
Orientering	2 473 167	947 957	250 000	562 696	2 900 000	940 000	435 614	1 100 000	9 409 434
Padle	1 935 357	230 390	120 000	394 136	1 000 000	1 500 000	670 000		5 849 883
Ro	1 355 793	119 995	120 000	294 081	800 000	2 075 000	1 062 500	600 000	6 427 369
Rugby	665 454	57 597	60 000	214 709	200 000		54 369		1 252 129
Rytter	3 842 856	868 761	500 000	916 475	2 325 000	1 140 000	1 100 000	1 022 500	11 715 592
Seil	2 948 467	261 588	350 000	532 271	1 140 000	1 300 000	1 774 650	200 000	8 506 976
Ski	7 407 494	2 399 892	650 000	1 489 209	8 000 000	7 360 000	1 520 000	1 625 000	30 451 595
Skiskytter	1 844 393	434 380	290 000	444 209	1 410 000	1 845 000	540 000	230 000	7 037 982
Skytter	3 056 694	1 223 945	250 000	550 388	610 000	2 220 000	266 278	371 000	8 548 305
Skøyte	2 014 309	230 390	120 000	377 688	600 000	1 250 000	439 696		5 032 083
Snowboard	1 454 062	146 393	60 000	375 191	1 150 000	1 725 000	127 490		5 038 136
Soft- og Baseball	612 602	45 598		180 588	80 000		25 750		944 538
Squash	1 051 490	67 197		248 596	200 000				1 567 283
Studentidrett	2 575 679	160 793	60 000	511 947	350 000				3 658 419
Styrkeløft	1 610 576	177 592	60 000	402 559	530 000	50 000	207 204		3 037 931
Svømme	3 197 755	595 173	650 000	637 875	4 025 000	2 890 000	230 774	719 000	12 945 577
Tennis	2 630 314	328 785	120 000	653 093	1 950 000		372 721		6 054 913
Triathlon	1 274 354	141 594	20 000	279 571	90 000	75 000	15 313		1 895 832
Vannski	979 519	57 597	120 000	263 782	350 000		34 094	21 000	1 825 992
Vektløfter	1 333 059	105 595		330 523	320 000	362 800	82 659		2 534 636
Volleyball	3 257 269	885 560	120 000	826 627	2 800 000	1 675 000	242 952	90 000	9 897 408
SUM	137 345 833	27 469 165	11 250 000	30 599 999	94 000 000	43 144 935	23 624 349	17 997 130	385 431 411

¹ Inkluderer direkte støtte til prosjekter og stipendier til utøvere. Tallene inkluderer ikke FoU-prosjekter, tjenester fra Toppidrettssenteret, og ressurs-/kompetansepersoneer.

² Midlene er fordelt via særforbund, men til utstyr i klubber.

³ Andre tilskudd inneholder: tilskudd Helse og rehabilitering (kr 0,620 mill), tilskudd NORAD-midler (kr 2,870 mill), tilskudd fra Helse- og omsorgsdepartementet (kr 7,41 mill), tilskudd organisasjonsutvikling (kr 1,165 mill), idrett og folkehelse (kr 2,15 mill) samt diverse andre tilskudd.

Idrettspolitisk dokument (IPD)

Oppfølging av Idrettspolitisk dokument 2007–2011

Det er stor enighet om hovedlinjene i idrettspolitikken, og Idrettsstyret arbeider aktivt med å følge målene i Idrettspolitisk dokument (IPD) gjennom de idrettspolitiske utvalgene og i samarbeid med særforbundene og idrettskretsene. Styret gjør regelmessig opp status i arbeidet frem mot tinget i 2011 og rapporterer på framdriften gjennom dialogmøtene. Visjonen «En åpen og inkluderende idrett» utgjør en kraftig utfordring til organisasjonen når den skal tilpasse seg medlemmenes forventninger i et moderne og fremtidsrettet samfunn.

VERDIARBEIDET

IPD inneholder en rekke mål med referanse til grunnleggende verdispørsmål. Visjonen «En åpen og inkluderende idrett» har vært fulgt opp gjennom praktisk politikk og med tydelig referanse til organisasjonens grunnverdier. Konkret har dette blitt realisert gjennom viktig arbeid og NIF-støttede prosjekter som «Inkludering i idrettslag», «Idrett mot homohets», «Sunn jenteidrett», «Hvit vinter», samt gjennom innføring av politiattester, synliggjøring av tydelige holdninger til seksuell trakassering og initiativet til idrettens miljøstrategi.

Samarbeidet med Antidoping Norge er også en hjørnestein i idrettens verdiarbeid. De årlige kunnskapsturneene er et redskap for å få synliggjort idrettens verdigrunnlag og prioriteringer.

Gjennom den årlige utdeling av «Årets ildsjelspris» i samarbeid med NRK og Norsk Tipping på Idrettsgallaen, viser idretten i praksis viktigheten av å verdsette de tusenvis av ildsjeler og dugnadsarbeidere innenfor idretten.

Vedrørende idrettens verdiarbeid utarbeides det i tråd med IPD nå en konkret plattform med materiell og forslag til opplegg som kan presenteres i løpet av 2010. Opplegget skal være egnet til bruk i hele organisasjonen, og det vil bli gjort lett tilgjengelig gjennom en nettportal. Målet er lokale prosesser for bevisstgjøring av aktuelle utfordringer og egne verdivalg.

BARNEIDRETTE

I behandlingen av IPD på Idrettstinget i 2007 stod de nye rettighetene for barneidrett sentralt. De danner et tydelig fundament for arbeidet i alle deler av organisasjonen, og viser hvordan idretten i best mulig grad tar konkret ansvar for å tilrettelegge for trygge og inkluderende oppvekstmiljøer. Dette ivaretas blant annet gjennom faglig rådgiving, sentrale og lokale tilskuddsordninger og idrettsskoler for barn. Den operative oppfølgingen skjer

gjennom organisasjonsleddene. NIF presiserer at Barneidrettsbestemmelsene og Idrettens barnerettigheter er vår organisasjons mest fundamentale verdidokument og er i verdenssammenheng unikt.

UNGDOMSIDRETTE

Tinget vedtok også flere mål om økt aktivitet blant ungdom. Dette området er en kontinuerlig stor utfordring. Revideringen av retningslinjene for ungdomsidrett skal bidra til å tydeliggjøre prinsippene for hva som skal til for å lykkes med å beholde ungdommen innenfor et inkluderende ungdomstilbud. Dette ivaretas gjennom faglig rådgiving, samt sentrale og lokale tilskuddsordninger. Men det er hevet over tvil at idrettsorganisasjonen må tilpasse seg ungdommens ønsker og behov i større grad enn i dag for reelt sett å kunne redusere det relativt store frafallet fra idrettens konkurransebaserte linje, som fortsatt oftest dominerer særforbundenes tilbud til disse aldersgruppene.

TOPPIDRETTE

IPD sier at idrettsungdommen skal gis anledning til å realisere sine ambisjoner og utvikle idrettslige ferdigheter innen alle idretter i et miljø på det høyeste internasjonale nivå. Det er Olympiatoppens operative ansvar å realisere dette i nært samarbeid med særforbundene og en rekke nasjonale og regionale fagmiljøer. Det er en viktig erkjennelse at toppidretten og ulike idrettsfaglige miljøer er i sterk vekst regionalt. Høgskoler og universiteter hvor idrett er i fagkretsen, besitter ofte god og relevant kompetanse som kommer den aktive idretten til positiv anvendelse. Olympiatoppen har på en god måte også integrert toppidrett for de funksjonshemmede i sitt tverrfaglige prestasjonsmiljø. Dette er en fellesberikelse for de funksjonsfriske og de funksjonshemmede.

Utøverne innenfor en rekke særforbund har levert mange og meget gode resultater i OL og Paralympics både i 2008 og 2010, tett opp mot de ambisiøse målene som ble satt

i 2007. Utfordringene blir å videreutvikle ressursgrunnlaget, ytterligere heve det totale kompetansenivået på trener- og ledersiden og tydeliggjøre målrettede strategier, som kan sette norsk idrett i stand til å fortsette å levere på samme høye nivå. Olympiatoppens ansatte, konsulenter og ressurser har i 2009 i stor grad fokusert mot forberedelsene til OL og Paralympics i Vancouver.

Samtidig har det vært viktig for Olympiatoppen å holde kontinuitet i arbeidet med sommeridrettene, for å bringe den gode trenden fra OL og Paralympics i Beijing i 2008 videre mot London i 2012.

IDRETT FOR FUNKSJONSHEMMEDE

IPD setter økt deltakelse av mennesker med funksjonshemming i idrettslagene som mål for tingperioden. Den operative realiseringen skjer gjennom særforbundene, som overtok det endelige aktivitetsansvaret fra 2007. Flere særforbund har lyktes godt, men det er store variasjoner. Når det gjelder å oppnå kontakt med potensielle deltakere, er det fortsatt store utfordringer i forhold til målene i IPD. NIF er meget bevisst på viktigheten av å bidra til å kunne utjevne de sosiale helseforskjellene og bidra til økt rekruttering til idretten. Derfor er det gledelig for NIF å registrere at vi fra 2008 til 2009 har økt antall funksjonshemmede i norsk idrett med 678 utøvende medlemmer innenfor idrettsorganisasjonen. Antall registrerte funksjonshemmede i idrettslagene var 10 084 utøvere ved utgangen av 2009. Gjennom prosjektet «Fysfunk» har NIF i tillegg utviklet modeller for samarbeid med det offentlige om tilrettelegging for funksjonshemmede med store hjelpebehov.

KOMPETANSEUTVIKLING

IPD sier at kompetanseutviklingen skal prioriteres som innsatsområde i idretten i årene fremover, og at det er behov for et stort «kunnskapsløft» i idretten med trenere og ledere som hovedmålgrupper. Realiseringen av disse målene er krevende, men samarbeidet mellom særforbundene, idrettskretsene og NIF har i perioden utviklet seg meget godt.

NIF har søkt å realisere målene fra IPD gjennom prioritering av rammer til fellesprosjektene innenfor klubb-, leder- og trenerutvikling. Et felles administrativt «Kompetanseutvalg» sikrer særforbundenes og idrettskretsenes engasjement og aktive eierskap til dette arbeidet. Idretten har i perioden klart å samordne sine utviklingstilbud og opptre tydeligere overfor klubbene. Arbeidet med en felles ramme for trener- og lederutviklingen er kommet langt og bør være på plass før neste idrettsting. Det settes nå økt fokus på rekruttering og utdanning av ungdom, og jenter/kvinner spesielt.

For å sikre bedre oversikt vil NIF i 2010 samarbeide med særforbundene om å utvide den økonomiske nøkkeltallsrapporteringen til også å omfatte prioriterte aktivitetsområder som blant annet kompetanseutvikling.

INTERNASJONALT ENGASJEMENT

NIF har i perioden styrket sitt internasjonale engasjement, kanskje særlig med vekt på det som skjer innenfor EU på idrettsområdet, men legger stor vekt på å være til stede og bidra i de tunge internasjonale idrettsmiljøene, som IOC og WADA. Gjennom det internasjonale engasjementet fremmes forståelsen for idrettens verdigrunnlag, herunder arbeidet for en dopingfri idrett. Det nordiske samarbeidet og Barentssamarbeidet er også viktig for NIF.

Norsk idrett engasjerer seg aktivt i solidaritetsarbeid og utviklingsarbeid i utvalgte samarbeidsland i tråd med IPD og norske utenrikspolitiske prioriteringer. NIF arbeider godt sammen med Norad og Unicef.

ORGANISASJONSUTVIKLING

Arbeidet med å få en avklaring av fremtidig rolle- og ansvarsdeling innenfor idrettsorganisasjonen, er blitt fulgt opp gjennom politiske utvalg. Felles initiativ fra særforbundene har ytterligere bidratt til å sette fokus på fordelingen av makt og oppgaver mellom organisasjonsleddene, samt representasjonen til Idrettstinget. Arbeidet har tatt lengre tid enn forutsatt, krever fortsatt mye dialog, men bør kunne finne sin løsning i løpet av tingperioden.

Det politiske rolle- og arbeidsdelingsutvalget avla sin rapport primo 2010, som vil bli utgangspunktet for fremleggelse og diskusjoner under ledermøtet i Tromsø i mai 2010.

LOVVERK OG RESSURSFORVALTNING

Målet om å sikre at organisasjonen fungerer i henhold til lovverk og regler er fulgt opp på flere måter, og har blitt tydelig prioritert i tingperioden.

Et eget «Idrettsrådsutvalg» har utviklet dokumentasjon og opplegg for lokal kompetanseutvikling. Idrettsrådenes rolle og oppgaver er tydeliggjort på en god måte.

Medlemsorganisasjonene følges opp gjennom økt kontroll og aktiv rådgiving. NIF er styrket både gjennom økte personressurser sentralt og gjennom kompetanseheving i idrettskretsene. Det er iverksatt en omfattende lovrevisjon i regi av Lovutvalget. Denne vil bli fremlagt for Idrettstinget i 2011. I tillegg er alle dommer i NIFs doms- og appellutvalg siden 2003 tilgjengeliggjort gjennom Lovdata-systemet.

Spørsmålene fra Idrettstinget i 2007 om konsekvensene og utfordringene ved idrettens utvidede samfunnsansvar og Idrettstingets anledning til å delegerer beslutningsmyndighet vil bli utredet og fremlagt for Idrettstinget i 2011. Det er dog en kjensgjerning at den idrettsfaglige og aktivitetsskapende kompetansen som idrettsorganisasjonen på mange plan besitter, er etterspurt av offentlige myndigheter og instanser samt særskilte næringslivsaktører.

IDRETTE SOM SAMFUNNSAKTØR

Idrettstingets resolusjon i 2007, angående idrett og folkehelse, er fulgt opp gjennom dialog med det offentlige. NIF har oppnådd økte overføringer over statsbudsjettet til helsefremmende tiltak, selv om størrelsen på disse ikke står i forhold til behovet.

Målet om en mer aktiv skolehverdag har blitt fulgt opp gjennom en rekke prosjekter hvor idretten bidrar med kompetanse, samt at regionale og lokale ressurser innenfor både det offentlige og frivillige kan virke forsterkende i fellesskap.

Å fremme god helse i befolkningen har, innenfor begrensede ressurser, blitt fulgt opp gjennom å styrke og videreutvikle velfungerende prosjekter og aktiviteter i regi av medlemsorganisasjonene og i samspill med relevante institusjoner og myndigheter.

Det har vært viktig å sørge for at innsatsen i stor grad finansieres fra friske midler. NIF har vært bevisst på prinsippet relatert til kryssfinansiering ved utvikling av dette arbeidet i idrettsorganisasjonen. Derfor ser vi at midler fra NIF og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), utløser tildels betydelige ressurser hos kommuner, regionsråd, fylker, fylkesmannen og viktige regionale næringslivsaktører.

IDRETTENS RAMMEVILKÅR

NIF har lagt vekt på en aktivitetsrettet og lokal innretning av overgangs- og spillemidler som er i tråd med de idrettspolitiske føringene som er gitt gjennom IPD. Prioriterte områder var i 2009 lokale aktivitetsmidler (LAM), aktivitetsutvikling gjennom særforbundene (post 3), kompetanseutvikling på alle nivåer, toppidretten og en styrking av departementets forvaltning av anleggsmidlene.

NIF har prioritert økt innsats overfor de politiske miljøene, og samlet organisasjonen rundt synliggjøring av idrettens krav i forbindelse med partienes programarbeid og valgkampene. Dette har gitt viktige resultater.

Internt har NIF innført nøkkeltallsrapportering for særforbundene og idrettskretsene med virkning fra 2009. Dette skal styrke organisasjonens evne til å dokumentere pengestrømmene og gi troverdighet i omverden for god ressursbruk i lys av organisasjonens samfunnsmessige betydning og formål.

Fritaksbeløpet for honorarer, godtgjørelser og gaver ble hevet tidlig i tingperioden, og Stortingsmelding nr. 39 (2006–2007), Frivillighetsmeldingen, ga gode føringer og mål for det videre arbeidet med rammebetingelsene til idretten.

Innføring av «Grasrotandelen» i 2009 ga nye inntektsmuligheter for idrettslagene etter bortfallet av automatinntektene. Grasrotandelen styrket idrettslagenes økonomi med ca. kr 150 millioner i 2009.

Hovedinnsatsområdet har vært å arbeide for fritak eller kompensasjon for merverdiavgift for varer, tjenester og anleggsinvesteringer. Det årlige økonomiske omfanget er betydelig. Arbeidet har gitt gode resultater, og det er oppnådd viktig politisk aksept, som igjen har ført til spesifikke prioriteringer hos regjeringen og Stortinget i positiv favør av idretten. Det gjenstår imidlertid å sikre at de nødvendige økonomiske rammene i framtidige statsbudsjett vokser i takt med løftene og de reelle kompensasjonsbehovene.

NIF har prioritert å gi tydelig støtte til den statlige spillpolitikken og Norsk Tipping. Idretten oppnådde gode overgangsordninger i 2008 og 2009 etter bortfallet av det gamle spillautomatregimet, men dette har samtidig som forventet redusert Norsk Tippings fond. Det vil kreve ekstraordinære tiltak fra Regjeringens side for at den skal kunne holde de lovnader som er gitt i Stortingsmelding nr. 39 (2006–2007). NIF prioriterer nå å få rask framdrift i dialogen med det offentlige, frivilligheten og kulturen med tanke på en endring av fordelingen av spillemidlene fra 2011.

ANLEGG, INFRASTRUKTUR OG STRATEGIER

NIFs arbeid på anleggfeltet har i 2009 i hovedsak vært rettet mot det strategiske plan, og NIF har, i første rekke gjennom det politiske anleggsutvalget, jobbet målrettet med hovedmålsetningene i Idrettspolitisk Dokuments anleggsdel.

NIF innstilte i 2009 på totalt kr 40 millioner til særforbund som har konkrete planer om realisering av kostnads-krevende anlegg, gjennom den anleggspolitiske program-satsingen. Innstillingen fra NIF ble formidlet Kulturdepartementet. Særforbundene dette gjelder, er

Friidrettsforbundet, Rytterforbundet, Snowboardforbundet, Svømmeforbundet og Skøyeforbundet/Bandyforbundet (felles prosjekt).

I 2009 påbegynte NIF det strategiske og politiske arbeidet med å få finansieringen av de større kostnadskrevene anleggene over i en egen post på Statsbudsjettet. Dette er et viktig arbeid sett i lys av den finansielle etterslepsutfordringen norsk idrett har på anleggssiden. En egen arbeidsgruppe nedsatt av det anleggspolitiske utvalget har jobbet med dette spørsmålet, og et løsningsforslag er skissert i høringsutkastet på NIFs anleggspolitiske handlingsplan.

En helt sentral anleggspolitisk målsetning for NIF er å få på plass en momsrefusjonsordning for idrettslag som bygger sine egne idrettsanlegg. I desember 2009 offentliggjorde Regjeringen at en varig momskompensasjonsordning, finansiert over en egen post på statsbudsjettet, skal være på plass med virkning fra 1. januar 2010. For å få på plass en ordning som er håndterbar for idrettslagene ute i lokalmiljøene, har NIF støttet at denne knyttes opp mot den etablerte spillemiddelordningen for idrettsanlegg. I arbeidet med denne saken har NIF hatt en tett og god dialog med Kulturdepartementet og Finansdepartementet. Med denne ordningen på plass vil det bli økonomisk rimeligere for idrettslagene å bygge sine egne idrettsanlegg. Det er NIFs mål at regjeringen legger nok økonomiske ressurser til denne ordningen for fremtiden.

NIF har hatt en god dialog med Kulturdepartementet i anleggsrelaterte saker. Dette gjelder bl.a. også sam-

arbeidet med departementet og landslaget for Bad, Park og Idrett om den nasjonale anleggskonferansen i Trondheim.

ANLEGGSPOLITISK HANDLINGSPLAN

NIF har, gjennom anleggsutvalget, arbeidet med flere av de sentrale hovedmålene i Idrettspolitisk dokument (IPD) for anleggssiden i 2009.

Som et ledd i det langsiktige arbeidet med å sikre idretten større formell innflytelse i anleggspolitikken, har det blitt utarbeidet et utkast til en anleggspolitisk handlingsplan. Denne vil bli endelig politisk behandlet i løpet av 2010, etter at høringsvarene fra medlemsorganisasjonene er mottatt. Videre har NIF innstilt på spillemidler til kostnadskrevene anlegg for 2009, over den anleggspolitiske programsatsingen 2007–2010.

NIF vil presisere at kr 65 millioner av overgangsmidlene for 2009 gikk til anleggsutvikling. Dette var også en villet prioritering fra Kulturdepartementets side.

Grunnet den globale finanskrisen i verdensøkonomien i 2009 gjennomførte Stortinget særskilte ordninger og bevilgninger. Idretten kom positivt gjennom dette i 2009 ved at Stortinget vedtok regjeringens forslag til en tiltakspakke til bygging av idrettsanlegg til en verdi av kr 250 millioner. I tillegg har NIF registrert at kommunene i 2009 har bevilget ca. kr 350 millioner fra den kommunale tiltakspakken (på totalt 4 milliarder) rettet mot rehabilitering og oppgradering av kommunale idrettsanlegg.

Foto: Akilles foto, Per-Åge Eriksen

Store gleder – store utfordringer

Generalsekretær Inge Andersen

Å være generalsekretær i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité er en interessant jobb. NIF har gått en lang og god vei siden de tunge økonomiske tidene for seks år siden, og det er med stolthet NIF kan se på status ved overgangen til 2010. Økonomien er i orden, driften er fornuftig og vi har gode forvaltningsrutiner. Det er ikke tilfeldig at revisjonen nesten aldri har den minste bemerkning til regnskaper og «orden i sysakene» i NIF.

Året vi har vært gjennom har likevel ikke vært fritt for utfordringer. Det er blitt mer og mer tydelig at det har vært tyngre enn forventet for Norsk Tipping å kunne levere de overskudd som har vært nødvendige for at prognosene etter automatforbudet trådte i kraft, skulle kunne nås. De nye terminalene bruker lenger tid enn forventet på å levere antatt samlet overskudd, utenlandske gamblingsselskaper utfordrer selve livsnerven i enerettsmodellen som har vært helt sentral for finansieringen av norsk idrett helt siden rett etter krigen, og usikkerhet rundt effekten av Grasrotandelen har gjort de langsiktige økonomiske perspektivene mer utydelige og usikre enn tidligere. Disse utfordringene kan konkretiseres i begrepet stabile, forutsigbare rammevilkår – noe som er en konstant utfordring for idrettsbevegelsen, og som vil vedvare å være det også i årene fremover.

Det er derfor med tilfredshet vi kan konstatere at det fra 2004 har blitt utviklet et godt samarbeid med myndighetene, både i Regjeringen og Stortinget, men også med landets fylker og mange kommuner. Flere av utfordringene har vi felles. Vi har felles holdning mot utenlandske spillselskaper, felles vilje til å løse utfordringene som er knyttet til moms, og en felles holdning til å utforske idrettens evne og vilje til å spille en rolle opp mot skoleverket og det helsefremmende arbeidet. Men det aller viktigste vi gjør i fellesskap med myndighetene og med bidrag fra næringslivet, er å skape trygge oppvekstarenaer for landets barn og ungdommer.

Det er også en glede å kunne konstatere at det i året som er gått, har blitt skapt et godt felles utdanningssystem både på leder- og trenersiden. Det er resultatet av et nært samarbeid mellom særforbundene og NIF og vil danne grunnlaget for en helhetlig, målrettet innsats til det beste for idrettslagene og selve idretten. Organisasjonsavdelingen har gjennom idrettskretsene foretatt en aktiv revisjon av organisasjonsregisteret. Idrettslag som ikke fyller lovens krav, eller som ikke fungerer slik som en frivillig, medlemsbasert organisasjon skal, er luket ut, og NIF har nå en mye mer troverdig og korrekt oversikt over egne organisasjonsledd. I utviklingsavdelingen kan man konstatere fortsatt stabil fremgang i antall funksjonshemmede organisert i norsk idrett, og rutine for håndtering av økonomiske overføringer til utviklingsrettet arbeid innen forskjellige deler av idrettsbevegelsen gjennomføres i dag med høy troverdighet og kvalitet.

Storings- og sametingsvalget var en prioritert satsing fra Idrettsstyrets side, og organisasjonen har etter min mening levert så det holdt. Kommunikasjon- og samfunnskontaktsavdelingen har jobbet godt sammen med både styret, idrettskretsene, særforbundene og resten av administrasjonen, og norsk idrett satte sitt tydelige preg hos politikerne forut for valget i fjor høst. Etter min mening ga dette også gode resultater samlet sett for norsk idrett.

Og apropos resultater er det ikke mulig å unngå å gledes over at norsk toppidrett befester sin posisjon. OL i Beijing ble ingen sovepute for verken Olympiatoppen eller særforbundene, men en inspirasjon til fortsatt store resultater også i 2009. Men jeg skal ikke trekke frem de resultatene som for alltid vil kunne leses av listene, men vil løfte frem de begivenhetene som kanskje gjorde sterkest inntrykk på meg i toppidretten i 2009. At kvinnehopp endelig fikk sin velfortjente aksept under VM på ski i Liberec viser at verden heldigvis går fremover. Anette Sagen er vår tids Grete Waitz og Ingrid Wigernes, og hun er en sentral pioner i det som utvikler seg innenfor kvinnehopp. Forstokkede menn må ikke tro at disse kvinnene kan stenges ute verken fra hoppbakkene eller andre idrettsarenaer. Norge trenger slike uredde «snøploger» som deg, Anette! Fly, Anette, fly! Fair play, og det å være medmenneske midt oppi alt presset toppidretten fører med seg, var orienteringsløperen Anders Nordberg den fremste eksponent for i 2009. Det lå an til en thrilleravslutning på mennenes VM-stafett, da svenske Martin Johansson skadet seg, og ble liggende i skogen med en kvist 12 cm inn i låret. Anders Nordberg lot medaljer være medaljer og løp direkte til målområdet for å hente medisinsk hjelp. Det går en grense for hvilken verdi en idrettsmedalje har. Anders Nordberg satte denne grensen nettopp her.

Jeg vil også trekke frem opplevelsen det var å være til stede sist august i Kristiansand og Lillesand, da Norges Rytterforbund gjennomførte et enestående EM for funksjonshemmede ryttere. Når jeg opplever slike idrettsprestasjoner, gir det ekstra glede og mening å være en del av de flotte fellesskapsopplevelsene som idretten gir oss.

Kompetente og entusiastiske mennesker i administrasjonen er en forutsetning for at målene i Idrettspolitisk dokument skal kunne oppfylles, for at NIFs lov skal følges og organisasjonen forbli robust og trygg i utfordrende situasjoner. De bidrar til at idrettsbevegelsen fortsatt skal kunne sikres gode og forutsigbare rammevilkår og levere idrett til hele befolkningen, gjennom hardt og målrettet arbeid med et genuint idrettsengasjement. Dyktige og engasjerte medarbeidere bistår Idrettsstyret, samarbeider godt seg imellom og med særforbund og idrettskretser, idrettsråd og idrettslag – og sørger for at idrettsbevegelsen er til å stole på. Jeg vil ønske oss alle fortsatt mye idrettsglede i årene som kommer. Viktigst av alt er å se våre idrettsbarn smile og le!

Drifts- og virksomhetsområder

Organisasjon

En av NIFs prioriterte oppgaver er å sikre at organisasjonen fungerer i henhold til idrettens lovverk og regler. Dette er en oppfølging av Idrettstingets vedtak innen organisasjonsutvikling. I 2009 har NIF videreført en sterk prioritering av dette arbeidet både sentralt og regionalt. En velfungerende organisasjon er meget viktig med tanke på idrettens troverdighet, respekt og omdømme i samfunnet. Men viktigst; en idrettsorganisasjon med velfungerende systemer og den beste kompetanse skaper rom for dens kjernevirksomhet, nemlig å tilrettelegge for masseidrettslig aktivitet, som skaper mye glede hos dem som beveger seg.

ORGANISASJONSARBEID OG HÅNDHEVING AV NIFs LOV I 2009

Arbeidsrelasjonen mellom NIF og idrettskretsene har også i 2009 vært meget positiv. De felles møteplassene i det daglige virke har vært preget av konstruktiv og god dialog. I tillegg har NIFs ledelse jevnlig møter med den politiske programkomiteen for idrettskretsene.

I 2009 har NIF videreført arbeidet med å innrette idrettskretsene mot kjerneoppgaver innen lov og organisasjon. Idrettskretsene undersøkte nærmere 700 idrettslag, som ved årets medlemsrapportering hadde mangelfull rapportering til NIF. I løpet av 2009 har NIF ferdigstilt rutiner for oppløsning av idrettslag, som ikke lenger er aktive eller som ikke har virksomhet i henhold til NIFs lov.

Dette er en komplisert prosess. Det skal kartlegges eventuelle verdier, og eventuell gjeld må håndteres på en forsvarlig måte. Eksempelvis fikk en idrettskrets overført over kr 150 000 som var blitt stående igjen etter idrettslag, som i realiteten hadde opphørt å eksistere. Til sammenlikning med 2008 har en i 2009 oppnådd en forbedring, ved at det nå er ca. 200 færre lag som har mangelfull rapportering. Denne type tiltak er viktig for å sikre oppdaterte oversikter over idrettslag, og at idrettslag som ikke lenger er aktive, blir korrekt oppløst i henhold til NIFs lov. Slike tiltak er eksempler på en type virksomhet som krever gjentatte oppfølgingsprosesser.

NIF har videreført arbeidet med å harmonisere idrettens lover og organisasjonsarbeidet i idrettskretsene. NIF har gjennomført flere kompetansetiltak for saksbehandlere i idrettskretsene for å øke samhandling, kvalitet og ensartet håndtering av lov- og organisasjonssaker. Det er blitt behandlet et betydelig antall lov- og organisasjonsspørsmål fra idrettskretsene og særforbundene. Årsrapportene og regnskapene for særforbundene blir i dag gjennomgått grundigere av NIF enn tidligere år. Det gis veiledning i regnskaps- og organisasjonsspørsmål, både når NIF selv oppdager mangler, og når organisa-

sjonsleddene selv ber NIF om konkret hjelp og oppfølging.

En tydelig trend som NIF registrerer innenfor idrettsorganisasjonen, er en økende rettsliggjøring i samfunnet, som igjen setter stadig større krav til en god og forsvarlig saksbehandling. Dette har medført at overordnede organisasjonsledd i større grad har vært nødt å gripe inn i utfordrende konflikter som både burde og kunne vært løst på lokalt nivå i idrettslaget. I 2009 har det vært flere saker som har krevd en stor arbeidsmengde både i idrettskretsene og NIFs sentraladministrasjon. Den økte rettsliggjøringen gir seg blant annet utslag i at partene i større grad enn tidligere benytter advokater i konflikter. For å få løst noen av sakene på et lavere plan i organisasjonen enn tidligere, har NIF utarbeidet en mal for «ordensregler». Hensikten med disse er at idrettslagene på en bedre måte selv skal kunne løse konflikter mellom idrettslagets styre, medlemmer og foreldre. Forslaget til «ordensregler» har vært på høring i organisasjonen med mange nyttige innspill, og NIF tar sikte på å tilgjengeliggjøre disse i løpet av 2010, som et hjelpemiddel for idrettslagene.

Det årlige Lov- og domsseminaret ble avholdt i november 2009 med nærmere 100 deltakere fra idrettskretsene og særforbundene. Hovedfokuset på seminaret var arbeidet med lovrevisjonen frem mot Idrettstinget i 2011. Det er opprettet tre arbeidsgrupper som har begynt å forberede lovrevisjonen innen følgende områder:

- Generell lovrevisjon
- Straffebestemmelsene
- Rettighetsbestemmelser

Samarbeidet med Lovdata fortsatte i 2009, og dommene fra NIFs doms- og appellutvalg i perioden 2003–2009 er lagt inn i dette systemet. Hensikten er å tilgjengeliggjøre anonymiserte dommer, slik at det blir en bedre og mer ensartet domspraksis i idrettens domsorganer.

Denne type organisasjonsarbeid vurderer NIF som svært viktig for å opprettholde det frivillige og medlemsbaserte virket, beholde organisasjonens autonomi, samt for å påse at organisasjonen følger NIFs vedtatte lover. De overordede organisasjonsleddene skal kunne gi idrettslagene en kvalitativ god og forsvarlig saksbehandling. Dette er et kontinuerlig arbeid som vil bli ytterligere vektlagt i årene fremover. I tillegg til det aktive kontrollarbeidet som er utført, ble det også gjennomført et betydelig arbeid med å gi veiledning i og hjelp til god saksbehandling og administrasjon i idrettslag og andre organisasjonsledd. NIF har stor tro på at slike tiltak vil bedre organisasjonskulturen og styrings- og ledelseskvaliteten både på det frivillige og profesjonelle idrettsarbeidet i fremtiden.

MEDLEMSUTVIKLING

I begynnelsen av hvert år rapporterer alle medlemslag inn nøkkelopplysninger til Idrettsregistreringen for det foregående året. Denne oversikten viser at NIF i særklasse er Norges største frivillige organisasjon. Ved utgangen av 2009 var totalt 11.793 idrettslag medlem i NIF. Totalt antall medlemskap i de rapporterte idrettslagene var rundt 2 047 000. Det er rapportert 138 færre lag enn for ett år siden, og en nedgang i totale medlemskap på rundt 0,9 %. Det er 52 flere ordinære idrettslag (uten bedriftsidrettslag) enn i 2008, på tross av en kraftig sanering av inaktive lag i løpet av året. Det totale medlemskap i ordinære idrettslag er imidlertid gått ned med rundt 0,7 %. Det er første gang på mange år at antall medlemskap i ordinære idrettslag ikke har økt. Antall bedriftsidrettslag og antall medlemskap i bedriftsidrettslag har gått ned siste år. Det må understrekes at variasjoner i registreringene fra idrettslagene fra år til annet utgjør en viss feilmargen, men det er grunn til å anta at den reelle medlemskapsmassen nå viser utflating etter mange år med vekst. NIF ser på dette som en naturlig utvikling, i og med idrettsorganisasjonens store vekst i de siste 10 årene. Ved utgangen av 2009 hadde NIF 55 særforbund og 19 idrettskretser. Det er 366 idrettsråd.

Ved slutten av 2009 utgjør menn 60,1 % og kvinner 39,9 % av den totale medlemsmassen i NIF. I 2008 var det 60,4 % menn og 39,6 % kvinner.

Organisasjonen har 442 395 (431 416 i 2008) medlemskap i ordinære idrettslag (uten bedrift) i alderskategorien 6–12 år. Det utgjør 25 % (24 % i 2008) av alle medlemskap i ordinære idrettslag. Alderskategorien 13–19 år har 327 172 (330 654 i 2008) medlemskap som tilsvarer i dag 19 % av alle medlemskapene.

REGIONALE SAMARBEIDSLØSNINGER

I løpet av 2009 har arbeidet i Idrettens Kompetansesenter Innlandet (IKI) og Kompetansesenteret for Idrett i Agder (KIA) blitt utviklet og styrket. De tilhørende idrettskretsene og særrettene er, sammen med fylkeskommunene, kommunene og ulike lokale og regionale

kompetansemiljøer, herunder universitets- og høgskolemiljøer, de viktigste samarbeidspartnerne for disse sentrene. Det er gledelig å registrere at IKI og KIA er etablert som sentrale kompetansemessige kontaktpunkter for den lokale og regionale idretten i de to regionene, og at dette arbeidet gir komplementær kraft regionalt i tillegg til idrettskretsene og særkretsenes/særrettens kjernevirksomhet. NIF registrerer også at disse kompetansesentrene raskere kan levere tjenester i skjæringspunktet mellom medlemsbasert virksomhet og tjenester som samarbeidende myndigheter ønsker levert ut fra viktige samfunnspolitiske utfordringer innenfor forebyggende folkehelsearbeid og mer fysisk aktivitet i SFO og skole.

NIF har også som mål å stimulere til rasjonelle og kvalitative gode oppgaveløsninger i spisskompetente fagmiljøer, der potensialet for samordning og synergier er stort. Utover det idrettsfaglige samarbeidet mellom idrettskretsene i Agder og på Innlandet relatert til kompetansesentrene, er det også gjort større koordinerte kompetansetiltak mellom eksempelvis Buskerud, Telemark og Vestfold i forhold til idrett i skolen. NIF oppfatter viljen til regional samhandling flere steder i landet som god.

De tre nordnorske idrettskretsene samhandler på flere områder, herunder idrettens Barentssamarbeid. I tillegg har de to trønderske idrettskretsene ferdigstilt en felles anleggsplan, samt at det eksisterer en felles trøndersk ressursgruppe for utvikling av toppidretten i regionen.

KLUBBUTVIKLING

Idrettspolitisk dokument fremhever idrettslaget som fundamentet i norsk idrett, og at idrettskretsene har et konkret oppfølgingsansvar innenfor klubb- og idrettsrådsutvikling.

I 2009 er det gjennomført 353 start- og oppfølgingsmøter, 144 organisasjonsmoduler, og det er gjennomført 50 veiledersamlinger (møteplasser for erfaringsutveksling på tvers av særrettene). For 2008 var tallene 200 start- og oppfølgingsmøter, 60 organisasjonsmoduler og 41 veiledersamlinger.

De frittstående kursene omfatter fem moduler; Lover, regler og retningslinjer, Økonomistyring og regnskap, Idrettens rammebetingelser, Anlegg generelt og Møteledelse.

IDRETTSKRETSENE OG IDRETTSRÅDSUTVIKLING

Idrettskretsene styrket i 2009 sitt arbeid relatert til idrettsrådsutvikling gjennom «Kompetanseløftet for idrettsrådene». Også for idrettsrådene inngår start- og oppfølgingsmøter i utviklingsarbeidet. Selve «Kompetanseløftet» består av 10 moduler innen 3 sektorer; «Idrettsrådene og idrettskretsen», «Idrettsrådene og idrettslagene» og «Idrettsrådene og kommunen».

Modulene ble endelig ferdigstilt på høsten, slik at 2009 må betraktes som et prøveår.

I 2009 gjennomførte idrettskretsene 61 start- og oppfølgingsmøter. Det ble i oppstartfasen gjennomført 76 «piloter» av de 10 modulene. I tillegg har det blitt gjennomført 121 andre tiltak knyttet til idrettsrådene, blant annet besøk i idrettsråd, samlinger for idrettsrådsledere, sonemøter for idrettsråd, temamøter, bidrag på årsmøter og anleggskonferanser. Totalt sett viser resultatene en meget god utvikling innen idrettskretsenes kompetansearbeid relatert til oppfølgingen av idrettsrådene.

IDRETTSRÅDENE

I 2009 var det registrert 366 idrettsråd i landets 430 kommuner. Rundt 4000 tillitsvalgte i idrettsrådene legger ned et stort frivillig arbeid til beste for idrettslagene, idrettsfellesskapet og befolkningen lokalt. NIF og idrettskretsene arbeider målrettet mot kommunene for at de skal bistå med å tilrettelegge for idrettsrådenes arbeid kommunalt. NIF har i dag et godt samarbeid med Kommunenes Sentralforbund (KS) på flere områder. Idrettsrådene har de senere årene styrket sin posisjon som fellesorgan for idretten i kommunen, men det er fremdeles behov for løft i mange av idrettsrådene. Idrettskretsene har en viktig rolle innenfor sin kjernevirksomhet med å styrke blant annet kompetansearbeidet i idrettsrådene.

NIF registrerer at stadig flere særvidretter har som mål å øke sin innflytelse overfor idrettsrådene. Dette er en positiv utvikling. Idrettsrådene forvalter i dag viktige verdier på vegne av idretten og lokalsamfunnet til beste for barn og ungdom.

I november 2009 ble det gjennomført en Nasjonal idrettsrådskonferanse i Molde. Konferansen ble på mange måter historisk. For første gang ble det fremlagt en struktur, innhold og et oppfølgingsapparat for et kompetanseløft i idrettsrådene, som er samordnet med den øvrige lederutdanningen i norsk idrett. Der ble det også fokusert på idrettsrådenes rolle frem mot kommunevalget 2011. NIFs Idrettsrådsutvalg har hatt en sentral rolle som pådriver og initiativtaker til de forbedrede tiltakene rettet mot landets mange idrettsråd.

SÆRFORBUNDENE

Ved utgangen av 2009 hadde NIF 55 særforbund. Idrettsstyret har i 2009 godkjent sammenslåingen av Norges Friidrettsforbund og Norges Gang- og Mosjonsforbund til Norges Friidrettsforbund, og sammenslåingen av Norges Amerikansk Fotball og Cheerleading Forbund og Norges Frisbeeforbund til Norges Amerikanske Idretters Forbund. Lacrosse er også nå en fusjonert del av Norges Amerikanske Idretters Forbund.

NIF har hatt et målrettet arbeid i 2009 med å bistå særforbund med økonomiske utfordringer, slik at gode

rutiner kommer på plass i eget forbund, ansvarsforhold avklares og at særforbundene innarbeider gode økonomiske rapporteringsrutiner til sine styrever. NIF kan registrere en positiv utvikling på dette området for flere av særforbundene.

Det er stor tro på at innføring av obligatorisk nøkkeltallsrapportering vil ytterligere bistå NIF med slik kvalitets-sikring og kompetansemessig hjelp.

Det er gledelig for NIF å melde om at ingen av særforbundene har tatt opp lån i konsernkontoordningen for 2009.

NIF opplever at det stadig utvikles forbedrede felles møteplasser mellom særforbundene og NIF. Dette muliggjør gode prosesser og involvering av større deler av organisasjonen i saker av felles faglig, idrettslig og politisk interesse.

Gjennom en prioritering av spillemidlene for 2009 ble arbeidet i særforbundene relatert til utviklingsorientert ungdomsidrett styrket. NIF overførte til særforbundene kr 31 millioner i 2009 for å styrke særforbundenes grunnlag for ungdomsidrett.

For mange særforbund har målet vært å nå frem til ambisiøse, unge utøvere som tidligere «har falt mellom forskjellige stoler» innenfor de tidligere anvendte kriteriene for tildeling av spillemidler. For andre særforbund har målet vært å hindre frafall fra forskjellige utviklingsnivåer innenfor denne aldersgruppen.

Midler til særforbundene fra NIF til tiltak innenfor barn, ungdom og bredde har vært kraftig prioritert i 2009. Den øremerkede tildeling til barn, ungdom og bredde, som NIF foretar gjennom departementets såkalte post 3-midler, har tydeliggjort idrettens ønskede prioritering av dette området.

Innenfor denne prioriteringen ligger også en separat utstyrsfinansieringsordning, barneidrettsforsikringen og midler til kompetanseutvikling gjennom «Idrett og ledelse» i NIFs kompetanseseksjon.

Arbeidet for barn, ungdom og bredde er særlig viktig for å styrke idretten som en åpen og inkluderende organisasjon. I arbeidet med å sikre Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett, påhviler det særforbundene et særskilt ansvar å påse at rettigheter og bestemmelser følges innenfor deres respektive aktivitetslinjer. NIF og idrettskretsene har både et lovmessig og etisk ansvar å følge opp særforbundene på dette området. Samspillet i organisasjonen opplever NIF er både gjensidig respektfullt og gjensidig godt på dette området. Men det presiseres at idrettsbevegelsen, med det enorme frivillige engasjementet som eksisterer, aldri blir ferdig utlært i forhold til arbeidet med barn og unge.

Flere særforbund har vært dyktige til å rekruttere flere funksjonshemmede. Det har vært registrert en økning

i idrettslagene på 7,2 % fra 2008 til 2009. Relatert til de funksjonshemmede er NIFs kompetanse av mange særforbund etterspurt som et koordinerende ledd på områder som rekruttering, kompetanseutvikling, klassifisering, regionale samordningsløsninger og i arbeidet overfor offentlige myndigheter på ulike nivå når det gjelder rammevilkår og ytelser.

MARKEDSARBEID

Gjennom den globale finanskrisen som inntraff i 2008/2009, har det vært viktig for NIF først og fremst å kvalitetssikre og videreføre samarbeidet med de eksisterende samarbeidspartnere. Det har vært et utfordrende og spennende arbeid som forhåpentligvis vil bidra til å styrke NIFs langsiktige avtaler med næringslivet. NIF har meget god dialog med partnerne, noe som har ført til stor aktivitet og fin utvikling av innhold og leveranser i avtalene.

I 2009 har NIF sammen med noen av samarbeidspartnere vært med på P4 Vinterlyd. Gjennom turneen har NIF informert om hva Olympiatoppen jobber med til daglig, og synliggjort en del av de prosjektene som samarbeidspartnere er involvert i gjennom sine engasjement og samarbeid med NIF.

NIF har i 2009 inngått en ny omfattende samarbeidsavtale med det kinesiske selskapet China Dongxiang Group. Selskapet eier blant annet Phenix, som vil være NIFs leverandør på sportsbekledning til OL og Paralympics. Dette har vært en omfattende prosess og vil bli et nytt spennende samarbeid. Avtalen omfatter i første omgang leveranser til Vancouver 2010 og London 2012. Avtalen innebærer også leveranser til blant annet Ungdoms-OL.

Samarbeidet med Norsk Tipping har vært tett og godt også i 2009. Både Norsk Tipping og NIF har hatt tydelige målsettinger for samarbeidet og synliggjort viktigheten av Norsk Tippings bidrag til forutsigbare rammebetingelser for norsk idrett. Avtalen har blant annet vært med på å realisere prosjektene Sunn jentetidrett, «Klubben i mitt hjerte» og Flerforbundsavtalen (15 samarbeidende særforbund på markeds- og aktivitetssiden).

Årets Ildsjel, hvor ildsjelprisen deles ut på Idrettsgallaen hvert år, er også et resultat av samarbeidet med Norsk Tipping. Dette prosjektet hadde i 2009 over 130 000 stemmer, og det har tatt en helt sentral plass ikke bare på Idrettsgallaen, men har også etablert seg som et hedersbevis ute i klubber og lag, hvor det legges ned så mye frivillig arbeid. Ildsjelene er idrettens livsnerve. Gjennom samarbeidet med Norsk Tipping har vi nå klart å synliggjøre ildsjelens betydning for idrettens eksistens. Disse prosjektene er med på å forankre viktige idrettslige verdier som både Norsk Tipping og NIF er opptatt av. I tillegg har avtalen med Norsk Tipping over flere år vært en viktig finansiell grunnstein i den gradvise oppbygging og utvikling av Senter for idrettsskadeforskning ved Norges idrettshøgskole.

NIF har også i 2009 gjennomført en seminarrekke for særforbundene hvor temaene har vært markedsarbeid, næringslivets vurderinger av sponsorarbeid, og hva som må til for å få etablert nye samarbeidsavtaler med næringslivet. Dette har vært populære tiltak med deltagere fra over 30 særforbund. Nye seminarer vil bli etablert og videreført for 2010.

Innenfor Team Paralympics har NIF i 2009 inngått en avtale med If forsikring. If forsikring, Jysk og Norsk Tipping utgjør nå næringslivspartnerne til Team Paralympics. I tillegg er Dagbladet her mediepartner. NIF har et tett samarbeid med de 13 særforbundene som er forpliktet gjennom Team Paralympics.

NIFs hovedsamarbeidspartnere innenfor næringslivet har i 2009 vært Norsk Tipping, Adecco, Dagbladet, Gyro-gruppen, If, Phenix, Nordea, P4, SAS og TINE. NIFs hovedleverandører har vært Hertz og Rica Hotels.

KOMMUNIKASJON OG SAMFUNNSKONTAKT

Norsk idrett er en viktig del av det norske samfunnet både lokalt, regionalt og nasjonalt. På alle nivåer er idretten en integrert og aktiv bidragsyter i utviklingen av gode og positive samfunnsmiljøer. Idretten griper inn i samfunnet rundt oss og krever dialog, kontakt på flere mellommenneskelige plan og aktiv politisk påvirkning og innflytelse.

Samtidig påvirkes både idretten selv og samfunnet for øvrig på mange vis av at idrett i stadig økende grad vises og diskuteres i et økende antall mediekkanaler. Det krever en bevisst og aktiv holdning til media og til eget omdømme i hele idrettsbevegelsen. Gjennom året har NIF skalert opp sin tilstedeværelse i media gjennom å være proaktiv innenfor idrettens egne saker, og så tidlig som mulig klargjøre NIFs holdninger og ståsted i saker som for idrettsbevegelsen er viktige på et overordnet plan.

Internt har søkelyset gjennom internkommunikasjonen vært på å bygge større stolthet over å jobbe i idrettsbevegelsen. Det er lansert en ny internavis som har fått god mottakelse i organisasjonen. Oppfølgingen av kommunikasjonsplattformen har fortsatt i 2009, og et arbeid med ny visuell identitet er påstartet.

Innenfor området samfunnskontakt, har arbeidet gjennom hele valgkampperioden og i oppfølgingen av valget, også inn mot Regjeringen og Stortinget, vært det viktigste området. Arbeidet med å få til endringer av momslovgivningen, har både vært en integrert del av idrettens valgarbeid, og et eget krevende område gjennom den daglige virksomheten.

NIF har utvist tydelighet offentlig i flere andre viktige saker. Sakene har blant annet vært innføring av Frivillighetsregisteret, mobilisering for Grasrotandelen, arbeid for å styrke Norsk Tippings posisjon og rolle overfor norsk idrett. I tillegg har NIF vist klare standpunkter i offentlige saker hvor verdispørsmål har stått sentralt.

POLITIATTESTER

Ordningen med krav om politiattest for alle som skal utføre oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige eller mennesker med utviklingshemning trådte i kraft 1. januar 2009. I løpet av året har organisasjonen jobbet med ordningen på tre forskjellige nivå:

- Informasjon om ordningen og aktiv påvirkning både gjennom organisasjonsleddene og i media for å få den på plass.
- Informasjon på telefon og pr. e-post til alle organisasjonsleddene som hadde behov for informasjon om svært mange sider ved ordningen.
- Aktiv rådgivning til organisasjonsledd, som har måttet håndtere forskjellige situasjoner overfor personer med attest med merknad.

FELLESTJENESTER

Det er skjedd mye innenfor fellestjenester også i 2009. Målet er at idretten i fellesskap, og innenfor fornuftige økonomiske rammer, skal sørge for nødvendig støtte til realiseringen av overordnede mål. Felles teknologi og systemer skal gi alle organisasjonsleddene fordelene av stordrift. Felles regnskapskontor skal gi profesjonell regnskapsføring og rådgivning på rimelige vilkår. Konseptet med Idrettens hus skal gi gode forhold for administrasjon og møtevirksomhet.

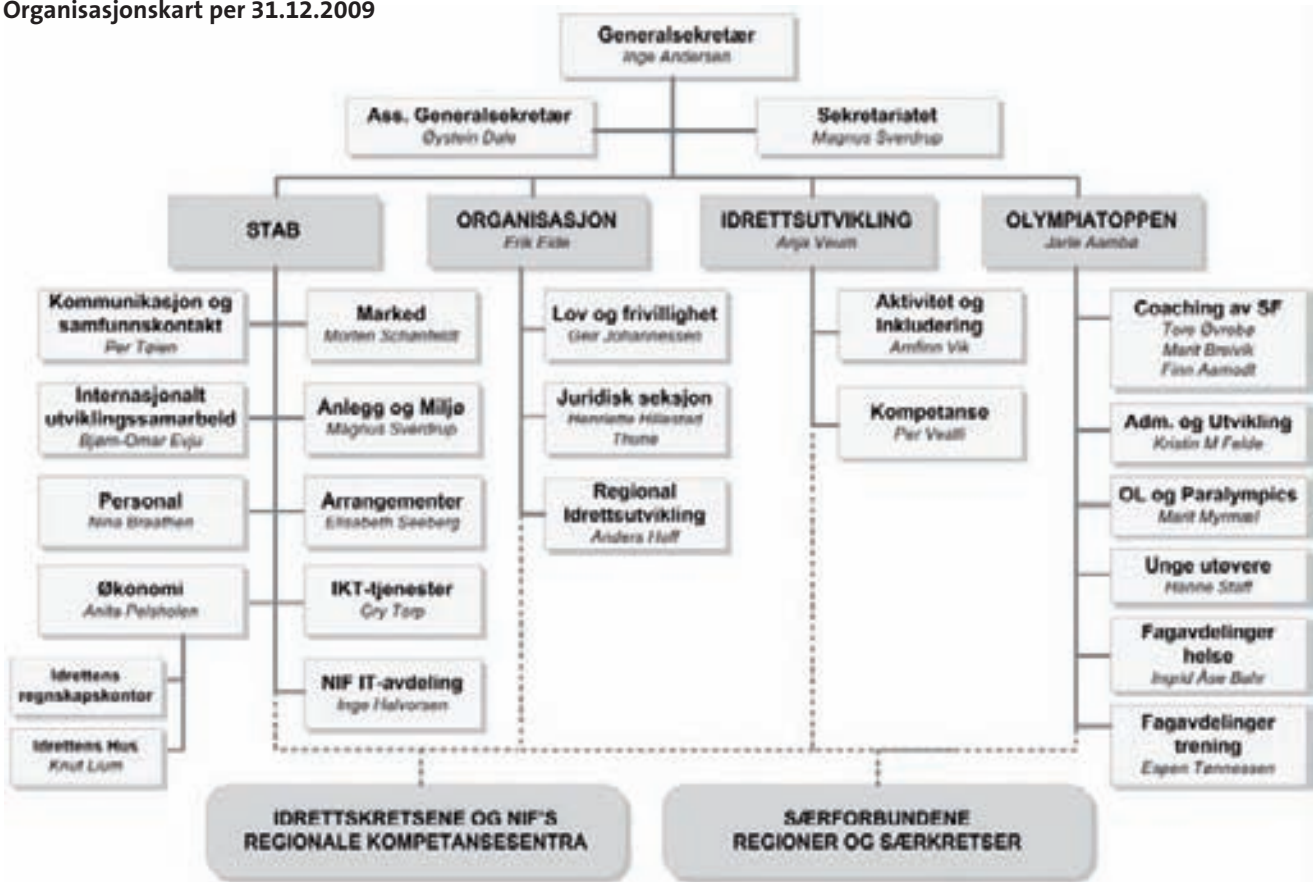
Etter noen år med ustabilitet i driftsleveransene på sentrale IT-systemer, har NIF gjennomført et dypere dykk i disse utfordringene. Både kapasiteten og stabiliteten er nå meget god. Etter at NIF i 2008 sikret seg direkte kontroll og eierskap til idrettens virksomhetskritiske

systemer og nasjonale databaser, har man i 2009 fullført teknologioppgraderingen av kjernesystemene. Samtidig har NIF og særforbundene i fellesskap utviklet en revidert IKT-strategi, som ble vedtatt av Idrettsstyret i oktober 2009. Strategien innebærer at en skiller IT-avdelingen i en selvstendig bestillerfunksjon (Idrettens IKT-forvaltning) og i en intern tjenesteleverandør (NIF IT). Bestillerfunksjonen har fått et overordnet fagutvalg gjennom en felles IKT Styringsgruppe. Samtidig innebærer strategien en større grad av konkurranseutsetting av standardtjenester, mens idrettens interne IT-tjenester skal ha et hovedfokus på idrettsspesifikke løsninger.

Idrettens regnskapskontor har fortsatt å utvikle seg som en konkurransedyktig fellestjeneste med faglig kompetente medarbeidere. Kundetilgangen er økende, og regnskapskontoret har derfor måttet utvide kapasiteten gradvis i takt med økende etterspørsel. Samtidig gir dette mulighet for intern spesialisering i forhold til ulike kundegrupper.

Det ble opprettet et eget Fellestjenesteutvalg i 2009, som har tatt tak i flere viktige områder. En sentral utfordring på Ullevål Stadion har vært å skape større fellesskap mellom særforbundene rundt felles kantine, samt oppnå rimelige lokaler for møtevirksomheten. En ny møteromsavdeling med fire moderne møterom ble åpnet på ettersommeren i 2009. Den er mye i bruk. Likeledes startet arbeidet med å forbedre kantinen, både med hensyn til innredning, mattilbud og med tangerende møteromslokaler. Dette arbeidet ble sluttført våren 2010. Bruken har økt betydelig, og miljøet er vitalisert på en positiv måte for brukerne.

Organisasjonskart per 31.12.2009

Kjernevirksomheten

NIF har organisert sin kjernevirksomhet i tre avdelinger, slik:

- organisasjon
- idrettsutvikling
- toppidrett

Kjernevirksomheten støttes i tillegg av stabsavdelinger med ansvar for kommunikasjon og samfunnskontakt, markedsarbeid, internasjonalt utviklingssamarbeid, anlegg og miljø, personalforvaltning, arrangementer, økonomiforvaltning og IKT-tjenester.

Lokalisering

- Sentralstaben holder til på hovedadressen på Ullevål Stadion i Oslo.
- Olympiatoppen holder til på Toppidrettssenteret ved Sognsvann.
- IT-avdelingens supportsenter holder til på Marienlyst Stadion i Drammen.
- Idrettskretsene er lokalisert i totalt 19 enheter i samsvar med fylkesgrensene.

creosol.no | Bjørn Norberg

Kunsten å være akkurat passe morsom.

Kan det være et samfunnsproblem at noe er for morsomt?

Forhåpentligvis ikke så ofte.

Men pengespill byr på noen helt spesielle utfordringer. Det som er uskyldig underholdning for de aller fleste, kan føre til overdreven spilling og avhengighet for andre, med store konsekvenser for dem selv og deres nærmeste.

Én av Norsk Tippings viktigste oppgaver er derfor å tilby pengespill innenfor trygge og ansvarlige rammer. Dette innebærer for eksempel at du ikke kan spille akkurat når og hvor du vil, og at du må ha et spillerkort for å identifisere deg. Vi lokker heller aldri med gratis spill, bonuser eller «VIP-lounge» på nettet.

Er det noe moro igjen da?

Ikke så rent lite, tror vi. Nesten halvparten av den voksne befolkningen i Norge deltar jevnlig i ett eller flere av spillene våre, noe som tyder på at vi langt på vei lykkes med en annen viktig side av samfunnsoppdraget: Å tilby spill som er attraktive for folk flest. Spill som er underholdende, lette å være med på, og har premier som er store nok til å skape spenning og engasjement.

Når vi finner denne balansen, med spill som er både attraktive og ansvarlige, løser vi også den tredje delen av samfunnsoppdraget vårt: Å skape et overskudd som i sin helhet skal gå til gode formål. I fjor bidro Norsk Tippings spillere til at mer enn 3,7 milliarder kroner nå kan overføres til idrett, kultur og humanitære og samfunnsnyttige organisasjoner. Dette kan du lese mer om i Norsk Tippings års- og samfunnsrapport på www.norsk-tipping.no/selskapet

NORSK TIPPING
Spill sikkert

Stortings- og sametingsvalget 2009

Idrettens arbeid under valgkampen

Gjennom hele valgkampen utfordret NIF politikerne på idrettens tre fanesaker:

- langsiktig og forutsigbar finansiering av idretten
- momsfritak
- fjerning av etterslepet til idrettsanlegg

MÅL MED VALGKAMPEN

NIFs arbeidsgruppe

Sammenlignet med tidligere Stortings- og sametingsvalg tok idretten en aktiv posisjon i forbindelse med valget 2009. Formålet med NIFs stortings- og sametingsvalgkamp var todelt. Det ene var å skape regionalt eierskap til nasjonal idrettspolitik. Det store engasjementet i alle idrettskretsene, både med arrangementer og aktivitet i media, viser at NIF lyktes med dette. I tillegg var idrettskretsene flinke til å gjøre hverandre gode ved å oppdatere hverandre på egen aktivitet og oppmuntre andre kretser til å gjøre en innsats. Særforbundene bidro også på en god måte til dette arbeidet. Det andre var å få mest mulig oppmerksomhet og forståelse for idrettens fanesaker i det politiske miljø utenfor idretten og å få gjennomslag for NIFs politikk. Dette lyktes også i relativt stor grad.

Overordnet sett foregikk idrettens arbeid under valgkampen 2009 i fire faser. Først hadde NIF møter med partienes programkomiteer. I andre fase jobbet idrettskretser, som hadde partilandsmøter i sin krets, aktivt med å påvirke delegatene til landsmøtene. I tredje fase ble hele idretts-Norge mobilisert i valgkampen. Til sist jobbet NIF med å gi konkrete innspill til regjeringserklæringen, samt å kunne påvirke statsbudsjettet for 2010.

En arbeidsgruppe nedsatt av Idrettsstyret hadde hovedansvaret for planleggingen av idrettens arbeid i valgkampen. Fra idretten deltok følgende personer i denne arbeidsgruppen: Cecilie Lund (Vestfold Idrettskrets), Oddvar Johan Jensen (Hordaland Idrettskrets), Jorodd Asphjell (Idrettsstyret), Rolf Thorsen (Norges Roforbund), Odd-Roar Thorsen (Idrettsstyret), Børre Rognlien (Idrettsstyret), Anne Kristine Soltvedt (NIF), Per Tøien (NIF) og Andreas Selliaas (NIF).

Møte med partienes programkomiteer

Arbeidet med partienes programkomiteer og parti-programmer var todelt. Det ble først holdt møter med

partiene for å gi dem kjennskap til NIFs fanesaker og politiske prioriteringer. Flere av NIFs formuleringer fant en igjen i partienes partiprogrammer. Deretter ble det laget en systematisk oversikt over alle saker i partiprogrammene som hadde relevans for idretten. Standpunktene om idrett i partiprogrammene la grunnlag for utformingen av valgkampstrategien i resten av valgkampen.

Partienes landsmøter

I forbindelse med partienes landsmøter i 2009 sendte NIF ut likelydende brev til alle landsmøtedelegatene der NIFs fanesaker ble presentert. Idrettskretser med landsmøter i sin krets samarbeidet med idrettsråd, idrettslag og særkretser for å få mest mulig oppmerksomhet rundt idrettens krav hos landsmøtedelegatene og i lokalmedia.

Samtidig ble alle kandidatene utfordret til å ta stilling til NIFs fanesaker. Det kom inn over 140 svar. Partiene er konfrontert med disse svarene etter valget. Denne fasen av valgkampen ble rundet av med en historisk partidebatt på ledermøtet i Stavanger i 8.–10. mai 2009.

Partienes valgkamp

NIF fikk gode tilbakemeldinger fra idrettskretsene og idrettens tre fanesaker gikk igjen i de fleste uttalelser og leserinnlegg fra kretsrepresentanter og andre i organisasjonen. Engasjementet i forbindelse med partienes valgkamp ble avrundet med anleggsgdagen 29. august, der det ble satt fokus på etterslepet på anlegg. Dagen viste stort lokalt engasjement og mange presseoppslag i aviser og lokale etermedier over hele landet. På denne dagen ble listetopper i mange fylker utfordret i paneldebatter. Statsministeren svarte i Tromsø, og mange idrettslag markerte behovet for idrettsanlegg i sitt nærmiljø.

Møte med regjeringspartier om regjeringserklæringen

Etter at valget var over, meddelte NIF idrettens krav til regjeringserklæringen til de rød-grønne partiene. Det er konkludert med at norsk idrett har fått gjennomslag for idrettspolitiske saker som det ble jobbet målrettet med

i valgkampen. Da statsbudsjettet for 2010 ble lagt fram i oktober 2009 var NIF tilfreds med at Regjeringen var på linje med idretten på flere politiske områder. NIF har dog uttrykt bekymring relatert til størrelsen på beløpet til vare- og tjenestemomskompensasjonen og innfasings-takten til den nye momskompensasjonsordningen. Det gjenstår også ytterligere økonomisk løft relatert til arbeidet med å redusere etterslepet til idrettsanlegg. I tillegg har NIF uttrykt bekymring i forbindelse med de usikkerheter Regjeringen har skapt knyttet til selve kulturmomsen.

OPPSUMMERING

Arbeidet med Stortings- og sametingsvalget 2009 viser at Norges største frivillige organisasjon kan ha stort gjennomslag når den står samlet om felles mål og med en klar strategi. Dette er erfaringer NIF skal ta med seg videre til arbeidet med Fylkestings- og kommunevalget 2011. NIF har merket seg at organisasjonen pr. i dag fremstår med troverdighet i det norske samfunnet, og idretten blir i stor grad både vist oppmerksomhet og lyttet til av myndigheter og politikere på alle de tre forvaltningsnivåene; kommuner, fylker og statlig.

Ledermøtet i Stavanger: De politiske partiene diskuterte idrettens fanesaker under Ledermøtet i Stavanger. Fra venstre Solveig Horne (Frp), Raymond Johansen (Ap) og Svein Arne Tinnnesand (SV).
Foto: NIF, Geir Owe Fredheim

Idrettsutvikling

Det har vært en sentral oppgave for idrettsutviklingsarbeidet i 2009 å sørge for at idrettens helhetlige aktivitetstilbud utvikler seg i tråd med vedtatte mål, samt å koordinere NIFs idrettsfaglige innsats godt med særforbundenes faglige og administrative arbeid.

En sentral oppgave for idrettsutviklingsarbeidet er at både de økonomiske og de kompetansemessige virkemidler bidrar til å realisere de idrettspolitiske målsettinger for området. I denne sammenheng har NIF lagt forholdene til rette for å styrke erfaringsutvekslingen og kompetanseformidlingen på tvers av særidrettene innenfor deres barne- og ungdomsarbeid, herunder støtte samarbeidsprosjekter mellom særforbundene. Det er stadig flere av særforbundene som samarbeider og utveksler kompetanse og erfaringer på ulike områder både innen trener- og lederutvikling og innen barne- og ungdomsidrett.

NIF har et godt samarbeid med særforbundene om retningslinjene blant annet for bruk både av aktivitets- og utstyrsmidlene. Likeså er det NIFs oppfatning at andre forvaltningsoppgaver som kanaliseres gjennom idrettsrådene og idrettskretsene, fungerer godt. NIF har som et klart mål å ha gode, gjennomarbeidede og troverdige forvaltningsinnretninger. Det er viktig for NIF å skape en god forståelse for mål og retningslinjer for de ulike støtteordningene ut til medlemsorganisasjonene.

Strategisk arbeid, forvaltning og tilrettelegging fortsetter som sentrale innsatsområder innenfor idrettsutviklingsarbeidet. Dette inkluderer oppfølging, service, koordinering og stimulering. NIF ser det som en uvurderlig og ufravikelig oppgave å videreutvikle barne- og ungdoms-satsingen gjennom særforbundene og idrettskretsene. Samtidig er NIF bevisst den overordnede rollen paraplyorganisasjonen har med å stimulere den stadige voksende gruppen av inaktive voksne i samfunnet, og at medlemsorganisasjonen utvikler bredere tilbud for alle alderskategorier. Det siste året har det derfor vært arbeidet mer innen området økt fysisk aktivitet i skolen. Idrettskompetansen ser NIF kan nyttiggjøres ut over de aktivitetene som skapes på den ordinære treningsarenaen om ettermiddagene og kveldene. I tillegg er mange av «aktiv på dagtid»-tilbudene for inaktive voksne populære tiltak i de store byene gjennom idrettskretsene og interkommunale samarbeidsprosjekter.

BARNE- OG UNGDOMSIDRETT GENERELT

NIF er Norges største barne- og ungdomsorganisasjon. Over 75 prosent av barn i alderen opp til 12 år deltar organisert eller uorganisert i idrettslagenes tilbud. Antall barn mellom 6 og 12 år som er organisert, er ca. 440 000. Fotball, ski, håndball, gym- og turn og svømming er de største barneidrettsaktivitetene. Fordelingen mellom gutter og jenter er 60/40 og følger kjønnsfordelingen for resten av medlemsmassen.

Deltakelsen i organisert idrett for ungdom mellom 13 og 19 år, er rundt 40 prosent av aldersgruppen for gutter og 34 prosent for jenter. Mange ungdommer velger således bort idretten sin i alderen fra 13 til 19 år til fordel for mange andre aktiviteter og interesser. Jentene velger bort tidligere enn guttene.

BARNEIDRETT

Aldersgruppen 6 til 12 år har den høyeste deltakelsen i norsk idrett. Barneidretten har en viktig betydning for den videre interessen og deltakelsen i ungdomsårene og i voksenlivet.

Mange barn, kanskje de som trenger det mest, tar ikke normalt del i idrettslagenes ordinære tilbud. Årsaker til dette kan blant annet være foreldrenes lave aktivitetsnivå eller manglende interesse, økonomiske og utdanningsmessige forhold, sosial status og idrettens kvalitet på tilbudene.

Idrettens barnerettigheter som ble vedtatt på Idrettstinget i 2007, har fungert som et verdi- og kunnskapsbasert virkemiddel. De har bidratt til en kvalitetsheving av tilbudene til barn.

Å få synliggjort Idrettens barnerettigheter og Bestemmelser om barneidrett i idrettslagene, slik at de kan bidra til kvalitativt bedre tilbud, er en kontinuerlig prosess, og mye godt arbeid utføres på dette området i idrettsorganisasjonen.

De økonomiske tilskuddsordningene til barn og ungdom både lokalt og sentralt har hatt stor betydning for utvikling av aktivitetstilbudene for denne alderskategorien, og midlene er en viktig stimulans for idrettslagenes frivillige innsats. Gjennom disse midlene sikres langsiktige og forutsigbare tilbud, som over noen år er viktige for tilretteleggelsen for kvalitativt gode aktivitets-tilbud til barna.

Idrettsskolene for barn er et viktig tilbud. 50.000 barn har i dag et tilbud i over 900 idrettsskoler. NIF har et spesielt ansvar for å kvalitetssikre idrettsskolene, og NIF utbetalte i 2009 ca. kr 1.000.000 i oppstarts- og utviklingstøtte til disse tilbudene. NIF og IK har et eget kurslærerkorps for å utdanne instruktørene til idrettsskoler og andre barneidrettstilbud.

Forsikringsselskapet If er i dag en viktig samarbeidspartner for NIF i å bidra til å tilrettelegge for kvalitativt gode idrettstilbud for barn. En felles forsikringsordning for alle barn som deltar i idrettslagenes tilbud, er også lagt til rette gjennom samarbeidet med If. Denne ordningen ivaretar barnas og de foresattes trygghet, samtidig er den ressursbesparende for norsk idrett.

UNGDOMSIDRETT

Neste steg i et sammenhengende verdibasert idrettslig utviklingsprogram er ungdomsidrett. I motsetning til barneidretten, er det hvert enkelt særforbund som både har ansvar for og myndighet til å sikre et innhold i ungdomsidretten som ivaretar hensynet til deltakelse, mestring, utvikling og prestasjon. Innholdet skal bygge på idrettens felles verdigrunnlag. Revisjon av retningslinjene for ungdomsidrett er en oppfølging av arbeidet med barneidretten som ble påbegynt høsten 2007. Arbeidet med revideringen ble utsatt til høsten 2009, hvor en ressursgruppe nå har gjennomført to arbeidsmøter i 2009.

Målet er å utvikle retningslinjene i 2010, samt å vise til gode eksempler på hvordan idrettslagene tilrettelegger gode tilbud for ungdom.

UTDANNING FOR UNGE LEDERE I IDRETTE

NIF har i 2009 videreført realiseringen av idrettsstyrevedtaket fra 2006 om å etablere et utdanningsprogram for unge og fremtidige idrettsledere. Utdanningsprogrammet har i 2009 og 2010 blitt justert noe fra det som var i 2008/2009, antall samlinger er redusert og målsetningene spisset.

Utdanningsprogrammet har bestått av en seminarrekke på fire samlinger hvor hovedtemaene har vært:

- Idrettsorganisasjonen og organisasjonsforståelse
- Ledelse og lederskap
- Kommunikasjon og coaching
- Prestasjonsforståelse og prestasjonskultur

I tillegg har studentene jobbet med en større gruppeoppgave, som skal være relatert til deres daglig virke i idretten.

Dette utdanningsprogrammet har hatt som mål å ha et høyt faglig nivå og en 50/50-fordeling mellom kvinner og menn. Faglig innhold og metodikk er tilpasset studiet «Coaching og ledelse» ved Norges idrettshøgskole (NIH). De 10 kvinnene og 10 mennene som har deltatt i 2009-kullet er rekruttert bredt fra organisasjonen.

KVINNER OG IDRETT

Norsk idrett er i et internasjonalt perspektiv ledende innen likestillingsområdet sett i forhold til land NIF kan sammenligne seg med. Andel kvinner i Norge som er fysisk aktive, er høy. Kvinner er mer fysisk aktive enn menn, og mange kvinner er fysiske aktive utenfor den organiserte medlemsbaserte idrettsbevegelsen. Det kan derfor være et potensial for å få flere kvinner inn i norsk idrett dersom forholdene legges til rette for dette. Deltakelsen av kvinner og jenter innenfor idretten har holdt seg stabil. Nær 40 prosent av antall medlemskap i 2009 er kvinner. Særforbund med flest kvinnelige aktive medlemmer er fotball, håndball, gymnastikk og turn, ski, bedrift og golf. Den største relative andelen kvinner har rytter, gymnastikk og turn, dans, håndball, svømming og volleyball. Skiskyting er ett av forbundene med prosentvis høyest vekst i antall kvinner de siste årene.

Deltakelsen av kvinner er relativt lav i styrer og blant administrative ledere. NIFs prosjekt «Sosial integrasjon i idrettslagene» har gitt gode resultater og erfaringer når det gjelder å inkludere flere innvandrerkvinner. Flere særforbund og idrettskretser har også iverksatt en rekke positive tiltak og prosjekter gjennom fordeling av særskilte tilskudd til jenter i alder 13–19 år.

I 2009 har saker knyttet til kjønnsfordeling – § 2-4 i NIFs lov – fortsatt hatt oppmerksomhet når det gjelder kontroll og oppfølging. Idrettsstyret oppnevnte høsten 2007 et kvinneutvalg med representanter fra Idrettsstyret, særforbundene, idrettskretsene, utøvmiljøene og kompetansepersoner utenfor idretten. Utvalget ble konstituert i 2008 og har arbeidet for å øke deltakelsen av kvinner i norsk idrett totalt, herunder også som ledere, trenere og dommere. Det ble i 2009 gjennomført fem møter, samt et seminar med 90 deltakere. Det er et mål om at arbeidet med jenter/kvinner i norsk idrett skal få en tydeligere posisjon gjennom blant annet å styrke NIFs administrative fokus på dette arbeidet.

IDRETT OG LEDELSE

Hovedvekten av ressursene i ledelse/kompetansearbeidet i NIF går til å skolere veiledere for særforbundene og idrettskretsene, slik at disse settes i bedre stand til å levere gode klubb utviklingsprosesser og kurs i idrettslagene. Til dette arbeidet hører det også med å utvikle og videreutvikle eksisterende kurs og prosesser. Gjennomføring av lederkurs for en gruppe utvalgte yngre ledere

(19–29 år) og for kretsansatte i fotballkretsene har blant annet vært prioritert. Denne aktiviteten er blitt gjort i et samarbeid med Norges idrettshøgskole gjennom deres «Coaching og ledelse»-program. Det er også blitt jobbet med å utvikle et lederkurs for ungdom (15–19 år), som forventes å være i gang høsten 2010. Rådgiving innenfor temaene klubb utvikling og planarbeid er forøvrig et område som det etter hvert brukes mye tid på innenfor «Idrett og ledelse».

I 2009 har arbeidet med å utvikle en felles «trenerløype» for alle idretter vært viktig. Fagansvarlig for trenerutvikling har gjennom året jobbet sammen med ressurspersoner fra særforbund og høskolemiljøer for å lage en ramme for en felles «trenerløype». Dette rammeforslaget har nå vært ute på høring. Resultatet fra denne høringen vil stå sentralt for hvordan dette arbeidet tas videre.

Rolleavklaringene, som det er arbeidet med de siste par årene, ser NIF nå begynner å gi resultater. NIF opplever at det er omforent forståelse for ansvarssegmentene til idrettskretsene og særforbundene hva gjelder kompetansearbeid.

LAM

Lokale aktivitetsmidler (LAM) er en økonomisk grunnstøtte til den medlemsbaserte idrettslags- og foreningsvirksomheten. Det er arbeidet for barn (6–12 år) og ungdom (13–19 år) i det enkelte idrettslag som skal tilgodeses gjennom denne ordningen. For 2009 mottok

NIF innstilling til fordeling av LAM fra samtlige idrettsråd, bortsett fra en. I de kommuner hvor idrettsrådet ikke fungerer, har idrettskretsen gjennomført fordelingen av midlene. Totalt fordelte NIF kr 182.847.759 som direkte økonomiske støtte til lokale idrettslag gjennom denne ordningen i 2009. LAM-ordningen må ses som en kontantstøtte til organisasjonens ytterste og mest aktivitets- skapende ledd; idrettslagene. Det ligger en stor tillit fra NIF til idrettslagene om at disse ressursene blir anvendt til det beste for barn og unge i idrettslagene.

UTSTYRSORDNINGEN

Tilskuddsordningen «Spillemidler til utstyr» har eksistert siden 2003. Intensjonen bak ordningen er å skape økt aktivitet i idrettslagene gjennom å gi muligheter for innkjøp av nødvendig nytt utstyr. Det er lag og foreninger tilsluttet NIF som kan stå som søkere. Barn, ungdom og funksjonshemmede er hovedmålgrupper for utstyrs- midlene. I 2009 kom det inn søknader for totalt kr 28.207.892.

NIF har gjennom post 3 og overgangsmidlene for 2009 selv prioritert kr 12 millioner til ordningen spillemidler til utstyr til bruk i idrettslagene. I tillegg kom kr 10 millioner fra «Anleggspolitisk program» og overføring fra ubrukte midler 2008 på kr 2.106.321. Totalt var da kr 24.106.321 til fordeling i 2009 innenfor denne utstyrsordningen. 50 særforbund og 15 idrettskretser fikk tildelt midler fra utstyrsordningen.

Populær idrettsskole

Idrettsskolen i Ellingsrud IL i Oslo er så populær at mange barn ikke ønsker å slutte. Derfor har idrettslaget utvidet tilbudet til også å gjelde for 14–15-åringer, som samtidig får mulighet til å ta aktivitetslederkurs.

Siden 2000 har klubben hatt idrettsskole. Tiltaket er svært populært, og i 2009 var 50 barn med på allidretten ukentlig. I utgangspunktet er de 900 idrettsskolene rundt om i landet et aktivitetstilbud, hvor barn til og med det året de fyller 12 år får prøve seg i flere idretter og miljøer.

Ellingsrud IL har derimot sett behov for å utvide tilbudet til også å gjelde eldre barn.

– *De som ikke finner seg til rette i et fotball- eller håndballag ønsker alternative tilbud. Vi mener det er viktig at idrettslagene kan tilby andre aktiviteter enn den spesialiserte idretten,* sier generalsekretær i Oslo Idrettskrets, Ingrid Tollånes, som også er leder av idrettsskolen i Ellingsrud IL.

Hun sier jenter er ekstra sårbare.

– *Det vi ser er at mange jenter blir stående uten et tilbud dersom vi ikke opprettholder allidretts-tilbudet. De som slutter begynner kanskje ikke med idrett igjen før de fyller 18–20 år – og da i form av trening på private treningsentre.*

For å holde på ungdommene og samtidig gi dem ytterligere utfordringer, kommer idrettslaget nå til å tilby aktivitetslederkurs for de eldste barna.

– *Mange 14–15-åringer er interessert i å tjene penger. Istedenfor å gå med avisen, eller få seg en annen jobb, sier vi at de heller kan jobbe for idrettslaget. Gjennom å tilby instruktørkurs klarer vi å holde dem i idrettslaget, samtidig som de vil tjene en slant. Vi kan etter hvert opprette flere grupper når vi får flere instruktører,* sier Tollånes.

Generalsekretæren håper erfaringsutveksling mellom de ulike idrettslagene i Oslo som tilbyr idrettsskoler, kan bidra til å videreutvikle idrettsskolene i hovedstaden.

– *Først må vi få til en bedre informasjons-utveksling. Oslo-idretten har et stort potensial til å få til mye spennende på dette området. Dette er en annen måte å tenke idrett på,* mener Tollånes.

*Marius Bunes og Aurora Kobernus rappellerer ned en skrent på Oksnøen leirsted.
Foto: Ingrid Tollånes*

Toppidrett

Olympiatoppen er øverst i den prestasjonsorienterte delen av NIF, og den har det operative ansvaret og mandat til å utvikle norsk toppidrett. Olympiatoppen skal, gjennom å fokusere på kontinuerlig utvikling for utøvere, trenere, ledere og støtteapparat, arbeide for at Norges beste idrettsutøvere, med eller uten funksjonshemming, også blir best i verden. Olympiatoppen har også særskilt ansvar for å tilrettelegge for morgendagens toppidrettsutøvere, regional toppidrettskompetanse og utviklingsprosjekter regionalt. Olympiatoppen har i 2009 blitt økonomisk prioritert fra NIF. Forberedelser til OL og Paralympics i Vancouver 2010 har vært et av Olympiatoppens mest sentrale arbeidsområder i 2009.

2009 var et godt år for toppidretten. Både etablerte og «nye» utøvere hevdet seg i verdenstoppen, og Norge bekreftet sin status som toppidrettsnasjon gjennom fremragende resultater i VM, EM, World Cup og tilsvarende internasjonale konkurranser i mange idretter. Ole Einar Bjørndalen, Petter Northug jr, Andreas Thorkildsen, Suzann Pettersen, Aksel Lund Svindal, Vebjørn Berg, Mette Solli, Cecilia Brækhus og Helene

Olafsen er bare noen av dem som toppet mesterskapslistene ved siden av en rekke pallplasseringer både individuelt og lagmessig.

Toppidrettens hovedsatsing i 2009 har ikke minst vært forberedelsene til OL og Paralympics i Vancouver i februar og mars 2010. I tillegg fortsatte det kontinuerlige utviklingsarbeidet, både internt og gjennom institusjons-

basert forsknings- og utviklingsarbeid, rettet mot både olympiske og ikke-olympiske idretter. I dette arbeidet blir det lagt vekt på både enkeltutøvere, organisasjonene, forsknings- og utviklingsmiljøer og toppidrettsorganisasjonen selv. Den kontinuerlige utviklingen av coaching-funksjonen innen toppidrett inngår også i dette arbeidet. Skal toppidrettens og Olympiatoppens allerede vel utviklede samarbeid på tvers av idretter og fagmiljøer fortsatt bli bedre, er kunnskapsoverføring aller viktigst. Her er arbeidet med og gjennom coachene blitt et av de viktigste virkemidlene for Olympiatoppen.

Norsk idretts store arbeid med inkludering av funksjonshemmede er kommet svært langt på toppidrettsiden. Funksjonsfriske og funksjonshemmede toppidrettsutøvere har i prinsippet det samme tilbudet gjennom Olympiatoppen. I 2009 er det gjennomført felles samlinger for troppene både til OL og til Paralympics. Dette vil NIF med stolthet kunne påstå er banebrytende i internasjonal sammenheng.

FORBEREDELSE TIL OL OG PARALYMPICS I VANCOUVER

Fram mot OL og Paralympics i Vancouver har arbeidet mot særiddrettene inneholdt prosjektstøtte, coaching og leveranse av idrettsfaglige tjenester. Dette arbeidet har også gått inn som en viktig del av forberedelsene til OL/Paralympics i London i 2012. Olympiatoppen har også forsterket arbeidet mot OL/Paralympics i Sochi 2014 og

påstartet forberedelsene til de to ungdoms-OL i Singapore i 2010 og i Innsbruck i 2012.

Det viktigste arbeidet i forberedelsene har bestått av:

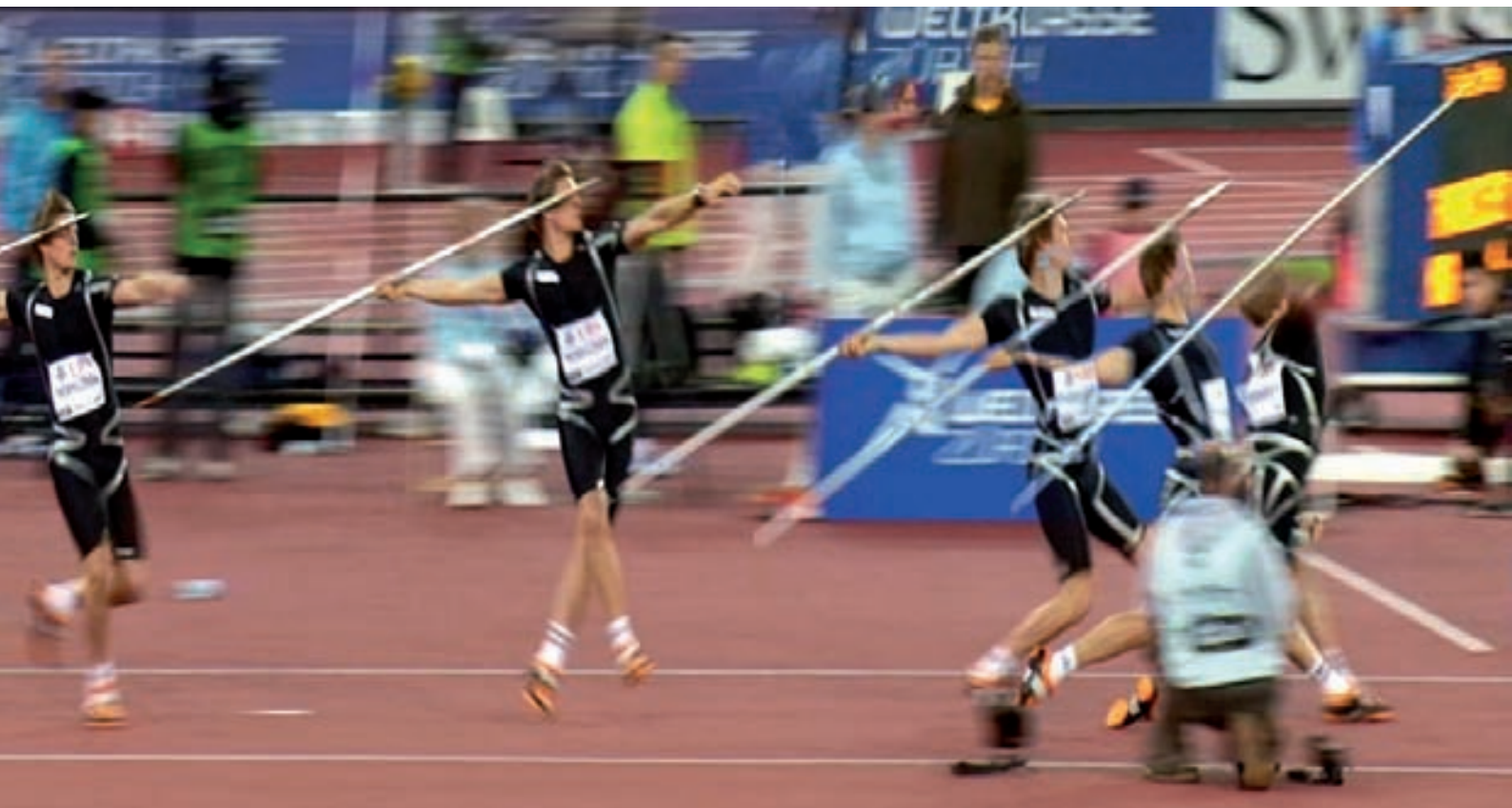
- coaching av treningsprosessene i vinteridrettene gjennom hele 2009
- gjennomføring av målprosesser med resultatmål og individuelle arbeidsmål
- identifisering og oppfølging av fagkompetanse
- styrking av helsearbeidet
- evaluering av tiltak og eventuell justering av kursen

I flere idretter har søkelyset vært satt på sammenhengen mellom mål og konsekvenser av mål i både etablering og videreutvikling av toppidrettskulturen. Samspillet mellom coachingaktiviteten og OLTs fagavdelinger er betydelig forbedret. Det ble gjennomført befaringer i Vancouver med logistikk, reiseopplegg, precamporganisering og testing av anlegg.

Med bakgrunn fra erfaringene fra Torino OL/Paralympics 2006 ble forberedelsene relatert til helsedelen betydelig styrket i 2009.

- tidlig uttak av helseteamet
- samkjøring og forberedelser av helseteamet
- helsescreening med blodstatus og andre forebyggende tiltak overfor utøverne
- oppfølging av «risikoutøvere» med hensyn til astma og allergi

Andreas Thorkildsen i stilstudie fra Golden League i Zurich. Foto: Norges Fri-idrettsforbund

- antidopingundervisning, herunder kontroll med bruk av kosttilskudd
- identifisering av utfordringer på helseområdet i Vancouver, slik som
  - høyde
  - døgnomstilling
  - logistikk og praktiske forberedelser for helsearbeidet

Det er utviklet planer for kriseberedskap, både for hele delegasjonen og for troppen spesielt, og det er trent på krisehåndtering. Matopplegget i precamp og Vancouver er forbedret, og det er gjennomført coachingprosesser knyttet til trygghet, trivsel, ernæring og kosthold. Alle fagavdelingene har hatt spesiell oppfølging av arbeidet overfor enkeltutøvere som har vært aktuelle for Vancouver. Olympisk/paralympisk avdeling og NIF sentralt har deltatt aktivt i politiske og tekniske møter i IOC og EOC, og det har vært hyppig formell og uformell kontakt med NOC-relations i IOC.

FAGAVDELINGENES GENERELLE ARBEID

Avdelingene har vært sterkt inne i særforbundenes landslag gjennom regulerte avtaler som eksisterer mellom det enkelte særforbund og Olympiatoppen. De har samarbeidet tett med NIH, Ullevål universitetssykehus, Universitetet i Oslo og NTNU, samt internasjonale forskningsinstitusjoner. Avdelingene har avholdt egne fagseminarer. Olympiatoppen har støttet flere dr. gradstudier ved NTNU og NIH. Fagavdelingene har vært engasjert i prosjekter med enkeltutøvere, lag og trenere og bidratt sterkt i treningsprosessene i særforbundene og i arbeidet med unge utøvere.

De fleste av Olympiatoppens coacher er nå sertifisert gjennom «Olympic Coach Certification Programme» – et program i regi av coachingavdelingen. Gjennom flere ansettelser og tettere dialog og samarbeid med fagavdelingene er arbeidet med å implementere kunnskap i treningsmiljøene i særidrettene også styrket.

FOU GENERELT

Innen forsknings- og utviklingsarbeid er Olympiatoppens ressurser blitt ytterligere spisset. Målet om å bli særidrettens forskningsportal står ved lag.

2009 er blitt brukt til å kartlegge behov og forberede et delvis nytt innhold. Ny organisering av arbeidet med FoU ble etablert 1. januar 2010:

- møter med lederne for fagavdelingene for å drøfte organisering og strategi for FoU
- kartlegging av ønsker og behov
- kartlegging på relevante universiteter og høyskoler når det gjelder status for og metoder brukt i toppidrettsforskning og forskning på prestasjon
- utvikling av en samlet oversikt over pågående og ønskede FoU-prosjekter

Olympiatoppen deltar aktivt i styringsgruppemøter i Senter for forskning på trening og prestasjon på NIH, og forsøker å påvirke slik at problemstillinger Olympiatoppen ønsker å få belyst, blir prioritert.

STIPEND

Det er i fjor delt ut i alt 48 A-stipend (38 prosent til kvinner). Det er tre stipend mer enn i fjor, kvinnedelen er økt fra 27 prosent i fjor. Fordelingen mellom «vinteridrettsforbundene» og «sommeridrettsforbundene» er 26/22 (20/26 i fjor).

Det ble i 2009 delt ut 48 B-stipend (27 prosent kvinner, 17 vinter/31 sommer) og 43 U-stipend (53 prosent kvinner, 14 vinter/29 sommer). Antallet i 2008 var 51 B og 34 U. Antall U-stipend er nå tilbake til 2007-nivå. Det er færre kvinner med B-stipend og en liten økning i kvinneandelen innen U-stipend det siste året.

Det er 26 utøvere, 10 kvinner og 16 menn, som tjener over inntektsgrensen. Dette er fire utøvere mer enn i fjor og ti mer enn i 2007. 16 av disse utøverne kommer fra «vinteridrettsforbundene».

Det er delt ut 6 lagstipend (5 i fjor) beregnet til 47 utøvere (64 prosent kvinner). Kvinneandelen i fjor var 67 prosent.

Kvinneandel av alle stipendmidlene: 2009 – 42 prosent, 2008 – 46 prosent, 2007 – 42 prosent

TRENERUTVIKLING

Topptrener 1 for «morgendagens topputøvere» er gjennomført i samarbeid med NIH, og det er startet et nytt kull som tar Topptrener 1 i Midt-Norge. Det femte kullet på Topptrener 2-utdanningen ved NTNU uteksamineres våren 2010.

Programmet «Trenere i utvikling» er et 50-timers kursprogram regionalt for trenere for unge utøvere. Programmet er gjennomført i tre regioner.

Kompetanse til trenere er tilført også gjennom dagsseminarer sentralt og regionalt, på samlinger og gjennom coachenes arbeid i treningsprosessene.

REGIONALE KOMPETANSESENTRA

Olympiatoppen har et historisk oppfølgingsansvar overfor de tre regionale kompetansesentrene for toppidrett på Vestlandet (Bergen), i Nord-Norge (Tromsø) og i Midt-Norge (Trondheim).

Aktiviteten ved de regionale sentrene har vært stor i 2009. Noe av aktiviteten er sentralt forankret, andre tiltak er forankret i det enkelte senter, spesielt tiltak rettet mot unge utøvere. De regionale sentras fagområder er knyttet tettere opp mot fagavdelingene i OLT sentralt og avdeling for unge utøvere. Olympiatoppen arbeider med en

revidert strategi for utviklingen av de regionale kompetansesentra.

Prosjektet «Lillehammer Toppidrett» videreutvikles på Lillehammer i samarbeid med Høgskolen i Lillehammer, NTG og kommunene i Lillehammerregionen. Dette er et arbeid som Olympiatoppen har tatt en sterkere posisjon i med bakgrunn i at mange landslag og landslagsutøvere er etablert i OL-regionen fra 1994. Høgskolen i Lillehammer er en foregangsinstusjon i tilretteleggelse for kombinasjonen toppidrett og utdanning. Blant annet har høgskolen i over to år hatt en egen ansatt koordinator som arbeider for dem med toppidrettsstatus ved skolen.

UTØVERKARRIERE

Arbeidet med å legge forholdene til rette for kombinasjonen toppidrettsatsing og utdanning har fortsatt med uforminskert styrke.

Olympiatoppen forsøker å legge forholdene til rette for bedre å kunne kombinere en toppidrettskarriere med studier eller finne fram til gode kombinasjoner av toppidrett og yrke, ref. Lillehammer-eksemplet ovenfor.

Det er tatt direkte kontakt med særforbundene om:

- prosedyrer, avtaler, ordninger og rutiner for kombinasjonen toppidrett og studier
- ordninger for førstegangstjeneste i forsvaret
- muligheter for jobbengasjement

Enkeltutøvere har fått veiledning i hvordan de kan kombinere toppidrett med studier. Det er etablert nye samarbeidsavtaler med høgskoler og universiteter slik at flere studiesteder skal kunne tilby fleksible studieordninger for toppidrettsutøvere.

Det ble gjennomført et stort nasjonalt seminar – «Toppidrett, utdanning og annen karriere» – på Lillehammer høsten 2009 med over 100 deltakere. To departementer, en rekke høgskoler og universiteter og mange videregående skoler med toppidrettstilbud, var representert. Seminaret avdekket en dårligere inntaksmulighet til studier for alle toppidrettsutøvere med fireårige løp på videregående skole, en svakhet som regjeringen heldigvis siden har rettet opp.

Ordningen med fritak fra førstegangstjeneste og samarbeidet med Forsvaret fungerer meget bra.

Arbeidet med karriereveiledning gjennom Adecco er reorganisert, og ny modell starter januar 2010. Karriereveiledning spesielt for OLT-stipend-utøvere styrkes gjennom etablering av «Team Adecco».

En 100 % doktorgradsstilling er etablert på området «debriefing» av toppidrettsutøvere. Stipendiaten er finansiert av Adecco og OLT og med faglig forankring til NIH og idrettspsykologiavdelingen ved OLT.

Det har vært et samarbeid med Norsk Toppfotball og NISO i forbindelse med etablering av et karrieresenter i regi av NISO/NT.

UNGE UTØVERE

Det kontinuerlige arbeidet med morgendagens toppidrettsutøvere har hatt og vil fortsatt ha høy prioritet hos Olympiatoppen. Dette arbeidet er blitt styrket betraktelig for å sikre nye generasjoner unge som presterer på internasjonalt toppnivå. Dette gjelder både på utøversiden og på trenersiden. I nært samarbeid med særidrettene er det lagt opp til omfattende prosjekter med klar styrking av dette arbeidet. Det er også åpnet for satsing på idretter som per i dag ikke har utøvere på internasjonalt toppnivå.

Arbeidet med unge utøvere sentralt har vært knyttet til kompetanseutvikling for de trenere og utøvere som er blitt prioritert av særforbundene:

- Det er gjennomført samlinger med unge utøvere og deres trenere gjennom hele 2009. Stadig flere trenere deltar på disse samlingene.
- Arbeidet mot toppidrettsgymnas og tilsvarende skoler er gjennomgått med tanke på å tydeliggjøre ansvar og roller i arbeidet mellom skoler, særforbund og OLT sentralt og regionalt.
- Olympiatoppen har vært engasjert i kvalitetssikringsprosesser overfor skoler og departement. Fagavdelingenes kompetanse er gjort tilgjengelig for unge utøvere gjennom enkeltprosjekter og på samlingene.

Basismesterskapets landsfinale ble gjennomført i samarbeid med Telemark Idrettskrets og Skien Fritidspark i september med positive tilbakemeldinger på opplegg, gjennomføring og arrangementssted.

EYOF-forberedelser (European Youth Olympic Festival) gikk som planlagt med pre-camps, og avdelingen var engasjert i gjennomføringen av EYOF i samarbeid med olympisk avdeling. Olympiatoppen har påstartet forberedelser til ungdoms-OL i Singapore 2010 og til Innsbruck i 2012.

TOPPIDRETT FOR FUNKSJONSHEMMEDE

Arbeidet har hatt tre målområder:

- 1 forberedelser til Paralympics i Vancouver
  - integrert i OL-forberedelsene med nødvendige tilpasninger til Paralympicsdimensjonen (suksesskriterier, uttakskriterier og målprosesser, pre-events etc).
- 2 utvikling av rammeplaner for Paralympics-satsing i særforbundene
  - gjennomført i 13 forbund – herunder avklaringer av bidragene fra OLT og oppfølging av landslags-satsingen.

3 utvikling av finansiell plattform for Paralympics-satsingen

- vesentlig vært knyttet til bidrag prioritert av NIF gjennom midler tilført fra Helse- og omsorgsdepartementet.

KVINNELØFTET

Prosjektet Kvinneløftet har fortsatt i 2009 med samlinger på tvers av idrettene, tilførsel av kompetanse fra fagavdelingene og treningsoppgaver mellom samlingene.

Utøvere og trenere har jobbet i mindre grupper for erfaringsutveksling og nettverksbygging. Det har også vært oppfølgingsmøter med OLT-coachene. Trener/ledergruppa (37 personer) har testet ut samspill i smågrupper mellom samlingene. Der det har fungert og gitt positive resultater, har samspillet økt deltakernes innsikt i sine valgte utviklingsoppgaver.

Geir Gulliksen på hesten L'Espoir. Foto: Roger Svalsrød

Coaching

Coachene er viktige ressurser i Olympiatoppens arbeid med å utfordre og støtte de ulike landslagene. De siste årene har Olympiatoppen satset stadig mer på å forsterke og utvikle dette fagfeltet, og i 2009 ble et første omfattende sertifiseringsprogram avsluttet.

Olympiatoppen har økt fokus på å forsterke og utvikle trener- og lederrollen til coachene, slik at de stiller sterkere når de skal takle de mange utfordringene som er knyttet til trening og toppidrettsledelse. Gjennom å kombinere teoretisk og erfaringsbasert kunnskap er målet å øke handlingskompetansen i landslagsmiljøene og bidra til å utvikle trenerne og sportssjefene.

Høsten 2009 var coachene ferdig med et omfattende sertifiseringsprogram i regi av Olympiatoppen. Det over 200 timer store fagprogrammet «Olympic Coach Certification Programme» tok opp temaer som etikk og verdier, prestasjonskultur, idrettspedagogikk, -psykologi og -psykiatri. Selvutvikling og kommunikasjon ble særlig vektlagt.

Sertifiseringsprogrammet har bidratt til å legge listen høyt med tanke på hva coachene bør stå for og representere av faglighet. De har utviklet en faglig tyngde som gir dem bedre gjennomføringskraft og autoritet i arbeidet med trenere og utøvere.

Utdanningen har vært ledet av Liv Hemmestad, som er fagansvarlig for coaching i Olympiatoppen.

– Gjennom dette programmet har vi synliggjort, forbedret og videreutviklet kompetansen på det høyeste trener- og ledernivået. Ved å integrere teori og praksis er vi blitt mer handlekraftige. I toppidretten er det ekstreme krav til å håndtere menneskelige relasjoner, og for å være på det fremste nivået i verden, må man være både dyktig som pedagog, leder og menneskekjenner. Derfor har Olympiatoppen valgt å prioritere arbeidet med disse egenskapene, sier Liv Hemmestad.

Olympiatoppen samarbeider med Den Norske Opera og Ballett. Derfor har blant annet ballett stått på treningsprogrammet til roer Olaf Tufte. Her er han sammen med Ingrid Lorentzen (til v.) og Britt Tajett-Foxell, idrettspsykolog ved Olympiatoppen.

Foto: Sigurd Fandango

Idrett for funksjonshemmede

Alle særforbundene i NIF har ansvar for å tilrettelegge sine idretter med tilhørende grener for personer med funksjonshemning. Til å bistå særforbundene har NIF innenfor utviklingsavdelingen et fagområde med fokus på idrett for funksjonshemmede. Ressurspersonene i NIF på dette fagområdet arbeider både regionalt og sentralt.

Flere særforbund har lyktes godt og kommet langt i arbeidet med å tilrettelegge for funksjonshemmede. Særforbundene er blitt fulgt opp av NIF i forhold til målet i Idrettspolitisk dokument (2007–2011) om økt deltakelse av personer med funksjonshemning i idrettslagene.

Det har vært gjennomført dialogmøter med 47 særforbund i 2009, samt at 52 særforbund har respondert på en spørreundersøkelse. Hovedinntrykket er at det er mange som jobber systematisk og helhetlig, men at det er store variasjoner i hva som vektlegges og omfanget av arbeidet. Forankringen er god i særforbundenes administrasjoner og i de styrende organer, mens jobben med forankring regionalt i særkretsene og lokalt i idrettslagene synes tyngre.

Tilbakemeldinger fra særforbundene peker på den positive betydningen av å ha NIF som et koordinerende ledd på områder som f.eks. rekruttering, kompetanseutvikling og klassifisering, men også overfor myndighetene og kommunal sektor når det gjelder rammevilkår og offentlige ytelser. NIF mener det er riktig å prioritere økonomi og menneskelige ressurser til dette arbeidet.

NIF har gjennom prosjektet FysFunk søkt å avklare idrettens rolle i arbeidet med å styrke tilbudet til funksjonshemmede med store hjelpe- og tilretteleggingsbehov. Prosjektet har systematisert erfaringer og resultater gjennom samarbeid med det offentlige, utvalgte kommuner, rehabiliteringsinstitusjoner og den funksjonshemmede utøver, og beskriver to modeller med det mål om å bidra til økt aktivitet lokalt. Prosjektet er finansiert i samarbeid med Helsedirektoratet. Det er et mål at erfaringene videreføres i NIFs ordinære drift.

Registrering av funksjonshemmede utøvere i idrettslagene er en utfordring. Informasjon om funksjonshemning er personsensitive opplysninger, og det er utfordrende å finne presise metoder for å kartlegge omfanget av funksjonshemmede i norsk idrett.

IPD setter økt deltakelse av mennesker med funksjonshemning i idrettslagene som mål for tingperioden. Den operative realiseringen skjer gjennom særforbundene, som overtok det endelige aktivitetsansvaret fra 2007. Flere særforbund har lyktes godt, men det er store variasjoner. Når det gjelder å oppnå kontakt med potensielle deltakere, er det fortsatt store utfordringer i forhold til målene i IPD. NIF er meget bevisst på viktigheten av å bidra til å kunne utjevne de sosiale helseforskjellene og bidra til økt rekruttering til idretten. Derfor er det gledelig for NIF at vi ifølge Idrettsregistreringen fra 2008 til 2009 har økt antall funksjonshemmede i norsk idrett med 678 utøvende medlemmer innenfor idrettsorganisasjonen. Antall registrerte funksjonshemmede i idrettslagene var 10.084 utøvere ved utgangen av 2009.

Foregangsklubb for funksjonshemmede

Gjelleråsen IF Handicap er en foregangsklubb innen idrett for funksjonshemmede. På få år har klubben etablert et bredt og innholdsrikt tilbud for over 40 barn, unge og voksne.

Så godt er tilbudet at også funksjonshemmede fra Oslo, Nannestad, Gjerdrum og Skedsmo kommuner reiser til klubben for å drive med idrett. I 2009 ble idrettsforeningen tildelt Nittedal kommunes tilgjengelighetspris.

– Det er ikke mange andre i Norge som har et tilsvarende tilbud for funksjonshemmede. Så langt har vi lyktes i å markedsføre oss langt utenfor bygdas grenser, forteller Dagfinn Asmyhr, leder av GIF Handicap.

Det hele startet i 2002. Da ble klubben spurt av noen foreldre om de kunne tilby idrettsaktiviteter for funksjonshemmede barn. Siden den gangen har gruppen vokst årlig med nye deltagere og aktiviteter.

I dag tilbyr klubben allidrett, svømming, fotball, ski og friidrett. Målet hvert år er deltakelse på

ViVil-lekene og Løvelekene. I september 2010 skal fire av medlemmene delta på Special Olympic European Games i Polen.

– Helheten til utøverne er viktigst, men vi vektlegger også god fysisk helse og riktig kosthold, samt det sosiale nettverket som utøverne selv skaper gjennom å være medlem, sier Asmyhr.

Klubbens motto er at alt er mulig.

– Man trenger ikke store ressurser for å starte et godt tilbud dersom viljen og kreativiteten er til stede. I 2009 var vi 16 personer som var med. Foreldrene tok seg av det administrative. Det største hinderet for mange idrettslag er å skaffe trenere. Det vi gjør er å knytte til oss ungdommer som brenner for idretten. De trenger jo ikke å være spesialutdannet for å ta av seg funksjonshemmede. I dag har vi 11 faste ungdomstrenere, og det er mange som ønsker å begynne, sier Asmyhr.

Idrettsglede etter deltakelse i VIVIL Lekene på Nadderud 23.–24. mai 2009.
Foto: Gjelleråsen IF Handicap

Inkludering i idrettslag

Det overordnede målet med «Inkludering i idrettslag» er å motvirke økonomiske og kulturelle barrierer som kan være til hinder for å delta i organisert idrettsaktivitet.

Spesielt skal dette arbeidet stimulere innvandrerjenter og -kvinner til deltakelse i idretten. Tiltakene gjennom NIF er rettet mot de særskilte utfordringene som idrettslag i en del av de største byene står overfor. Foruten et større press på idrettsanlegg, kan det være økonomiske og kulturelle terskler som skiller disse områdene fra andre deler av landet når det gjelder barn og unges muligheter til deltakelse i idrettsaktivitet.

Tilskuddsordningens mål, retningslinjer og tildelingssum (fra KUD til NIF) har vært den samme de siste fire årene. Tiltakene skal rettes mot å inkludere nye grupper i lagenes ordinære aktivitetstilbud. Undersøkelser viser at barn og ungdom med innvandrerbakgrunn, og da spesielt jenter, i mindre grad er medlemmer av idrettslag enn gjennomsnittet i befolkningen for øvrig. Dette understreker behovet for tiltak rettet spesielt mot denne målgruppen. Med bakgrunn i dette gis det støtte til tiltak, som motvirker eller reduserer økonomiske barrierer for å delta i aktiviteter i regi av idrettslag, og til tiltak som er rettet mot å øke innvandreres, og særlig innvandrerjenters, deltakelse i idrettslag. Tiltak for å øke innvandrerforeldres deltakelse og engasjement i idrettslag prioriteres også.

NIF ble tildelt kr 8 millioner fra KUD gjennom spillemidlene i 2009 til den separate tilskuddsordningen «Inkludering i idrettslag». Aktivitetstilskuddene og -tiltakene forvaltes regionalt og lokalt gjennom: Oslo Idrettsråd, Bergen Idrettsråd, Drammen Idrettsråd, Kristiansand Idrettsråd, Stavanger Idrettsråd, Trondheim Idrettsråd, Tromsø Idrettsråd, Haugesund Idrettsråd, Østfold Idrettskrets (Fredrikstad Idrettsråd og Sarpsborg Idrettsråd) og Akershus Idrettskrets.

Enkelte tiltak vil fremheves som mer virkningsfulle enn andre. Det samme gjelder bruken av virkemidler i forhold til å nå målgruppen(e). Erfaringene viser fortsatt at arbeidet med foreldreengasjement er krevende og langsiktig. Oppsøkende virksomhet og personlig kontakt og nærhet i kommunikasjonsplattform er de viktigste elementene for å nå foreldrene i dette arbeidet. Det er forutsatt også et nært samarbeid med offentlige etater og andre interesseorganisasjoner. For øvrig viser rapportene for 2009 en ytterligere økning av tiltakene innen kategorien «Inkludering av innvandrere» generelt.

Dette er gledelig å registrere, da det overordnede målet nettopp er å inkludere innvandrere i den ordinære virksomheten i idrettslagene.

I 2009 ble det gjennomført 443 tiltak i 210 idrettslag. I 2008 ble det gjennomført 385 tiltak i 177 idrettslag. Dette er en fin og positiv utvikling for dette arbeidet. Arbeidet som er gjennomført i 2009 er, som i de foregående tre år, rettet inn mot fem ulike kategorier:

- Tiltak rettet mot innvandrerjenter spesielt.
- Tiltak som inkluderer jenter i den ordinære idrettslagsvirksomheten.
- Tiltak rettet mot innvandrere generelt.
- Tiltak som bidrar til å redusere økonomiske barrierer for å delta i idrettsaktiviteter.
- Tiltak for innvandrerforeldres deltakelse og engasjement i idrettslagene.

Flere av deltakerne får være med kostnadsfritt eller med redusert medlems- eller aktivitetsavgift. Det er «Åpen hall / Frie aktiviteter» som er de mest populære tiltakene. For å engasjere innvandrerforeldre er det gjennomført hjemmebesøk og samtaler i forbindelse med tiltak eller arrangementer. Det er i tillegg arrangert funksjonærkurs, samt tilrettelagt for at foreldre selv kan delta på ulike aktiviteter. Erfaringer viser at en av nøkkelfaktorene, særlig for å få med innvandrerjentene, er formidling av informasjon til foreldrene. Formidling av kunnskap om den norske frivillighetskulturen, og særlig om hvordan idrettslagene drives, må prioriteres. Trygghet, frivillig innsats og engasjement blant foreldrene er avgjørende faktorer for om idretten skal lykkes i arbeidet med å bidra til et mer åpent, aktivt og inkluderende samfunn.

NIFs arbeid med inkludering i idrettslag bidrar til å utløse betydelige ekstramidler gjennom kommuner og fylkeskommuner.

Denne type kryssfinansiering har NIF og idretten etter hvert utviklet gode modeller for innenfor ulike tiltak og tilskuddsordninger. Når flere ulike pengestrømmer får virke i samme retning, blir styrken i innsatsen som skal legges ned i tiltakene, ofte mer kraftfulle og mulighetene for å nå oppsatte mål forbedres.

Internasjonalt

NIF styrket sitt internasjonale engasjement i 2009 på flere plan. NIF forsterket samarbeidet med særforbundene om internasjonale saker både gjennom seminarer og skoleringskurs for deres representanter. NIF har arbeidet med å utvikle en sterkere rolle som internasjonal samfunnskontakt opp mot det offentlige og norsk utenrikspolitikk. Innenfor idrettens utviklingssamarbeid fortsetter NIF å fremvise gode modeller og en positiv resultatutvikling.

INTERNASJONALT ARBEID GENERELT

NIFs internasjonale engasjement bygger på å fremme forståelsen for idrettens verdigrunnlag, ikke minst arbeidet for en dopingfri idrett. Norsk idretts internasjonale engasjement er en naturlig konsekvens av idrettens organisering og utbredelse. Også i det internasjonale arbeidet setter NIF idrettens kjerneaktivitet, idrettslige aktiviteter, i fokus. NIFs internasjonale arbeid skal tilrettelegge for at norsk idrett får best mulige betingelser både nasjonalt og internasjonalt. Det er også viktig at norsk idrett har et bevisst forhold til idrettens internasjonale makt- og påvirkningsstrukturer, og at Norge sikrer seg medbestemmelse i viktige internasjonale fora og beslutningsorgan innenfor idrettene.

KOMPETANSEUTVIKLING

NIF gjennomførte i 2009 et skoleringsprogram for 16 representanter fra særforbundene. Dette inkluderte en studietur til Genève, Lausanne og Brussel, hvor deltakerne møtte representanter fra internasjonale paraplyorganisasjoner og/eller internasjonale særforbund.

I 2009 ble det avholdt to internasjonale seminarer om idrettsspørsmål. I tillegg ble Idrettens Europaforum arrangert for første gang med fokus på den eventuelle nytten av EUs programmer for norsk idrett.

INTERNASJONAL SAMFUNNSKONTAKT

Idretten brukes stadig oftere som et verktøy i norsk utenrikspolitikk. Eksempler på dette er et sterkere fokus på idrett i EU og FN, bilaterale idrettsavtaler med andre land og Utenriksdepartementets satsing på idrett i Barentsregionen. NIF har i 2009 jobbet bevisst for at idrettens egenverdi og interesser verdsettes i de sammenhengene hvor den brukes som et verktøy i utenrikspolitikken.

BILATERAL IDRETTSAVTALE MED KINA

Norge fornyet i 2009 den bilaterale idrettsavtalen med Kina. Norges Kampsportforbund og Norges Bordtennisforbund har gjennomført idrettssamarbeid i regi av denne avtalen i 2009.

EUs NYE KOMPETANSE PÅ IDRETTSFELTET

Lisboa-traktaten ble ratifisert i desember 2009 og inneholder en egen artikkel om idrett. Resultatet av dette er at idrett i stadig større grad vil bli en del av EUs politikk. NIF har ligget i forkant av utviklingen gjennom forsterket informasjons- og påvirkningsarbeid rettet mot EU og selvsagt mot det offentlige. NIF anser det derfor som sannsynlig at EUs idrettsprogram, som blir lansert i 2012, vil bli tilpasset nordisk idrett og at Norge vil delta. NIF er i dialog med KUD angående disse spørsmål.

IDRETTENS BARENTSSAMARBEID

Idrettens Barentssamarbeid omfatter de nordligste områdene i Finland, Norge, Russland og Sverige. I 2009 har Norge deltatt i 12 Barentskamper (idrettsarrangementer), deltatt i samarbeidsavtalen mellom Finnmark IK og Murmansk fylke og andre samarbeidstiltak med Russland i regi av nordnorske medlemsorganisasjoner. Til sammen dreier dette seg om opp mot 2000 deltakende ungdommer.

Arbeid innenfor de olympiske og internasjonale organisasjonene i 2009

- Gerhard Heiberg, medlem av IOC Executive Board.
- Marit Myrmæl, medlem av IOC Commission for Women & Sport, European Olympic Committee (EOC).
- Marit Myrmæl, styremedlem i EOC Executive Board og leder av EOC Commission Preparation for Olympic Games.
- Bjørn Omar Evju, medlem av EOC EU Commission, Association of all Olympic Committees (ANOC).
- Marit Myrmæl, medlem av ANOC Working Group på vegne av EOC. Hovedmålsettingen i dette arbeidet er å

sikre de nasjonale OL-komiteenes posisjon og arbeidsbetingelser i De olympiske leker.

IDRETTENS UTVIKLINGSSAMARBEID

Gjennom tilskudd fra Norad og bidrag fra TV-aksjonen i 2007 videreførte NIF sitt engasjement, hovedsakelig i det sørlige Afrika. Idrettsutvikling og bruk av idrett som sosialt verktøy virker hånd i hånd. Rundt 250.000 barn og unge er berørt av NIFs engasjement i sør gjennom et samarbeid med lokale partnere. Hovedsamarbeidslandene er Zambia, Zimbabwe og Sør-Afrika.

I tillegg har NIF, i samarbeid med Right To Play, sagt ja til et oppdrag fra Utenriksdepartementet i Burundi. Her bidrar norsk idrett til å gjenreise idretten organisatorisk og praktisk etter mange år med etniske og politiske konflikter i regionen.

18 norske frivillige har i 2009/2010 vært en del av «Idrettens Fredskorps» i Zambia, Namibia og Sør-Afrika med 12 måneders opphold hos lokale partnere. Seks afrikanere har vært i Norge som en viktig del av utvekslingsprogrammet.

En våt fotballkamp Makululu i Zambia.
Foto: Bjørnar Johannessen

Spesielle satsingsområder

HELSE- OG REHABILITERING

Helse og Rehabilitering er en stiftelse bestående av 27 helse- og rehabiliteringsorganisasjoner, som står bak TV-spillet Extra. Overskuddet fra spillet går til frivillige organisasjoners helseprosjekter innen forebygging, rehabilitering og forskning. NIF er søkerorganisasjon til Stiftelsen og administrerer ordningen innenfor idrettsbevegelsen. NIF fikk for 2009 innvilget kr 7 681 300 inkludert administrativt tilskudd, fordelt på 26 prosjekter som drives i ulike ledd av norsk idrett.

KUNNSKAPSTURNEEN

Idrettsforbundets kunnskapsturné, et samarbeid mellom NIF og Norsk Tipping, ble også i 2009 en suksess. Årets tema var «Sunn og skadefri idrett» og fokuserte på hvordan man kan forebygge skader, komme seg raskere tilbake etter skader, sunt kosthold før, under og etter trening og utvikling av prestasjonskultur. Turneen ble gjennomført med totalt ca. 1 500 deltakere.

IDRETT OG SKOLE/FOLKEHELSE

NIF har i 2009 disponert kr 7 750 000 av spillemidlene til disse formålene. 13 prosjekter er rettet mot idrett og skole, og syv prosjekter er rettet mot idrett og folkehelse. I tillegg har NIF tildelt til organisasjonen kr 11 250 000 fra Helse- og omsorgsdepartementet for å understøtte NIFs arbeid på folkehelseområdet, herunder er kr 6 millioner prioritert til å styrke arbeidet med de funksjonshemmede i idretten – både den prestasjonsorienterte delen og rekrutterings- og bredde tiltakssiden.

Folkehelseprosjektene bygger på forutsetninger gitt i idrettspolitisk dokument, der det fremgår at idretten vil bidra til en mer aktiv oppvekst gjennom å påvirke aktivitetstilbudet i skolehverdagen, og gi bidrag til en bedret folkehelse gjennom et allsidig og kvalitativt godt aktivitetstilbud i lagene. Ved å utvide idrettens tilbud og tilby mer aktivitet, ønsker idretten å kunne nå stadig flere som i dag er inaktive. Prosjektene har medio februar 2010 rapportert på måloppnåelse i henhold til de vedtatte kriteriene for arbeidet, og resultatene av dette arbeidet er utelukkende positivt ut fra både prosjekteierens synspunkt og NIFs overordnede vurdering av innhold og fremdrift i arbeidene.

Alle prosjektene er innenfor de gitte kriteriene, og er delfinansiert av kommuner, fylkeskommuner eller andre bidragsytere, herunder blant annet Fylkesmannen. Idrett og skoleprosjekter har samlet utløst midler fra det offentlige og andre bidragsytere på vel kr 11,5 millioner,

mens prosjektene som omfatter idrett og folkehelse fra overgangsmidlene utløser til sammen nærmere kr 9,5 millioner. Man ser her hvordan prinsippet med kryssfinansiering og partnerskap kan bidra til felles målrettet styring for å oppnå økt fysisk aktivitet for flere enn de som normalt faller inn under idrettslagets aktivitetstilbud. Kryssfinansiering fører også til at prosjektene blir forankret i flere ledd og er bedre rustet til å gå over i varig drift ved god måloppnåelse.

Folkehelseprosjekter

Prosjektene bidrar til å få flere inaktive barn, ungdom og voksne i mer aktivitet, og vil således trolig bidra til en bedre helse for den enkelte. Det rapporteres fra organisasjonen om økende interesse for tilbudene som finnes i prosjektene, men det jobbes med en «tung gruppe» som krever tid til å endre sine aktivitetsvaner.

Som eksempel på dette kan nevnes «Aktiv på Dagtid» (ApD) i Oslo idrettskrets:

ApD er et aktivitetstilbud på dagtid til voksne mennesker som står utenfor arbeidslivet. Tilbudet skal skape aktivitet, bedre helse, mestring og sosial tilhørighet for deltakerne. I 2009 var det 2 324 deltakere som har tilbud om 80 aktivitetstimer per uke fordelt på 27 forskjellige aktiviteter.

65 prosent av deltakerne er etnisk norske, mens 35 prosent er etnisk ikke-norske. Halvparten av deltakerne går på uføretrygd, de andre er på attføring/rehabilitering, er sykemeldte o.a. Folkehelsemidlene har bidratt til å styrke tilbudet og gitt deltakerne bedre oppfølging. Mange av deltakerne melder tilbake om bedre livskvalitet etter at de har blitt fysisk aktive. Her skal ikke den sosiale dimensjonen ved idretten under vurderes.

Et annet tilbud innenfor idretten som er blitt forsterket med bidrag fra spillemidlene er Norges Bedriftsidrettsforbunds satsing Aktiv Bedrift. Aktiv Bedrift etableres gradvis i bedrifter, og aksjonene Sykle til jobben og Aktiv med jobben er gjennomført med økende antall deltakere sammenlignet med tidligere år. 12 000 deltok i Sykle til jobben og 5 606 gjennomførte Aktiv med jobben. En undersøkelse i etterkant av Sykle til jobben, viser at før aksjonen var fire av ti aktive tre eller flere ganger i uka. Etter aksjonen var andelen fordoblet. I forbindelse med Aktiv med jobben var 77 prosent av deltakerne aktive minst 30 minutter daglig, som anbefalt av helsemyndighetene, og 10 prosent er blitt mer aktive etter aksjonen. NBF har gjennomført kartlegginger av inaktive voksne om deres ønsker av fysisk aktivitet, og det er utviklet tre

aktivitetsprodukter basert på resultatene som blir gjennomført av kretsapparatet.

På oppfordring fra KUD har Norges Fri-idrettsforbund (NFIF) utviklet et treningskonsept på www.mosjon.com, der mosjonister kan få tur- og treningstips, samt registrere sin aktivitet. Lokale fri-idrettslag skal legge til rette for mosjonsaktiviteter i idrettslaget og legge ut turmål, som både medlemmer og ikke-medlemmer kan følge. Målgruppe er både mosjonister og de som ikke er aktive i dag, men som ønsker å begynne med fysisk aktivitet. I løpet av kun høsten 2009 har 95 idrettslag tilrettelagt for mosjonsaktiviteter initiert gjennom prosjektet, og det er registret rundt 25 000 individuelle deltakere av mosjonsaktiviteter. 4 000 individuelle brukere har registret seg på www.mosjon.com.

Andre prosjekter som er finansiert gjennom folkehelsemidlene, er prosjekt for å få flere overvektige barn i Oslo i aktivitet (Stor og Sterk i regi av Oslo IK) og Folkepuls, et samarbeidsprosjekt mellom Rogaland IK og partnerskapskommuner i Rogaland som skal legge til rette for mer aktivitet for funksjonshemmede og minoritetspråklig. Nord-Trøndelag IK har i sitt prosjekt «Norges Spretteste fylke» i 2010 fått 100 aktivitetsambassadører som organiserer ukentlig aktivitet og har arrangert 500 fyrårnsaktiviteter (lavterskelaktiviteter) mellom 2007 og 2009. 6 229 personer er registrert i nettregistreringen.

NIF vil også trekke frem arbeidet Norges Svømmeforbund gjør for innvandrerjenter/-kvinner og utvikling av svømmeferdigheter for dem.

Norges Golfforbunds arbeid med «Golf – Grønn Glede» er interessant i forhold til både det forebyggende helseperspektiv og i rehabiliteringsøyemed.

Disse resultatene og erfaringene viser at idretten med sin kraft samordnet med andre ansvarlige instanser, kan levere fysisk aktivitet til flere enn dem som vanligvis er aktive i idrettslaget.

NIF presiserer at det arbeides med en helhetlig finansiering til idrettens engasjement innenfor idrett og folkehelse og mer fysisk aktivitet i skolen. NIF har forventninger om at Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og Kunnskapsdepartementet i større grad for fremtiden evner å se idrettsorganisasjonens utbredelse, kostnadseffektivitet og kvaliteter på disse fagfeltene.

Skoleprosjekter

Flertallet av skoleprosjektene er rettet mot aktiviteter i skolefritidsordninger (SFO) og tilbud om mer fysisk aktivitet i skoletiden. Prosjektene er i stor grad rettet mot barne- og ungdomsskoler, til en viss grad også videregående skole. Flere av disse prosjektene inneholder aktiviteter som innebærer opplæring og kursing av eldre elever, som bidrar som instruktører i tilbudene på barne- og ungdomsskolen og på SFO. Prosjektene rapporterer om svært gode erfaringer med den type tilnærming. Enkelte prosjekt har

lykkes i å integrere dette i faget «Utdanningsvalg». Videre er kompetanseheving sentralt i alle prosjekter, men i ulik grad og med ulik tilnærming. Enkelte prosjekter har blitt spesifikt forespurt om å bidra med kompetanseheving i forbindelse med den nye forskriften om to timer økt fysisk aktivitet på mellomtrinnet.

Prosjektene er med og bidrar til å få inaktive barn og ungdom i mer aktivitet. Utfordringer er særlig knyttet til å ha et bredt nok tilbud, og at det fortsatt er problematisk å nå ut til de barna som har et særlig behov for tilrettelagt tilbud.

Flere prosjekter utviklet nettsider med aktivitetsbanker, som også speiler Utdanningsdirektoratets nettsider på dette området. Det er mange ulike modeller i bruk, og på forskjellige nivåer, og hvor flere av prosjektene synes å vise gode tendenser med hensyn til resultater og bærekraft lokalt. Idrettskretser og særforbund samarbeider på dette området regelmessig og utnytter hverandres kompetanse og ressurser inn mot skolen på en hensiktsmessig måte.

I tillegg til støtten fra skoleeier, blir også støtten fra skoleleder vurdert som svært viktig for prosjektenes forankring. Dette anses som en svært viktig suksessfaktor, og fokuset på en slik forankring bør få økt oppmerksomhet i fortsettelsen av arbeidet. Det har også vært en positiv utvikling at prosjektene i større grad nå kjenner til læreplanverket i skolen – Kunnskapsløftet – og til kompetansemålene i kroppsøvningsfaget, både i grunnskolen og i videregående opplæring.

Tiltak som er videreført fra 2008 på området idrett og skole/folkehelse er:

- Lørenskogmodellen
- Prosjektet «Idrettsglede i skolen»
- «Vintersportsregionens idrett i skolearbeid»
- «Ungt lederskap» i Troms idrettskrets
- «Aktiv 365» i ved Buskerud, Vestfold og Telemark idrettskretser
- Kolstad Fotball – idrettsaktivitet i SFO
- Norges Orienteringsforbunds skoleprosjekt
- Kompetansesenteret i Agder – prosjektet «Ungdom med overskudd»
- «Folkepuls» i Rogaland idrettskrets

Et vesentlig moment i NIFs engasjementer på disse områdene er at idrettsorganisasjonen leverer høyt kvalitative aktiviteter og strategier til «økonomisk lavpris». Det er meget kostnads- og ressurseffektivt for den offentlige skolen å samarbeide med frivilligheten og idretten. I tillegg ligger det et dynamisk utviklingspotensial i denne modelltenkningen. Et perspektiv som NIF velger å fremvise, som er fremtidsrettet.

TIMEOUT

I samarbeid med Helsedirektoratet har NIF drevet Timeout-prosjektet fra 2005 til 2008, med mål om

å utvikle gode idrettsmiljøer og å forebygge bruk av alkohol og tobakk blant unge idrettsutøvere.

Gjenstående midler er blitt overflyttet til 2009 og 2010 med den hensikt å implementere prosjektet i ordinær drift. I 2009 innebar dette arbeidet blant annet å gjøre om innholdet i TimeOut til en 3–4 timers modul, legge denne tilgjengelig for hele idrettsorganisasjonen på www.idrett.no, samt informere om den til underliggende ledd.

I tillegg har NIF i september 2009 vedtatt retningslinjer mot røyk og snus på lik linje med retningslinjer mot alkohol og fikk mye positiv oppmerksomhet av helsemyndighetene og media for dette.

Under utviklingsdagen for idrettskretsene og særforbundene i november 2009 ble det holdt foredrag om alkohol blant idrettsungdom med påfølgende diskusjon rundt temaet idrett og alkohol. Media har også tatt opp temaet ved flere anledninger.

Samarbeidet med Helsedirektoratet er videreført, og det er i tillegg i 2009 inngått et samarbeid med Legeforeningen. NIF har fortsatt å være medlem i «AV-OG-TIL», som i 2009 har hatt idrettsstyremedlem, Geir Kvillum, som styreleder.

MED IDRETTE MOT HOMOHETS

Prosjektet «Med idretten mot homohets» startet 1. mai 2007, og er et samarbeid mellom NIF, Norsk Folkehjelp og Landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og

transpersoner (LLH). Prosjektet ble etter planen avsluttet 31. desember 2009.

Prosjektet er forankret i Idrettspolitisk dokument (2007–2011), der en anerkjenner at lesbiske, homofile og bifile er en usynlig gruppe til forskjell fra mange andre minoritetsgrupper, og at det derfor er en ekstra utfordring å bidra til formidling av kunnskap og informasjon, slik at denne gruppen aksepteres innenfor idretten.

Målet er å forebygge homohets og homofobi i organisert idrett. I idretten har utfordringen vært å ta bort tabuet som har vært knyttet til ulik seksuell orientering. Prosjektet har prioritert å hjelpe særforbundene og idrettskretsene med å ta opp temaet i egen organisasjon.

Prosjektet har vært godt synlig i media, og gjennom dette endret en tidligere negativ fremstilling av idretten innenfor dette temaet. Prosjektet er et av de større nasjonale prosjektene på lhbt-området (lesbiske, homofile, bifile og transpersoner) og er et pionerprosjekt internasjonalt.

Erfaringene fra prosjektet er også til stor nytte på andre samfunnsområder. Informasjon om prosjektet har vært etterspurt, og har blant annet blitt presentert internasjonalt på konferanser i Nederland og Danmark i 2009.

NIF viderefører arbeidet på dette området for 2010 innenfor ordinært driftsbudsjett.

Aktiv på dagtid

I 2009 startet Troms Idrettskrets aktivitetstilbudet Aktiv på dagtid som har blitt et kron eksemp el på et vellykket folkehelseprosjekt.

Aldersgruppen for aktivitetstilbudet er 18–67-åringer. Målgruppen er alle som står helt eller delvis utenfor arbeidslivet. Troms fylkeskommune, NAV og Tromsø kommune er med på det treårige prosjektet, som oppfyller et idrettspolitisk mål om å bidra til bedre helse og økt fysisk aktivitet i større deler av befolkningen. Prosjektet støttes også av stiftelsen Helse og rehabilitering.

– Denne målgruppen er tradisjonelt dårlig representert i organisert idrett. Derfor ønsker vi med dette lavterskeltilbudet å vise hva idretten i Tromsø har å tilby. Vi har ikke vært flinke nok til å synliggjøre aktivitetene til våre idrettslag, og at det er mulig å delta i ønsket aktivitet gjennom et rimelig medlemskap i et idrettslag, sier prosjektleder Øivind Hansen.

– Vi oppsøker kommunale instanser som følger opp mennesker som har havnet i en situasjon hvor de ikke lenger kan arbeide på grunn av fysiske eller psykiske årsaker. Vi samarbeider med rus- og psykiatritjenester. Dette er både nytt for oss og nytt for dem, sier Hansen om rekrutteringen.

Tre dager i uka tilbyr Aktiv på dagtid et allsidig trenings-tilbud, som består av blant annet svømming, bowling, Tai Chi Chuan, ulike ballaktiviteter og treningsstudio.

Aktivitetene ledes i hovedsak av godkjente instruktører fra idrettslag i Tromsø. De fleste av tilbudene er på «kom i gang»-nivå, men flere aktiviteter er tilpasset de som ønsker større utfordringer. På denne måten opprettes det kontakt mellom deltakerne og flere idrettslag. I 2009 benyttet 200 deltakere seg av tilbudet, og i 2010 ventes en dobling.

– Prosjektet viser seg å være veldig populært, og akkurat nå føler vi at det er et umettelig behov for dette tilbudet. Vi får nye deltakere hver eneste dag. Vi får bare gode tilbakemeldinger og flere deltakere har allerede blitt medlemmer av ulike idrettslag.

Troms Idrettskrets har allerede satt seg som mål at Aktiv på dagtid videreføres etter prosjektslutt. Oslo Idrettskrets har drevet tiltaket i mange år og vist at det er bærekraftig også etter en prosjektperiode. Da vil ikke Troms Idrettskrets være dårligere.

– Målet vårt er at dette videreføres i en eller annen form, og at flere kommuner i Troms blir med. Dette må ikke bare bli en «happening» over tre år. Derfor er vi nå nødt til å gjøre en kjeppinnsats frem mot 2011 og få prosjektet inn i kommunale og fylkeskommunale budsjetter og langtidsplaner, sier Hansen.

Instruktør Vibeke Engen aktiviserer damene i bassenget. Prosjektet Aktiv på dagtid er svært populært i Tromsø.
Foto: Nordlys

Kongepokalvinnere 2009

Forbund	Tildelt 2009	KVINNER	MENN
Ake, bob og skeleton	1		Tønnes Stang Rolfsen, Akeforeningen i Oslo
Badminton	2	Sara Blengsli Kværnø, Grong BK	Steinar Klausen, Moss BK
Bandy	1	Stabæk IF	
Innebandy	2	Tunet Innebandyklubb	Greåker Innebandyklubb
Basket	2	Ullern IF	Ulriken Eagles
Biljard	2		Mats Schjetne, Trondheim Biljardklubb
Bokse	2	Ingrid Egner, Oslo BK	Glodi Eneste, AIK Lund
Bordtennis	2	Marthe H. Nilsen, B-72	Wang Bing, Modum BTK
Bowling	2	Ann-Louise Haugen Andersen, Evje BK	Bjørn Einar Rudshagen, Solør BK
Bryte	2		Mats Rolfsen, Oslo Bryteklubb
Bueskytter	2	Vigdis S. Landskaug, Ås Bueskyttere	Freddy Borgersen, Tønsberg & Omegn Bueskyttere
Casting	1		Olaf Christensen, Bærum JFF
Curling	2	Oppdal Curlingklubb	Snarøen Curlingklubb
Cykle	2		Anders Hovdenes, IF Frøy
Dans	2	Siren Hermansen, Studio 1	
Dykke	1		Molde Undervannsklubb
Fekte	2	Margrete Mørch, Bygdøy FK	Fredrik Backer, Njård
Fotball	2	Røa IL	Aalesund FK
Friidrett	2	Kjersti Tysse Plätzer, Norna Salhus IL	Andreas Thorkildsen, Kristiansand IF
Frisbee	1		Jan Roger Husebø, Tønsberg Frisbeeklubb
Golf	2	Rachel Margrethe Raastad, Drøbak GK	Knut Børsheim, Fana GK
Gymn. og turn	2	Marte Dobbartin Gram, Asker TF	Lars Jørgen Fjeld, Elverum TF
Hundekjøring	1	Hege Ingebrigtsen, Narvik HK	
Håndball	2	Larvik Håndballklubb	Elverum Håndball
Ishockey	2	IHK Sparta Sarpsborg	Vålerenga Ishockey Elite
Judo	2	Esther Myrebøe, Norsk Judo og Jiu-jitsu Klubb	Lars Lyngre Christiansen, Krokstad Judoklubb
Kampsport	5		Ivar Kjerstad, Kristiansand Ju Jitsu Klubb Stian Bagroen, Mizuchi Karate Klubb Eirik Nilssen Bratli, Oslo Mudoklubb Kim Gibson, Oslo Wushuklubb
Kickboxing	2	Mette Solli, Fighter Kickboxingklubb	Mads Rask, Sentrum Kampsportklubb
Klatring	2		
Luftsport	2		Birger W. Bulukin, Gardermoen Seilflyklubb
Motorsport	4		Helge Johannessen, Løreskog modellbilkklubb Magnus Lindbeck,, Lakselv MK Anders Svenkerud, Jevnaker Motorklubb
Orientering	2	Marianne Andersen, Konnerud IL	Øystein Kvaal Østerbø, Wing OK
Padle	2		
Ro	2	Marianne Nordahl, Martha Helgeland, Christiania Roklubb, dobbeltsculler	Nils Jakob Skulstad Hoff, Fana RK
Rytter	1	Connie Bull, Drammen og omegn rideklubb	
Seil	1		Kristian Ruth, Asker Seilforening
Ski	7	Mona Løseth, Spjelkavik IL Therese Johaug, IL Nansen	Iver Bjerkestrand, NeRo alpinklubb Magnus Moan, Byåsen IL John Kristian Dahl, Strindheim IL Eirik Rykhus, Peer Gynt alpinklubb Bill Demong, USA ¹
Skiskytter	2	Julie Bonnevie-Svendsen, Nittedal Skiskytterlag	Alexander Os, Ishavslaget
Skytter	2	Ingrid Stubbsjøen, Oslo Miniatyrskytterlag	Espen Berg-Knutsen, Nordstrand Sportskyttere
Skøyter	2		Christoffer Fagerli Rukke, Hol IL, sprint
Snowboard	2	Helene Olafsen, Kolbotn IL	Fredrik Austbø, Flipsquad Snowboardklubb
Squash	1		Hans Olav Torgersen, Hafrsfjord Squashklubb
Styrkeløft	2	Synnøve Lund, Skogn IL	Asbjørn Randen, Oslo SK
Svømming	2	Ingvild Snildal, Asker SK	Alexander Dale Oen, Vestkantsvømmerne
Tennis	2	Ulrikke Eikeri, Nordtrand TK	Erling Tveit, Snarøya TK
Triathlon	1		Tor Halvor Bjørnstad, Vossevangen CK
Vannski	1		Robert Halvorsen, Enebakk vannskiklubb
Vektløfter	1		Per Hordnes, AK Bjørgvin
Volleyball	2	Koll IL	Kristiansund VBK

¹⁾ Det deles ut kongepokal til vinner av world cup kombinert i Holmenkollen.

Medlemskapsstatistikk 2009

	ANTALL		KVINNER					MENN					SUM		
	Ordinære idrettslag		0-5	6-12	13-19	20-25	26-	0-5	6-12	13-19	20-25	26-	K	M	TOTALT
Østfold Idrettskrets	395 (76/319)		1319	7302	5654	1845	14095	1110	10264	8447	3409	30330	30215	53560	83775
Akershus Idrettskrets	654 (141/513)		4226	25148	17620	5311	35033	4643	33309	24790	10014	63822	87338	136578	223916
Oslo Idrettskrets	621 (134/487)		3214	20614	12015	7547	26090	4086	29767	18525	10682	50650	69480	113710	183190
Hedmark Idrettskrets	385 (119/266)		1756	9459	6369	2086	12632	1697	12058	8297	3768	23032	32302	48852	81154
Oppland Idrettskrets	407 (109/298)		1710	8655	6478	2151	15084	1689	10510	7601	3180	22497	34078	45477	79555
Buskerud Idrettskrets	379 (110/269)		1632	9426	6673	2243	16151	1651	12067	9766	4337	30598	36125	58419	94544
Vestfold Idrettskrets	310 (63/247)		1422	7052	5200	1509	12560	1398	9236	7663	3002	25727	27743	47026	74769
Telemark Idrettskrets	309 (86/223)		1322	6624	5052	1649	11189	1057	8201	6791	2680	17971	25836	36700	62536
Aust-Agder Idrettskrets	177 (58/119)		855	3742	2787	1144	6924	830	4612	3458	1504	10319	15452	20723	36175
Vest-Agder Idrettskrets	271 (71/200)		1110	6707	4630	1294	8197	904	7145	5487	2307	15099	21938	30942	52880
Rogaland Idrettskrets	540 (122/418)		3760	18099	11767	3187	19131	3461	21651	15287	5765	36284	55944	82448	138392
Hordaland Idrettskrets	789 (201/588)		3485	21875	14220	5879	20668	3190	25361	19037	9575	39918	66127	97081	163208
Sogn og Fjordane Idrettskrets	189 (87/102)		937	4373	4009	1290	8610	978	5116	4545	2774	11819	19219	25232	44451
Møre og Romsdal Idrettskrets	505 (154/351)		1918	9823	7858	2729	16976	1832	11855	10131	4484	27989	39304	56291	95595
Sør-Trøndelag Idrettskrets	485 (124/361)		2051	13193	11194	6650	20900	2256	15787	13885	10025	33953	53988	75906	129894
Nord-Trøndelag Idrettskrets	304 (108/196)		1155	5423	5383	1887	10864	1216	6666	6353	3089	16368	24712	33692	58404
Nordland Idrettskrets	544 (192/352)		2050	9027	6414	1678	10800	1950	10566	7962	2906	16842	29969	40226	70195
Troms Idrettskrets	365 (106/259)		1718	6797	4822	2636	9587	1591	8185	5860	3448	13891	25560	32975	58535
Finnmark Idrettskrets	184 (59/125)		815	3409	2449	844	4969	718	3291	2693	1257	6616	12486	14575	27061
Totalt – ordinære idrettslag	7 813		36455	196748	140594	53559	280460	36257	245647	186578	88206	493725	707816	1050413	1758229
Bedriftsidrettslag															
Østfold Bedriftsidrettskrets	245		0	0	2	106	3528	0	0	35	352	8960	3636	9347	12983
Akershus Bedriftsidrettskrets	447		0	0	122	1092	15645	0	0	155	1196	23666	16859	25017	41876
Oslo Bedriftsidrettskrets	691		4	0	13	409	27613	3	5	51	1099	42792	28039	43950	71989
Hedmark Bedriftsidrettskrets	214		0	0	0	60	1720	0	0	19	179	3890	1780	4088	5868
Oppland Bedriftsidrettskrets	95		0	0	0	209	3618	0	0	6	223	4002	3827	4231	8058
Buskerud Bedriftsidrettskrets	235		0	2	8	81	2580	0	3	26	238	5950	2671	6217	8888
Vestfold Bedriftsidrettskrets	120		0	0	4	171	5443	0	0	29	251	4554	5618	4834	10452
Telemark Bedriftsidrettskrets	130		0	0	0	230	2238	0	0	34	367	4180	2468	4581	7049
Aust-Agder Bedriftsidrettskrets	130		0	0	4	153	3195	0	0	24	321	4764	3352	5109	8461
Vest-Agder Bedriftsidrettskrets	305		21	3	12	73	4718	40	8	32	257	8910	4827	9247	14074
Rogaland Bedriftsidrettskrets	431		3	0	72	904	9065	9	4	179	1925	17774	10044	19891	29935
Hordaland Bedriftsidrettskrets	307		0	0	27	635	10779	0	0	48	1028	17472	11441	18548	29989
Sogn og Fjordane Bedriftsidrettskrets	23		0	0	0	2	816	0	0	5	28	1737	818	1770	2588
Midt-Norge Sør Bedriftsidrettskrets	255		0	0	36	665	4365	0	0	55	957	8241	5066	9253	14319
Nord-Trøndelag Bedriftsidrettskrets	147		0	0	4	92	5305	0	0	22	221	6929	5401	7172	12573
Nordland Bedriftsidrettskrets	116		0	0	14	109	2158	0	0	15	185	3376	2281	3576	5857
Troms Bedriftsidrettskrets	78		0	0	3	172	917	0	0	25	340	2249	1092	2614	3706
Finnmark Bedriftsidrettskrets	11		0	0	0	7	51	0	0	2	10	116	58	128	186
Totalt – bedriftsidrettslag	3 980		28	5	321	5170	103754	52	20	762	9177	169562	109278	179573	288851
TOTALT	11 793		36 483	196 753	140 915	58 729	384 214	36 309	245 667	187 340	97 383	663 287	817 094	1 229 986	2 047 080

Medlemskapsstatistikk viser summen av medlemmer i hver enkelt klubb. Den viser ikke antall personer totalt som er medlem i den organiserte idretten. Dette er betydelig lavere pga at mange har medlemskap i flere klubber. Det er ennå ikke mulig å registrere et totalt antall enkeltpersoner som er medlem i den organiserte idretten.

Medlemskapsstatistikk viser summen av medlemmer i hver enkelt klubb. Den viser ikke antall personer totalt som er medlem i den organiserte idretten. Dette er betydelig lavere pga at mange har medlemskap i flere klubber. Det er ennå ikke mulig å registrere et totalt antall enkeltpersoner som er medlem i den organiserte idretten.

Aktivitetstall 2009

Særforbund	ant. grupper	KVINNER					MENN					SUM		
		0-5	6-12	13-19	20-25	26-	0-5	6-12	13-19	20-25	26-	K	M	TOTAL
SF11 Norges Ake-, Bob- og Skeletonforbund	10 (8/2)	1	18	22	14	60	3	15	38	45	248	115	349	464
SF12 Norges Badminton Forbund	119 (65/54)	4	569	552	148	528	17	701	873	309	1 617	1 801	3 517	5 318
SF13 Norges Bandyforbund	331 (145/186)	80	876	1 228	851	1 352	278	4 812	5 170	2 112	5 179	4 387	17 551	21 938
SF14 Norges Basketballforbund	149 (95/54)	36	1 129	1 187	339	628	53	2 383	2 861	774	1 556	3 319	7 627	10 946
SF15 Norges Bedriftidrettsforbund	3 980	74	4	79	1 751	44 175	98	22	345	4 538	95 438	46 083	100 441	146 524
SF16 Norges Bokseforbund	66 (32/34)	8	51	308	188	320	13	214	1 318	668	779	875	2 992	3 867
SF17 Norges Bordtennisforbund	107 (44/63)	5	515	256	52	337	14	1 301	1 160	294	1 256	1 165	4 025	5 190
SF18 Norges Bowlingforbund	104 (99/5)	1	28	79	57	511	0	60	294	245	1 614	676	2 213	2 889
SF19 Norges Bryteforbund	49 (30/19)	82	461	324	139	466	122	1 679	1 213	473	1 467	1 472	4 954	6 426
SF20 Norges Bueskytterforbund	87 (49/38)	4	105	233	93	557	5	345	753	213	1 526	992	2 842	3 834
SF21 Norges Castingforbund	33 (23/10)	3	87	90	70	244	32	212	426	356	2 148	494	3 174	3 668
SF22 Norges Curlingforbund	26 (23/3)	5	51	111	73	299	5	74	219	174	1 350	539	1 822	2 361
SF23 Norges Cykleforbund	290 (169/121)	103	807	799	428	3 576	181	2 048	3 066	1 731	17 122	5 713	24 148	29 861
SF24 Norges Dykkeforbund	162 (156/6)	20	120	229	254	735	34	201	532	822	3 626	1 358	5 215	6 573
SF25 Norges Fekteforbund	21 (17/4)	0	69	96	52	166	0	209	245	104	321	383	879	1 262
SF26 Norges Fotballforbund	1753 (583/1173)	1 491	48 818	35 254	6 122	14 544	2 798	111 494	70 602	20 874	52 837	106 229	258 605	364 834
SF27 Norges Fri-idrettsforbund	840 (114/727)	1 853	9 427	5 783	2 292	11 120	2 022	9 851	7 017	2 720	14 500	30 475	36 110	66 585
SF29 Norges Golfforbund	187 (184/3)	141	1 193	2 054	1 169	29 540	193	3 060	7 595	5 425	75 018	34 097	91 291	125 388
SF30 Norges Gymnastikk- og Turnforbund	406 (152/255)	11 266	25 720	7 308	2 215	14 799	6 806	8 221	2 612	807	4 105	61 308	22 551	83 859
SF32 Norges Hundekjørerforbund	59 (53/6)	27	188	290	214	840	26	170	239	223	1 490	1 559	2 148	3 707
SF33 Norges Håndballforbund	720 (151/572)	356	34 218	22 840	3 825	9 083	254	16 521	8 542	1 819	6 891	70 322	34 027	104 349
SF34 Norges Ishockeyforbund	90 (62/28)	195	504	211	129	329	790	3 770	1 853	709	2 417	1 368	9 539	10 907
SF35 Norges Judoforbund	67 (53/14)	37	408	172	33	165	125	1 381	734	134	519	815	2 893	3 708
SF36 Norges Padleforbund	102 (73/29)	130	509	642	574	4 684	141	648	958	765	7 262	6 539	9 774	16 313
SF37 Norges Luftsportforbund	237 (236/1)	3	14	212	484	1 004	10	75	596	1 402	11 332	1 717	13 415	15 132
SF38 Norges Orienteringsforbund	384 (115/269)	338	2 295	1 495	543	4 786	348	2 278	2 037	693	7 605	9 457	12 961	22 418
SF39 Norges Roforbund	53 (38/15)	7	39	206	243	734	13	62	440	387	1 817	1 229	2 719	3 948
SF40 Norges Rytterforbund	368 (342/26)	206	3 976	9 836	3 617	7 868	98	404	466	230	2 393	25 503	3 591	29 094
SF41 Norges Seilforbund	110 (104/6)	43	629	766	491	2 956	73	851	1 178	1 053	12 137	4 885	15 292	20 177
SF42 Norges Skiforbund	1145 (201/944)	7 237	28 094	9 089	3 323	21 656	7 874	35 459	14 474	5 317	36 255	69 399	99 379	168 778
SF43 Norges Skytterforbund	506 (467/39)	3	226	490	278	1 693	2	744	1 682	1 511	20 220	2 690	24 159	26 849
SF44 Norges Skytteforbund	96 (42/55)	278	1 979	598	100	710	196	1 031	429	184	1 612	3 665	3 452	7 117
SF45 Norges Svømmeforbund	246 (144/102)	3 243	14 515	2 764	686	3 899	3 504	13 697	2 555	644	3 612	25 107	24 012	49 119
SF46 Norges Tennisforbund	137 (106/31)	103	1 922	2 243	615	3 675	148	2 904	3 186	846	6 724	8 558	13 808	22 366
SF47 Norges Vektløfterforbund	44 (12/32)	3	56	162	127	280	6	124	802	530	964	628	2 426	3 054
SF48 Norges Volleyballforbund	352 (125/227)	40	1 796	4 991	1 523	2 199	52	1 149	3 250	1 697	2 857	10 549	9 005	19 554
SF49 Norges Skiskytterforbund	180 (35/145)	68	663	665	151	1 162	122	1 337	1 386	292	2 452	2 709	5 589	8 298
SF50 Norges Motorsportforbund	303 (283/20)	70	648	598	283	1 415	223	2 862	3 775	1 915	7 809	3 014	16 584	19 598
SF51 Norges Danseforbund	111 (97/14)	1 007	4 153	3 383	1 500	2 538	183	904	481	894	1 586	12 581	4 048	16 629
SF52 Norges Kampsportforbund	407 (355/52)	37	3 552	2 262	697	2 005	90	7 987	4 704	1 404	4 854	8 553	19 039	27 592
SF53 Norges Vannski- og Wakeboard Forbund	25 (25/0)	8	116	206	111	245	13	151	311	212	409	686	1 096	1 782
SF54 Norges Squashforbund	31 (24/7)	5	59	90	120	165	6	128	344	330	871	439	1 679	2 118
SF55 Norges Stykeløftforbund	77 (38/39)	1	13	289	146	328	2	46	1 225	892	1 482	777	3 647	4 424
SF56 Norges Amerikansk Fotball og Cheerleading Forbund	38 (18/20)	3	495	766	110	90	2	73	478	400	245	1 464	1 198	2 662
SF57 Norges Biljardforbund	36 (35/1)	2	11	55	151	197	2	66	533	1 168	1 688	416	3 457	3 873
SF58 Norges Kickboxing Forbund	55 (34/21)	4	116	558	314	378	0	237	834	588	787	1 370	2 446	3 816
SF59 Norges Klatreforbund	157 (95/62)	157	1 127	936	1 007	2 006	155	1 036	1 241	1 320	3 066	5 233	6 818	12 051
SF61 Norges Softball og Baseball Forbund	20 (13/7)	7	42	4	61	20	17	145	78	90	251	134	581	715
SF62 Norges Studentidrettsforbund	72	1	6	1 152	6 667	2 698	0	0	1 501	8 884	3 887	10 524	14 272	24 796
SF63 Norges Triathlonforbund	83 (21/62)	16	105	188	278	730	25	213	493	527	2 314	1 317	3 572	4 889
SF64 Norges Fleridrettsforbund	148 (90/59)	59	203	2 561	3 127	20 243	35	133	895	1 204	5 694	26 193	7 961	34 154
SF70 Norges Frisbeeforbund	31 (23/8)	4	20	37	53	115	6	53	119	204	529	229	911	1 140
SF72 Norges Rugbyforbund	27 (21/6)	4	43	120	94	92	8	160	369	239	373	353	1 149	1 502
SF73 Norges Snowboardforbund	61 (28/33)	16	170	368	310	221	39	536	873	533	534	1 085	2 515	3 600
SF92 Norges Cricketforbund	39 (38/1)	37	83	87	93	122	63	265	497	405	563	422	1 793	2 215
Totalt 11336 grupper.														
Oppdatert 26.02.2010														

- Tabellen viser antall aktive i idrettslagene som er medlem i særforbundene i 2009.
- Aktivitetstallene viser antall personer som er rapportert som aktive medlemmer (tidligere rapportert som konkurransedeltakere, mosjonister og ledere/andre) i de enkelte sær-idrettsgruppene i idrettslagene.
- Det understrekes at medlems- og aktivitetstallene ikke er sammenlignbare.
- Antall grupper henviser (i parentes) til grupper i henholdsvis sær-idrettslag og fleridrettslag.

NIFs partnere 2009

NORSK TIPPING

NORSK TIPPING er idrettens general-sponsor. Norsk Tipping har gjennom årene hatt et nært markedsmessig samarbeid med norsk idrett. Avtalen viser viktigheten av Norsk Tippings samarbeidende rolle med idretten. Avtalen er bygget opp rundt prosjekter som tar vare på både topp- og breddeidrett, samt verdi- og kunnskapsbaserte prosjekter.

NORDEA ønsker å gjøre det mulig for barn og unge å drive idrett på sine premisser, og gi talenter mulighet til å lykkes med idretten sin. Avtalen med NIF har en helhetlig tilnærming til norsk idrett, hvor både toppidrett og barne- og ungdomsidrett inngår som elementer.

SAS har som mål å være idrettens flyselskap. Gjennom denne avtalen ønsker SAS å tilby enkle reiseløsninger som videre vil forsterke samarbeidet med idretten.

TINE har gjennom samarbeidsavtalen satt søkelys på fysisk aktivitet, kostholdsvaner og matglede. TINE ønsker å styrke topp- og breddeidretten, samt konkurransefrie aktiviteter i Norge gjennom samarbeid med særforbundene. TINE har hovedfokus på barn og ungdom gjennom blant annet TINE Fotballskole og TINE-stafetten og samarbeider med Olympiatoppen for å styrke ernæringskompetansen innen idretten.

Idrettens forsikringsselskap

IF er hovedsamarbeidspartner for NIFs idrettsskoler. Idrettsskolene arrangerer idrettsaktiviteter for barn inntil 13 år. Hovedformålet er å styrke barneidretten generelt og idrettsskolene spesielt for barn i regi av NIF. Dette skal blant annet gjøres gjennom kurs, kompetanseheving og skadeforebygging. Alle barn under 13 år som er medlem av idrettslag tilsluttet NIF, er forsikret i If – Idrettens forsikringsselskap.

PHENIX er en av verdens mest kjente produsenter av sportsklær. Samarbeidsavtalen innebærer at utstyrsprodusenten er totalleverandør av klær for OL og Paralympics i Vancouver i 2010 og London i 2012. Phenix eies av China Dongxiang Group og importør av Phenix i Norge er Interplaza Sport.

P4 er Norges største kommersielle radioaktør. For P4 er sport en av de viktigste satsingsområdene. P4 samarbeider med NIF både redaksjonelt og kommersielt gjennom avtalen.

Adecco

ADECCO er som bemanningsselskap markedsledende både globalt og nasjonalt og samarbeider blant annet med Den internasjonale olympiske komité (IOC) og Olympiatoppen om karriereveiledning for idrettsutøvere. Kjernevirksomheten er formidling av midlertidig og faste ansatte til alle private og offentlige virksomheter. Adeccos virksomhet dekker de fleste fagområder.

Dagbladet

DAGBLADET er opptatt av både toppidrett og breddeidrett, med spesielt fokus på å utvikle fellesprosjekter for å styrke breddeidretten. I denne satsingen blir nettavisen dagbladet.no sentral gjennom en landsomfattende kampanje for å fremme det norske folks fysiske form, styrke frivilligheten og gi barn og unge et enda bedre tilbud gjennom idretten. Dagbladet er sentral i den årlige «Klubben i mitt hjerte»-kåringen. Dagbladet er også partner og støttespiller i «Team Paralympics»-konseptet.

gyro•gruppen

GYRO-gruppen har tatt mål av seg å være næringslivets mest spennende leverandør av verdiskapende events og andre engasjerende opplevelser, og samarbeider med idretten for å oppnå og synliggjøre dette.

JYSK er hovedsamarbeidspartner til «Team Paralympics». Jysk er et internasjonalt danskeid konsern som opererer innenfor bransjene boliginnredning og boligtekstiler.

Rica Hotels
Det Gode Vertskapet

RICA HOTELS er NIFs offisielle samarbeidspartner innenfor hotell- og konferansebransjen. De tilbyr gjennom avtalen med NIF spesialpriser for alle medlemmer i norsk idrett. Avtalens formål er å styrke Rica Hotels relasjon til idretten og samtidig dekke NIFs og idrettens behov for hotell- og konferansetjenester.

HERTZ er NIFs offisielle leverandør av leiebiltjenester. Avtalen er gjort gjeldende for alle særforbundene, klubbene, idrettslagene og idrettsutøvere i Norge.

Glede
Felleskap
Helse
Ærlighet

Frivillighet
Demokrati
Lojalitet
Likeverd

Norges idrettsforbund og
olympiske og paralympiske komité

www.idrett.no